

Nuskrido į Pietinį Ašigalį

Rusai su Kiniais Pradedą Derėtis

Susprogdino „Geležinių Vilkų“ Buveinę

NUSKRIDO Į PIETINĮ AŠIGALĮ.

Jau virš metų laiko netoli Pietinio Ašigalio veikia amerikų ekspedicija, kuria vadovauja komandierius Richard Byrd ir kurios tikslu yra iširti šį ledynuose ir snieguose paslėgtą pasaulį pasiekę ašigalį. Iki šiol kiek toliau nuo paties ašigalio atrasta daug dar niekam nežinotų apylinkių ir kalnų. Pagaliau prisirengta prie skridimo į patį ašigalį. Kad laimingai pasiekus ašigalį prie to stropiai rengtasi: padaryta ištiesa eilė stočių pakeliniui, eroplanas prikrauta visokių reikmenų — maisto drabužių, jautkas šunų, idant nutikus eroplano nelaimėi būtų galima laimingai sugrįžti. Ir štai, pagaliau, Dėkų Dienoje, lapkričio 28 d. Richard Byrd ir jo trys bendrai — eroplano vairuotojas, navigatorius ir paveiklininkas — Fordo tri-motoriniame eroplane leidosi į pavojingą kelionę. Skristi ten ir atgal reikėjo virš 1,600 mylių. Skridimas buvo pavojingas, nes reikėjo perskristi augstus sniegu ir ledais paogentus kalnus, kurie vietose siekė iki 12,000 pėdų aukščio. Galėjo taip gi įvykti ir didelių audrių, nes šiame žemės krašte audros staigiai nutilla, taip gi staigiai vėl pasireiškia. Kuomet pradėjo kelionė, oras buvo ramus. Pasitaikė ramus oras ir laike skridimo. Ekspedicioninkai Pietinį ašigalį pasiekė ir atgal sugrįžo laimingai. Ten ir atgal skristi ėmė apie 24 valandas. (Kiek metų atgal Amudsenas šitą kelionę šunų jautku traukiamomis rogutėmis atliko į apie 90 dienų.)

Visa skridimo kelionė buvo studijuojama ir fotografuojama. Pusėtinais ištirta gamtinė padėtis. Nutraukta keliolika šimtų paveikslų. Atrasta dar niekad nežinomų vietų. Taip gi visa skridimo kelionė buvo perduota pasauliui per radio. Pasiekus ašigalį lakunai apskrido aplinkui ir grįžo atgal. Gauta medžiaga bus perduoda mokslininkams studiovimui Pietinio Ašigalio. Tikima, kad ten esama daug reikalingos civilizotam pasauliui medžiagos: gazolino, aliejaus, anglies ir net aukso. Dabar jau spėjiojama, kad žmogus šitose didelius plotus galės užvaldyti ir jų gamtinėmis gėrybėmis naudotis.

Patirta, kad Pietiniame Ašigalį sezoninių permainingų nėra — ten visuomet šalta. Gyvybės taip gi nepastebėta. (Šiauriniame Ašigalį gyvybės esama.) Atsiektais kelionės tikslais į Pietinį Ašigalį džiungina ne tik amerikonus, bet ir visą pasaulį, ypač mokslininkus.

Richard Byrd yra pasižymėjęs kaip tyrėjas. Anais metais jis nuskrido į Šiaurinį Ašigalį; taip gi dar labai senai su 3 bendrais perskrido per Atlantį. Dabar jis pirmutinis eroplano pasiekė ir Pietinį Ašigalį. Šioje srityje, tai yra kaip tyrė-

RUSAI-KINIAI PRADEDA DERĒTIS.

Naujami pranešimai (gruodžio 2 d.) nusako, kad Rusija ir Kinija jau padarė susitarimą ir rengiasi pradėti derības. Manoma, kad toliau nebus reikalo kariaut, nes ginčas dėl Kinų Rytinio Geležinkelio Mandžurijoje galės būti išspręstas taikiu būdu. Abiejų valstybių kariuomenės, sakoma, atitolintos apie 30 mylių nuo viena kitos ir kol eis tarybos karinių žygių bus visiškai vengiami.

Pradėti rusų-kinų karu gyvenavimui susijeresavo viso pasaulio didesės valstybės. Suv. Valstijų sekr. Stimson pasiuntė Rusijai nota, primindamas, kad Rusija yra pasirašius Kellogg'o-Briand'o nekariavimo pakta, pagal kurį reikalaujama, kad visi tarpe valstybių kilę nesuspstatimai turi būti taikiu būdu išsprendžiami. Laikantis šito pakto reikalaujama, kad didesnė jų dalis palaidojimui nusiųsta į Ohio valstiją, velionių gintavietes, ir kita dalis bus palaidota New Yorke. Šie lavonai yra dalis tų kareivių, kurie didžiojo karo laiku žuvo Šiaurinėje Rusijoje.

SUSPROGDINO „GELEŽINIŲ VILKŲ“ BUVEINĖ.

„New York'o Times'ui“ iš Londono pranešama: London, gruodžio 1 d. — Rytų „Daily Mail'e“ bus išspausdinta iš Kauno žinia, pranešanti, kad šį vakarą fašistų organizacijos žinomas kaip „Geležiniai Vilkai“, kuri remia profesijui Voldemarą, buveinė bomba visiškai susprogdinta. Sprogimas buvęs toks didelis, kad net Lietuvos universiteto, kuris randasi kitoje gatvės pusėje, langai išstėkėję.

Kas šio nuotikio yra kaltininku pranešimas nenusako.

SUDEGĖ DIDELIS REZORTAS.

Nantasket (netoli Bostono) pajury lapkričio 28 d. iškilo didelis gaisras. Nuostolių padaryta už apie 2,000,000 dol. Sudėgė penki didokai garlaiviai ir keletas budinkų. Gesinant gaisrą sužalota 12 žmonių. Šita vieta yra gerai žinoma ir Naujosios Anglijos lietuviams, ypač Worcesteriečiams, nes ten jau yra įvykę keletas lietuviškų parengimų-išvažiavimų.

NUŽUDĖ LIETUVI KAPITONĄ.

Newark, N. J. — Lapkr. 28 d. čia nutiko pasibaisėtina žmogų žudystė. Gaisrininkų departamento kapitonas Jonas Tartis, lietuvis, rastas savo lovoje negyvu: viena kulka jam perėjusi per galvą, kita — ranką ir trečia šale galvos — įsmigusi į lovos šienininką-matrasą. Šitie daviniai rodo, kad kapitonas Tartis sušaudytas miegant. Piktadaris dar nežinomas, bet slaptoji policija jo ieško. Naujami pranešimai rodo, kad areštuota penki velionio artimi giminiai. Juos nužurėta kaip šio darbo piktadarius. Velionis buvo vedęs su lenke ir apie du metai su ja atsisakyres. Pastutiniu laiku delei nesveikatos buvo išėjęs iš tarnybos.

ATIMINES IR MĒSĄ.

Iš Maskvos pranešama, kad jaunų komunistų organizacijos buriai, kurie valdžiai gelbėjo rekvizuot iš valstiečių duona dabar valdžios įgalotai vykti į sodžius ir atiminet iš valstiečių mėsą. Mėsos, mat, dabar truksta miesto gyventojams ir todėl manoma jos pakankamai gauti iš valstiečių. Tikimas iš valstiečių surinkt mažiausiai apie 450,000 tonų mėsos. Žinoma, delei šito vėl bus tarpe valstiečių ir valdžios įgaliotinių susikirtimų, kurie baigsis legališkomis žmonių žudynėmis — valstiečių šaudyniu.

PARVEŽĖ KAREIVIŲ LAVONUS.

Laivu Prezident Roosevelt lapkričio 29 d. iš Rusijos parveža 75 amerikiečių kareivių lavonai. Juos sutikta iškilmingai. Didesnė jų dalis palaidojimui nusiųsta į Ohio valstiją, velionių gintavietes, ir kita dalis bus palaidota New Yorke. Šie lavonai yra dalis tų kareivių, kurie didžiojo karo laiku žuvo Šiaurinėje Rusijoje.

DIDELI ŠALČIAI.

Ameriką nusautė didoki šalčiai. Ypač didelio šalčio audra perėjo vidur-vakarines valstijas. Sakoma, nuo šalčio ten žuvę apie 26 ypatos. Visur priverta daug sniego. New Yorko valstijos šiaurinėj daly taip gi didelių šalčių ir audrų pasireiškė. New Yorke, kur siektą iki 11 laipsnio šalčio ir gi dvi ypatos žuvo. Šalčio ir sniego audros siautė ir Atlantio vandenynė. Dvilyka mažesnių laivelų pasigendama ir prisibijoma, kad gal žuvę. Gruodžio 2 d. New Yorke išpuolė pirmas sniegas. Šaltis kiek-tiek atpuolė.

UŽ BIBLIJOS SKAITYMĄ KALĒJIMAS.

Rusijos slaptoji policija areštavusi Anglijos kunigaikštystėje Sophie Lieven vien už tai, kad ji skaitėsi bibliją darbininkų kundikiams. Sakoma, kad mini-ma kunigaikštystė esanti labai maloni moteris ir jau kelis kartus bandžiusi Rusiją apieisti, bet (delei sudarytu aplinkybių) tai padaryti negalėjusi. 1924 m. net Tautų Sąjunga bandžiusi ją iš Rusijos išgaust, bet nepavykę. Dabar ji, žinoma, patupės kalėjime.

ANGLIJOS BEDARBIAI.

Londono oficialės žinios skelbia, kad Anglijoje lapkričio 18 dieną bedarbių buvė 1,273,500, tai yra 90,920 mažiau, negu buvo tuo pačiu laiku bedarbių pereiną metą.

SUSIKULĖ DIDŽIAUSIAS AMERIKOS EROPLANAS.

Roosevelt Field, lapkr. 28 d., nutiko nelaimė su didžiausiu Amerikos eroplanu. Eroplanui pakilus nuo erodromo ir del kaž kokių priežasčių nepajėgus pakilti augščiau namų stogų, jis atsimušė į stogus, keletą stogų nunesė ir atsimušė į vieną namą. Namas sugriautas, eroplanas susikulė ir užsidegė. Vaiteruojas Boggs ir mekanikas McDonald išliko gyvi, nors abu susižeidė. Susikulęs lėktuvas buvo didžiausias Suv. Valstijose: buvo keturių motorų varomas ir galėjo panešt 30 keleivių.

SUV. VALSTIJŲ KONGRESAS POSEDŽIAUJA.

Gruodžio 2 dieną atsidarė pirmasis Suv. Valstijų naujojo kongreso posėdis. Prez. Hooveris pasakė savo paruoštąjį Kongresui pranešimą.

Nauja Milioninė Ukininkų Sąjungos Byla

Dar tik kelios dienos kaip pasibaigė U-kų sąjungos, lašinių byla Kaune. Dabar jau parašėjos, kad netrukus Rokiškų bus nagrinėjama dar labiau sudėtinga U-kų sąjungos byla. Savo laiku Rokiškų U-kų sąjunga buvo išvysčiusi labai platių veikimā. Visagaliai viešpačiai ten buvo pralotas kun. Labanauskas, Pr. Mačiulis, A. Raupšys, J. Rimša, J. Zinbergas, Ant. Trimokas, J. Lesevičius ir kiti U-kų sąjungos nariai — visos plačios apylinkės (Dusetų, Kamajų, Obelių, Pamenunelio ir tt.) autoritetai ir baimė.

Pas juos, per juos, iš jų ėjo pinigai, trąšos, druska, cukrus, kaliošai ir tt. ir tt.

Bet pasauli viskas keičiasi. Ir išsipūtęs Ukininkų s-gos Rokiškio skrymas burbulas sprogo... Ilgiau išsilaikyt nepajėgė. 1928 m. sausio 30 d. anksti rytą suliepsnojo Rokiškio U-kų s-gos smulkaus kr. banko Ukininkų sandėlis geležinkelių stoty.

Apylinkėj pasklido gandai, kuriuos platino minėtos s-gos žmonės, kad sandėlį padegė gonkurentai žydai. Kai kur jau susidarė pogrominė nuotaika, bet greit paaiškėjusios machinacijos dalykų stovį pakeitė kita vaga.

Sandėlis buvo apdraustas dideli sumai pinigų. Susirupino draudimo įstaiga, prisidėjo teis-mas ir atidengė bašiausią panamą, padarusią arti miliono litų nuostolių.

Paaškėjo, kad sandėlį padegė jo vedėjas Vl. Kurkis, susitaręs su banko direkt. Jonu Rimša ir kitais U-kų s-gos vadais.

Kai jie draudimo įstaigai patiekė sudėgusių prekių sąrašus, paaškėjo ir padegimo tikslas. Prieš padėgimą sandėly buvė žmonės, matė, kad sandėlis tuštėjas, o jo vedėjas Kurkis ir banko dir. Rimša tvirtino, kad sandėly buvė daugybė prekių: dešimtims tonų linų, sėlenų, dešimtys vagonų cukraus, druskos, zupelino, tukstančiai bačkų silkių, dežių cukraus, begalės skardos, kaliošų, tuščių bačkų, tuščių maišų — žodžiu, tiek, kiek ir cepelino angaran Kaubia, kad Anglijoje lapkričio 18 dieną bedarbių buvė 1,273,500, tai yra 90,920 mažiau, negu buvo tuo pačiu laiku bedarbių pereiną metą.

GALI KILT REVOLIUCIJA.

Meksikoje vėl neramu. Kaip žinome, ten neseniai įvyko prezidento rinkimai. Didžiama balsų prezidentu išrinktas Rubio. Tačiau rinkimuose nugalėtas kandidatas Vasconcelos ir jo šalininkai nerimsta ir tikina, kad balsai neteisingai suskaityti. To delei reikiiasi nerimo ir nugalėtas kandidatas su savo šalininkais, sakoma, ruošiasi prie sukilimo. Vasconcelos dabar stropiai dabojaamas.

ATSAUKTI BELGŲ KAREIVIAI.

Belgų jau visa kariuomenė pagaliau atšaukta iš Pareinio. Taip gi ir francuzų kariuomenė atšaukta iš taip vadinamo antrojo Pareinio distrikto. Išeinant okupacinei kariuomenei, o kiekiaai džiugavo: skambino vardais, dainavo tautiškas dainas, demonstravo. Visa šalis džiaugėsi.

Laiškai iš Lietuvos

Rašo KASTAS STIKLIUS.

10. Kaip Lietuva šviečiama ir turtinama?

Švietimasis ir turtėjimas yra žmogaus gerovė ir net tikslas. Tamsus žmogus yra tik pusė žmogaus, nes toks negali ir nesugeba šio pasaulio gėrybėmis naudotis. Neturtingas, suvargęs, žmogus, neturijs rytoj arba net šiandien ką pavalgyt bei apsirėdyt, taip pat tik pusė ar dar mažiau žmogaus. Tad pirmutinis žmogaus gyvenimo reikalas — jo paprastasis gyvavimas, o paskui jau visi kiti priedai ir priedeliai.

Lietuvai, kaip jaunai valstybei, reikėtų pirmiausiai žiurėt, kad jos žmones pirmiausiai ekonominiai aprupint, o paskui jau gaudyt prašmatnumus, daryt „stebuklus“, statyt augstus bokštus ir tt. ir tt. Vienas tokių prašmatnumų, tai ateinančiais 1930 metais Paminklinės Atsikėlimo bažnyčios statymas Kaune. Nors bažnyčia, tegul jau bus ir neblogas daiktas, bet jų Kaune ir taip perdaug. Ypač dar, kad ir buvusios rusų cerkvės į bažnyčias dabar paverttos. Ir dar rodos bene dvi ar trys naujos po karui Kaune bažnyčios pastatytos. Tai rodos ir užtektų. Bet ne. Tų bažnyčių statymui ir galo nesimato. Ne ką galėtum sakyti, jei užtektinai būtų mokyklų, universitetui rumų ir kitų mokyklų įstaigų namų pristatyta, jei įvedus priverstiną mokymą pradžios mokyklų bei pakankamai pristatyta. Tai tegul ir statytų bažnyčias. Bet dabar... Dabar, kuomet Lietuva vos-nevos iš vargų purvyno savo suskurčiusią galvą pakėlė, jau rengiasi statyt pusrėčio miliono litų vertės bažnyčią.

Klerikalikiški laikraščiai su pasigėrėjimu kalba apie minėtos bažnyčios brangybę ir gražybę. Jie rašo: „Visa bažnyčia bus apskrita. Sienose bus keturiasdešimt langų. Sienos bus

laužytos, iš vienų kerčių. Langai bus beveik priešais vienas kitą. Todėl šviesa į bažnyčią eis pastrizai. Kiekviena sienos kertė baigsis viršų lietuvišku kryžiumi koplytelė. Bažnyčios viduje eis dideliu ratu keturios eilės grupėmis suderintų stulpų; jų viršus baigsis gražiais lankais. Ties viduriu virsaus nebus. Tad pakėlus akis į viršų, bus matoma, kas bi už bažnyčios lubų. O už tų lubų matysis augštas-augštas bokštatas. Tas bokštats remsis ant minėtų stulpų. Bokšto sienos bus iš vienų langų. Todėl šviesa į bažnyčią liesis ne tik per nepaprastus sienų langus, bet ir per visą bokštą. Iš laukų aplink bokštą vyniosis laiptai, kurie apie jį apeis penkias eiles. Tos penkios eilės primins, kad Lietuva yra penkis amžius išbuvisi vergijoje, kad penki amžiai nuo Lietuvos apsikrikštijimo ir dabar sueina lygiai 500 metų nuo Vytauto Didžiojo mirties. Kelionė į bokšto viršų bus nelengva. Tad pasileit ir pasi-melst bokšto viršunėje bus mažutė koplytelė. Ant koplytelės virsaus bus 7-nių metrų augštumo Kristaus Atsikėlimo statula. Bokšto augštis bus 90 metrų. Po bažnyčios apačia busiant vieta, kur busia laidojami Lietuvos didvyriai...”

Kadangi senovės Lietuvos didvyrių sutrunėjusių kaulėlių vėjai dulkes išnešiojo, tai ima baimė, kad tik ten nepatekt dabartiniai sacharinščikai, birštonininkai-machohai, lašinių skutikai, banko vagys, politiški biznieriiai ir kiti „šventieji“ šmugelninkai.

Turbut ilgai-ilgai reikės laukt, kad Lietuva savo tikrų didvyrių, vertų po Atsikėlimo bažnyčios apačia palaidot, susilauks!

Man tos bažnyčios statymas primena kuoktelėjusią moterį, kuri suplysiusiam sijone lindėdama, perkasi brangių ir madnų kepliusią...

Kad paslėptų prekybą, jis prekybos sąskaitą pavadina paskolų sąskaita, o prekybą varo toliau...

Maža to. Tie patys banko nariai, kad geriau apgaudinėtų, sudaro Ukininkų draugiją su 1,000 lt. kapitalo vekseliais. Valdyba d-jos ta pati — Rimša ir Repšys, reviz. kom. — pral. Labanauskas ir Mačiulis.

Dabar bankas d-jai atidaro specialę einamąją sąskaitą, žinoma, be jokios garantijos. Ši draugija, aišku, buvo tik fikcija. Ji net gi savo kasos neturėjo, ir pinigai ėjo banko kasoson.

Kaip ėjo prekyba galima matyti iš šių pavyzdžių: Rokiškio Uk. s-gos b-kas par-davė šiauliu Uk. s-gos bankui sėmenis, bet gautų 19,000 lit. į knygą neįrašė. Neįrašė į knygas ir pinigų, gautų iš įvairių pirkusių Uk. s-gos Rokiškio banko druską, už 25,000 su viršum lit.

Kadangi knygosios tos sumos buvo pažymėtos, kaip tų pirklių skolos b-kui, tai 1925 m. balansas suvesta su 50,000 lt. pelku. Tis pinigai kažin kur ištirpo ir buvo banko nuostolių, bet

banko direkcija už pasidarbavimą pasiėmė nuosimčių 5,000 litų.

„Pasidarbuota“ ir 1926 m. Neskaitant minėtų ištirpusių 50,000 lit., 1926 m. padaryta nuostolių apie 4,000 lit., o balanse parodyta apie 10,000 lit. pelno. Ir Uk. s-gos darbuotojas J. Rimša vėl gauna už pasidarbavimą 2,000 lit. tantumų.

1926 m. bankas smarkiai verčiais saldžia preke — cukrum. Rezultate: cukraus neužpajamuota apie 1,500 maišų ir apie tiek dežių rafinoto 225,000 lt. sumai.

Kaip pasakoją nelaimingieji nukentėjusieji del katalikiškojo banko malversacijų žmonės, 1927 m. balansas taip pat buvęs parodytas su pelnu arti 10,000 lit., o tikrumoj per tus metus buvė padaryta arti 25,000 lit. nuostolių.

Vien tik balansų daviniai rodo, kokia panama dėjosi tame „katalikiškame“ bankely.

Visi mes dar pamename, kaip kartais nebuvo jokio galimumo apsieit be to „katalikiško banko“. Juk toki terminai, kaip „katalikiškasis zuperis“, „katalikiškios silkės“ žinomi visai Lietuvai.

(Užbaiga bus)

T E V Y N Ė

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas. Leidžiamas kas penktadienis.

S. E. Vitaitis — Redaktorius, 307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Visi rašai skiriami „Tevynei“ turi būti siunčiami Redakcijos vardu ir turi būti su autoriaus parašu ir adresu. Priimtiniausius rašius Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuostatais. Netinkami spaudai smulkūs rašai — korespondencijos, eilės, pranešimai ir t. t., naikinama ir autoriams negrąžinama, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugrąžinimui.

Redakcijos Straipsniai

MUSŲ PAREIGOS SULIG JAUNIMO.

Jaunimas yra kiekvienos tautos ir karta visos žmoniškos ateities viltis. Todėl kaip atskiros tautos, taip ir visa žmonišką kartą neukompet negali perduoti pašvęsti nei lėšų, nei truso priaugančios kartos auklėjimui. Įdėtą į jaunimo auklėjimą trusais ir lėšos yra tokiu brangių investicijų, nuo kurio priklauso visos žmoniškos gyvybės ateity. Taigi ir Amerikos lietuvių, kaip tautinės vienėtos, pareiga visuomenės išgelmėti rūpinatis priaugančios kartos visuomeniniui auklėjimui. Ekonominės ir socialinės sąlygos, į kurias jauni žmonės patenka, dažnai turi nulemiančios prasmės ir į privatinį jaunųjų gyvenimą. Su kokiais elementais jauni žmonės susidraugauja, tokiais ir jie patys patampa. Vienas iš mirtinai svarbių yra pasakęs: „Parodyk man savo draugus, o aš pasakysiu kas tu esi“.

Amerikos lietuvių jaunimas buvo paliktas pats vienas savo likimu rūpintis. Tiesa, yra geru dalyku paklipti paties jaunimo iniciatyvai susirasti kelius savo veikimui, kultūriniam auklėjimuisi. Tas suteikia progą kiekvienam jaunuliui išauklėti savy valios tvirtumą, pasitikėjimą savy jėgomis ir įgyti tvirtą pastovumą, pasiryžimą visuose užmanymuose. Be šių kiekvieno žmogaus atskiromis pastangomis išauklėjimui savybių nei vienas gyvenime pasisekimo neturės. Todėl svarbu, kad ir lietuvių jaunimas savyms jėgomis, sava iniciatyva visuomeniniai ir asmeniniai auklėti savytas visų žmogaus pasisekimui gyvenime pamatinės savybės.

Tačiau tėvų ir visos visuomenės pareiga sudaryti reikiamas sąlygas jaunimo visuomeniniam auklėjimuisi. Taip pat pareiga visų, kurie turi praktiško patyrimo visuomenės darbuose, kurie nuodugniau gyvenimą supranta, palaikyti artimus ryšius su jaunimu ir prie kiekvienos progos teikti jaunimui naudingą patarimą, paremti jų pastangas visuomeniniam veikimui, kultūrinio auklėjimosi darbuotojė.

Iki šiol Amerikos lietuvių jaunimas šitokios paramos iš visuomenės ir net iš savo tėvų labai mažai turėjo. Todėl mūsų jaunimas ir yra dar tik pradinio organizavimosi stadijoje. Todėl jis ir yra didžiojo pakrikęs, savo jėgų, savo išgalių ir net būtinų pareigų sulig savo ateities nesupranta. Todėl šiandien didmiesčių gyvenimas nubloškia ir moralio supuvimo purvus ne vieną gražią lietuvaite, ne vieną

gabų, ir išmintingą jaunikatę lietuvi.

Tuo tarpu jau turime neabejotinai išgales visose didmiesčiuose lietuvių kolonijose sudaryti tikrai palankias sąlygas jaunimo veikimui ir kultūriniam auklėjimuisi. Pavyzdžiui, jei visi Amerikos lietuvių suprastų kas galima pasiekti jaunimo auklėjimui per Susivienijimą Lietuvių Amerikoje, tai artimoje ateity turėtumėm kiekvienoje skaitlingesnėje lietuvių kolonijoje atitinkamoms jaunimui klubus, kuriuose jaunuoliai galėtų ir pažaisiti, ir pasilinksminėti, ir kultūrinio visuomeninio veikimo užsiimti. Jei kiekvienoje Amerikos lietuvių kolonijoje visas lietuvių jaunimas prigulėtų prie Susivienijimo, jei tų jaunuolių tėvai suprastų, kad mokamas kas mėnesis doleris-kitas jų vaikų visuomeniniam auklėjimui reiškia daugiau, negu kad tėvai savo vaikams sutalpytų kelis tukstančius dolerių, tai kiekvienoje kolonijoje lietuvių jaunimas turėtų atitinkamus klubus savo susirinkimams ir visoms jaunimui reikalingoms sueigoms. Tuomet ir į didmiesčius uždarbiauti atvykstantis mažų miestelių lietuvių jaunimas turėtų reikiamą prieglaudą, surastų organizacijos narių brolių ir seserų nuosirdų draugingumą ir visokią pagalbą. Tuomet ir tėvams nereikėtų baimės kęsti, kuomet ekonominės gyvenimo sąlygos verčia savo dukreles ir sunelius išleisti iš savo globos į pavojingą didmiesčių gyvenimo sąlygas.

Šis klausimas yra begalo svarbus ir platus. Jis paliečia lygiai kiekvieną lietuvių vaikų tėvą ir motiną, kaip ir visą mūsų visuomeninį gyvenimą. Pirmiausiai ir svarbiausiai jis paliečia kiekvieną lietuvių jaunuolį ir jaunuolę. Šito plataus reikalo svarbos ir galimybių gyvenimam įkūnyti trumpu straipsniu laikrasty negalima nuodugniai išaiškinti ir išdiskutuoti. Todėl pareiga visų šviesių Amerikos lietuvių prie kiekvienos progos šis svarbus klausimas svarstyti. Pirmoje vietoje mūsų pareiga suinteresuoti savo vaikus, kad ir jie pilnai šito svarbaus klausimo prasme suprastų ir stotų darban jo išsprendimui kuoplačiausia plotme.

Kuomet visi jaunimo auklėjimo svarbą suprantanti Amerikos lietuvių imsis tikrų nuosirdumu jaunimo auklėjimui reikiamų visuomeninių sąlygų sudarymui, tai be jokios sunkenybės to svarbaus ir būtino tikslo pasieksime. Stovi prieš mus tokis svarbus ir didis uždavinys, kuris pamatiniai paliečia ir mūsų vaikus, ir mūsų visuomeninį gyvenimą, todėl nepasigailėkime nei pastangų, nei lėšų to uždavinio išsprendimui ir gyvenimam įkūnimui.

REIKŠMINGAS PRIPAŽINIMAS.

Prezidento Hooverio visai eilė ataiškintų konferencijų su stambiaisiais biznio vadais, fabrikantais ir gubernatorialais yra labai svarbiu pripažinimu darbininkų uždarbno reikšmės viso krašto ekonominiam gyvenime. Šitos visos konferencijos buvo laikomos svarbiausiai tuo

tiksliu, kad užtikrinus darbininkams darbą sekamaais metais ir tuo palaikius Amerikos visuomenės išgales platesniam gyvenimui. Kuomet darbininkai dirba, tuomet visas Amerikos biznis klestėja, nes visuomenė gali pirkti ir tokias gyvenimo prabangas, be kurių nedarbo laikų gali apsieiti. Tuo būdu visuomenė daugiau išperka įvairių išdirbinių ir išvengiama ekonominės dipresijos. Vadinasi, prezidentas Hooveris ir stambieji biznio vadai pripažino, kad darbininko uždarbno yra pamatu viso ekonominio gyvenimo. Tai reikšmingas pripažinimas!

Užtikrinimas darbininkams nuolatinio darbo Jung. Valstijose reikalinga svarbiausiai dėlto, kad užsienis negali išpirkti tiek įvairių šiame krašte išdirbtų prekių, kad išvengtu ekonominio krizio ir biznio dipresijos. Todėl reikalinga palaikyti Amerikos visuomenės perkamoji galia, kad patys Amerikos gyventojai galėtų daugiau prekių išpirkti.

Prezidentas Hooveris tu konferencijų keliu pasiekė tokios aukštumos, kad gavo pasidavėjimus iš įvairių korporacijų, gubernatorių ir stambių biznio įstajū, kad sekamaais metais statybai įvairių konstrukcijų darbų bus išleista viršaus devynių milijonų dolerių. Be to, prezidentas gavo pasidavėjimą iš stambiųjų fabrikantų, kad jie bent laikinai nesistengs mažinti darbininkams algas. Taipgi ir organizuotų darbininkų vadai pasidavė bent laikinai nereikalauoti darbininkams algų padidinimo. Tokius prezidento Hooverio žingsnius pagirs kiekvienas rimtas žmogus. Tai bene pirmas atsitikimas Amerikos istorijoje, kad prezidentas savo iniciatyva iškelia tokia plačia prasme klausimą išvengimui ekonominės dipresijos. Ne tik iškelia klausimą, bet ir stengiasi jį priversti prie teigiamo išsprendimo.

Tačiau tokis budas išvengimui ekonominės dipresijos yra artificialis ir tik laikinas. Kuomet prezidentas Hooveris turėjo užtektinai drošos pripažinti darbininko uždarbno pamatu ekonominio gerbuoio klestėjimui, tai kodėl neimti dar vienas žingsnis pirmyn ir tą ekonominės dipresijos išvengimą padaryti pastoviu, ant kiek visuomenės perkamosios galingos Taigi vietoje reikalauoti organizuotų darbininkų vadų, kad jie nereikalauoti darbininkams algų pakėlimo, reikėtų eiti prie nustatymo bent minimum darbininkų algų, užtenkamų žmoniškam pragyvenimui. Tuomet Amerikos visuomenės perkamoji galia pasiliktų pastovi ir tų pačių sąlygų išdirbinių Amerikos darbininkai visuomet galėtų daugiau išpirkti, negu kad išperka mažas algas gaudami, nors ir nuolatiniai dirbdami. Tiesa, darbininkui svarbiau turėti nuolatinis darbą kad ir su mažesne aiga, negu tik protarpiais dirbti už didelę algą. Bet būtų dar geriau, jei darbininkai nuolatos dirbdami uždirbtų žmoniškam pragyvenimui reikiamas algas. Tuomet ir palankiems darbininkams būtų lengviau, ir krašto visuomenės perkamoji galia pastoviai pasilaikyta tokio aukštumo, kad gelbėtų išvengt tokiiu ekonominio krizii.

kuomet valdžios vyriausio atstovo ir stambiojo biznio vadų yra pripažinta, kad darbininko alga yra pamatu išvengimui ekonominės dipresijos, tai reikia tikėtis, kad neužilgo bus ieškoma keliu darbininko algą pakelti iki reikalingos aukštumos ir ją stabilizuoti toje aukštumoje. Šito pasiekimui svarbų vaidmenį suvaidins ir patys organizuoti Amerikos darbininkai.

Ivairios Pastabos

„PUIKIAI“ ATREKOMENDUOJA SAVUOSIUS.

Brooklyno komunistų organas pritraukęs medžiagos šmeižimui SLA. viršiniukų, kad tuo būdu paagitavus už jo peršamą kandidatus į SLA. Pildomąją Tarybą, mėgina SLA. konstitucijos naujai pertaisyti teksto krikita parenti tą agitaciją. Bet paselkoje iš tos komunistų organo kritikos ir agitacijos išeina taip, kad tik parodo komunistų tikslus linkui Susivienijimo ir suteikia meškos patarimų savo peršamiems kandidatams.

Didžiausiu komunistams baubiu, pasirodo yra, SLA. tiksluose pažymėtas sekamas pareiškimas: „...palaikyti ir aktyvinti tikimybę Jungtinėms Amerikos Valstybėms ir apvaikščioti žymiusius ijuvkus ir pasižymėjimus lietuvių tautos istorijoje...“ Del šito pareiškimo SLA. tiksluose komunistų organas padaro sekamas išvadas: „...daugelis atsimenama, kad tai fašisto Sirvydo pasiulymai kaip „gyduole“ bolševikų ir visu „neištikimų“ atsilkratyti vertiant SLA. narius buti ištikimais šios šalies valdžiai, žinoma, jei jį įsakytų, tai ir streiklaiziant, taipgi apvaikščioti svarbius ijuvkus Lietuvoje. O juk fašistų perversmas irgi svarbus ijuvkis, žinoma, liaudies nelaimė. Fašistai, budami SLA. valdyboje, galėtų versti narius ir tai apvaikščioti...“

Vadinasi, SLA. „progresyvių narių“ užtarėjas jų vardu oficialiai pasako, kad komunistams labai baises dalykai buti ištikimais Jungtinėms Valstijoms ir pripažinti lietuviybei pietines teises Susivienijime. Labai gerai, kad komunistų organas šitai oficialiai pasakė. Nesas šitas pasisakymas kai kartas parodo, ko komunistų partijos vadai siekia Susivienijime. Jie nori Susivienijimą padaryti neištikimybės Jungtinėms Amerikos Valstijoms punktu ir išvyti iš Susivienijimo kad ir menkiausiu lietuviybės požymiu.

bet reikia pasakyti, kad pavėluoti komunistų žygiai. Susivienijimas svarbiausiai lietuviybės principu parentas ir nuc pat pradžių jo konstitucijoje pamatiniuose tiksluose yra įrašyta: „Suvienyti į brolišką sąryšį visus abiejų lyčių, doru pūsiavedimo, vertus garbės lietuvių...“ Taip pat pamatiniuose tiksluose įbrėžta: „Skatinti prie rengimo paskaitų, kurių tiksliu buti skeidžiamas prisiiršimo prie savojo krašto, minėjimas žymiių mūsų viengenčių žygių ir svarbiųjų Lietuvos istorijoje atsitikimų.“ Šitie pamatiniai Susivienijimo tikslai yra įrašyti ir dabar veikiančioje SLA. konstitucijoje. Tačiau niekas neverčia narius nei streiklaiziant, nei minėti kokius ten „fašistų perversmus“.

Šį skyrių veda DR. G. E. KLIMAS, 2538 E. Allegheny Ave., Philadelphia, Pa. ŽMONIŲ SVEIKATA Visus šiam skyriui skiriamus rašinius reikia siųsti stačiai skyriaus vedėjui, čionai paduotu antrašu

NEURASTENIJA ARBA PRIEPUOLA.

(Sutrupinta Dr. Ambraziejutės-Steponaitienės radio paskaita).

(Užbaiga)

Jei ligonis nuo bromo ir bromuralio nemiegtu, tad duot stipresnių vaistų. Galima imt naktiškai 1 pilėlį, pusę gramo veronalio, arba tiek pat edolino. Veronalas ir adolinas parduoda tribelėse po 0,5.

Jeigu priėmus pusę gramo, t. y. 1 pilėlį veronalio ligonis tą naktį gerai miega, tad sekandį naktį nevismomet reik imt vaistų. Kartais gerai miega ir be priėmimo. Arba iminėt bromo preparatų.

Kartais ligonis nuo vieno veronalio pilelio visai nemiega. Tada tą pat vakarą gali priimti ir antrą pilelį. Bet tik nedaugiau, kaip du pilelius. Daugiau priėmus vaistų miegui, galima nusinuodyti.

Miegui yra daug visokių vaistų. Jei buna reikalas, tad miego vaistus iminēt 3—4 vakarus paeiliui, o paskui nutraukt.

Prie neurastenijos turi didelės svarbos gydymas voniėmis. Tik vonios turi but ne per šaltos ir ne per karštos. Kartais prie nemigų užtenka ligoniui iš vakaro priimt drungną, raminančią vonią ir ligonis be jokių vaistų gerai miega.

Vonias geriausia daryt su kvėpalais, tinkamiasius pušų ekstraktas (ištrauka), ar pušų vanduo. Juos galima gaut vaistinėse ir vaistų krautuose.

Galima ir prie neurastenijos daryt vonias su valgoma druska, marių druska, ar Stassfurt'o druska.

Nesuojaudintiems neurastenikams gera daryt apsitrynimus vėsiu paprastu vandeniu, vėsiu sudytu vandeniu, kvėpiančiu actu, degtine, ar kvėpalais — odekolonu.

Tikinčius neurastenikus kartais gerai ve-

ikia malda. Tik melstis turi devotai ir širdin-gai.

Tik turiu pridurt, kad malda gali išgydyt tik dvasiniai ir nerviniai nusilpusius, jei patsai kunas esti pakankamai stiprus.

Be to, daugelio neurastenikų reikia gydyt ne jų ligą, o jų gyvenimą. Ką gelbės moteriai neurastenikei vaistai, jeigu jos vyras girtuoklis ir vaikata, vaikai alkani, o namieje peštynės ir barmiai?

Šiuo kart mano patarimas visiems neurastenikams: vest normalų gyvenimą, vengt visokių susijaudinimų (piktumo, barmių, verkimo, slėgiančių minčių).

Stiprint savo valią, nepasiduot kraštuti-niems įspūdžiams, valdyt save, gilint pasitikėji-mą savo sveikata.

Mažiau kreipt dėmesio į neurasteniskus ne-galavimus. Daugiau dirbt, dirbt tvarkoje, už-tektnai pasilsēt, atsakančiai maitintis.

Kuo mažiausiai gydytis. Iškalbēt ne ligą, o sveikatą. Gulant ir keliant galvot, kad esu sveikas, sveikas, sveikas.

(Iš „Liet. Ukininko“ „Sveikata“)

SKARLATINA.

Skarlatina dar vadina kiti karais. Tai yra daugiausia vaikų liga, ir šimet, girdēt, smarkiai platinasi. Jeigu kas nors šeimynoj skarlatina susirgtu, tai ligonis tuojau reikia atskirt į kitą kambarį, pristatyt vieną ar keliu prižiūrēt ir kitų šeimoms narių prie jo iš tolo neprileist. Atskirtą ligonį reikia laikyti mažiausia 6 savaites, nors jis vis atrodytu pasveikęs esat. Dabar atrasta yra nuo skarlatinos skiepai. Del to tėvai, kurių šeimose yra pasirodžiusi skarlatina arba kurių kaimyninėse šeimose yra tos ligos atsitikimų, gerai padaryt, jeigu tuo-jau kreiptųsi į gydytoją prašydami paskiepyt sveikuosius vaikus. Prieglaudų, bendrabučiių vedėjams toks vaikų skiepijimas yra ypatingai patartinas.

Ėtikieriai ne per tas duris lau-žiasi

su savo rusiško komunizmo kromeliu. Gali sau niekeno nepadidinti ir Jung. Valstijoms neištikimybės reikioti, ir lietuviybe dergti savo partijoj. Nieks jiemts tos „garbės“ nepavydi. O Susivienijime vieta tik garbės vertiems lietuviams, kurie myli ir gerbia savo tautą ir nebijo ištikimybės tam kraštui, kuriam gyvena ir gyvena nesulyginamai laisviau ir patogiau, rėgu komunistų garbinamame rusiško komunizmo „rojuje“.

Pagaliau, reikia pabrėžti, kad komunistų organas labai „puikiai“ atrekomenduoja ir savo peršamus kandidatus į SLA. Pildomąją Tarybą, kuomet ištikimybės Jung. Amerikos Valstijoms ir pamatinį Susivienijimo tikslą — lietuviybe vadina „reakcinių skymais“ ir užtikrina, kad jo peršamus kandidatus išrinkus SLA. viršiniukais tie „skymai“ iš Susivienijimo bus pašalinti. Gerai padaro komunistų organas, kad pilnai laikui paaiškina SLA. narių žiniui komunistų partijos stumiamų kandidatu į SLA. Pildomąją Tarybą taip vadinamą platformą.

Vadinasi, jie dirbs bendrai su komunistų partijos vadais, kad Susivienijime nebūtų ištikimybės Jungtinėms Valstijoms ir kad būtų išluota iš Susivienijimo lietuviybė. Ačiu už atvirumą! Dabar SLA. nariai žinos su kuo turi reikalą.

MERGINOS NEUŽSIDIRBA PRAGYVENIMO.

Industrialis komisierius p-lė Frances Perkins oficialiai pareiškė, kad aplanai paėmus New Yorke ofisuose ir kitur dirbančios merginos uždirba nuo 13 iki 15 dolerių į savaitę. Tuo tarpu vos pakenciamose sąrylygose gyvenant vien kambarys ir tris kartus į dieną pavalgyti kainuoja \$14.69 į savaitę. Por-ra metu atgal Industrialės Konferencijos Taryba surinktomis statistikomis ir pragyvenimo kainų New Yorke nuodugniu ištirymu pasiremdama nustatė, kad pakenciamas pragyvenimas ofisuose dirbančioms merginoms mažiausiai į savaitę at-

seina: New Yorke \$19.92; Bro-oklyne \$17.63; Bronkse \$18.98.

Vadinasi, gyvenančios New Yorke merginos be tėvų, kurioms reikia samdytis kambarys ir valgyti valgyklose, joku būdu negali užsidirbti net skurdžiausio pragyvenimo. Todėl ar nuostabu, kad tokiose didmiesčiu sąlygose patekusios merginos nuosua ištivirkimo keliais. Tiesiog yra pasityčiojimas iš Amerikos gyventojų, kuomet net aukštieji Vašingtono ponai giriasi visam pasauliui „gerbuoio laikais“ Amerikoje ir kad Amerika yra turtingiausia valstybė pasauly. Tik tuomet tokie pasigyrimai turėtų logingo pagrindo, jei Amerikos darbininkai uždirbtų nors pakenciamam pragyvenimui užtenkamas algas.

PATYS MUŠA PATYS RĖKIA.

Amerikos lietuvių rusiškieji komisari, tai lyg tas žydas: patys muša ir patys rėkia. Visi SLA. nariai žino, kiek komunistiniai rėksniai yra išpyle šmeižtų ant SLA. Pildomosios Tarybos, kuomet del kilusių J. L. A. kuopose vaidų, kurių joku kitu būdu negalima prašalinti, leidžiama suorganizuoti naują SLA. kuopą šalimais veikiančios kuopos. Jie tą vadina ir Susivienijimo „skaldymu“ ir kitų „baisių“ dalykų pripasukoja.

Bet štai be jokio reikalo, vien pildant komunistų partijos slaptus įsakymus, tulas SLA. narys užsimano sutverti naują SLA. kuopą Montello, Mass., šale veikiančios SLA. 17 kuopos. Atsiklausus Centrui jau nuo New Yorke ofisuose ir kitur dirbančios merginos uždirba nuo 13 iki 15 dolerių į savaitę. Tuo tarpu vos pakenciamose sąrylygose gyvenant vien kambarys ir tris kartus į dieną pavalgyti kainuoja \$14.69 į savaitę. Por-ra metu atgal Industrialės Konferencijos Taryba surinktomis statistikomis ir pragyvenimo kainų New Yorke nuodugniu ištirymu pasiremdama nustatė, kad pakenciamas pragyvenimas ofisuose dirbančioms merginoms mažiausiai į savaitę at-

tikslais prie Susivienijimo pristoti ir jo labai veikti.

Dabar Brooklyno komunistų organas baisiausiai kalnus verčia ant SLA. Centro ir Pildomosios Tarybos, kam neleido naujai kuopai tvertis šalimais veikiančios 17 kuopos. Net pasikvietęs talkon ten kokią nieko neatstovaujančią komisiją komunistų organas draskosi prieš Pildomąją Tarybą.

Vadinasi, komunistų organų principas parentas čigonišku akyplėšikumu: šmeižia SLA. Pildomąją Tarybą už leidimą tvertis naujomis kuopoms šalimais gyvuojančių kuopų ir vėl apsisukę šmeižia SLA. viršiniukus už neleidimą naujomis kuopoms tvertis šale veikiančių kuopų. Tai susikalbės su tokiomis gaivalais ir sugadink tokių vėjo pamušalų sukavimus, jei mandras esi.

VĖL VIENAS „SAUSASIUS“ PAKLIUVO.

Amerikos „sausųjų“ fronte vis dažniau ir dažniau pasitaiko „šlaplių“ skandalų. Nesena pakliuvo į prohibicijos agentų nagus Illinois valstijos kongresmanas Edvardas E. Denison, kuris skaitomas vienu „sausiasių“ kongresmanų Vašingtone. Jam buvo pasiūta iš New Yorke sunkoka valiza, iš kurios Vašingtono gelžkelio stoty pradėjo tekėti „stiprus“ skystimas. Prohibicijos agentai suradę valizoje degtinę, apkaltino „sausąjį“ kongresmaną peržengime prohibicijos įstatymo ir patrukė atsakomybėn.

Koki nuosprendį išneš teismas, artima ateitis parodys. Tačiau realus gyvenimo faktai parodo, kad „sausieji“ Vašingtono ponai vis dažniau ir dažniau sušlapa „uždraustuju vaisiumi“. Negali buti nieko šlykštesnio, kaip patiems įstaidavimams tokiiu būdu veidmainiuti: „sausai“ kalbėti ir bal-suoti, o „šlapiai“ gyventi.

— Kiekvienos motinos pareiga paraginti savo sunus ir dukteris prisirasyti prie didžiausios lietuvių organizacijos — Susivienijimo Lietuvių Amerikoje.

JAUNIMO KELIAI

SUSIVIENIJIMO
LIETUVIŲ AMERIKOJE
JAUNUOLIŲ SKYRIUS

Kol dega krutinėj šventa ugnis toji,
Kur traukia prie darbo ir duoda tiek vieko,
Jog menkas ir silpnas net milžinu stoji,
O dirbk, idant neitų ugnis ta ant nieko.
KUDIRKA.

Petras B. Jurgelionis,
Bostono Universiteto
Jurisprudencijos Mokinys.

Pasekmių Priežastys

Jau antri metai slenka kaip SLA. 358-ta kuopa sutverta. Kiek kuopa yra nuveikus ir pasidarbavus, ir kaip stebėtinai narių skaitliumi užaugo, kad tas atsitiks, tai metai atgal joks pranašas nebūtų drįsęs pranašaut.

Tas viskas įvyko per darbą įsteigėjų, pirmųjų narių. Jų būrys susidarė iš ypatingai turėjo vieną tikslą, auklėjo tuos pačius idealus ir mylėjo viską, kas yra lietuviška. Buvo tai asmenys, susipratę ir turėjo daug patyrimo organizavime ir dalyvavime draugijų. Jie suprato, kad tveriant kuopą, reikia netaip žiūrėti į dabartinį laiką, kaip į ateitį. Budami tikri vada, jie suprato, kad ne vien pirmos eilės turi būti stiprios, bet kad ir rezervai turi turėti stiprią jėgą. Tikslai taip galima laimėti, nes jeigu kas pasidaro pirmoji eilė, tai antra turi jos vietą užimti ir varyti darbą pirmyn, o jeigu antra eilė silpnėnė už pirmą, tai darbas nepavyks.

Suformulavę tą planą, jie stojo į darbą. Tuojaus pradėjo įrašinėti į kuopą jaunuolius, ypač tuos, kurie čia gimę. Tas darbas puikiai ir pasekmingai tapo atliktas, nes dabartiniu laiku randasi labai daug jaunuolių narių. Taip gi reikia pažymėti, kad ne kiekie prasti jaunuoliai, bet beveik visi inteligentai. Nors ši kuopa yra dar tik kukli prieš kitas Worcesterio kuopas, bet koks kukli! Šioje kuopoje yra didesnis nuosimintis inteligentų, pagal skaitlių narių, negu bile kokioj kuopoj visame Susivienijime. Musų tarpe randasi atsizymėjusių netik mokslo srity, bet ir atletikoj. Viso pasaulio čempionais plaukikė (p-lė. Albina Osipavičiūtė Red.) yra narė 358-tos kuopos. Taip gi pirmas lietuvis įstot į West Point militarišką akademiją ir yra šios kuopos narys (Viktoras Verkauskas. Red.).

Kita priežastis kodel pasekmės yra puikios, tai kad bepartiviškumas ir pagarba vieno nario link kito viešpatauja. Nariai taip sparčiai darbuojasi kuopos gerovei, kad neturi laiko svarstyti sveltimus klausimus. Taip gi reikia paminėti, kad gražiai ir broliškai ši kuopa sugyvena ir su kitomis SLA. kuopomis Worcesterio. Vieni kitus remia, kompeticijos nėra, vienybė gyvena ir tikime atnešti stiprybę prieš kurią niekas negalės atsipirti.

Nuo Redakcijos. — Šį straipsnėlį perspausdiname iš SLA. 358 kp. leidinio „Sukaktuvės“ ir tai darome tuo tikslu, idant parodžius kaip gyvuoja, veikia, į ateitį žiuri ir musų organizacijos tikslus supranta tos SLA. kuopos, kuriose yra didžiama inteligentiškų čia gimusių ir augusių jaunuolių.

Baudžiava Lietuvoje

Kitą syk Lietuvoje buvo baudžiava. Apie tai gal ne vienam jaunuoliui tėvėliai pasakoję. Bet ar visi teisingai tai atpasakoję ir ar visi žino, kaip sunku tada buvo gyventi? Čia paduosiu trumpą, bet aiškų, apie tuos laikus aprašymėlį.

Senaisiais laikais visi Lietuvos valstiečiai priklausė didžiama kunigaikštčiui. Valstiečiai savo žemės neturėjo, todėl gyveno kunigaikščio dvarų žemėse. Valiečiai už duotąją žemę turėjo dvarnės mokėti duokles, mežiavas ir eiti į dvarą paskirti dienų skaičių dirbt. Bet tuomet jie turėjo laisvę: jei viename dvarne nepatiko, jie kėlėsi į kitą ir valdomąją žemę galėjo paverst kam kitam.

Bet valstiečiams labai pasunkėjo tuomet kai kunigaikščiai dvarus pradėjo dalyti didikams ir taip vadinamiems bajorams. Kartu su dvarais tie didikai gaudavo ir dvarų gyventojus valstiečius. Tuo būdu valstiečiai pateko į didikų arba bajorų valdžią ir jie turėjo savo ponams atlikti įvairias priedermes — mokėt duokles, mežiavas ir atidirbt paskirtas dienas.

Taip esant ponai stengėsi valstiečius kodaugiau išnaudoti. Todėl vieno pono spaudžiami valstiečiai eidavo pas kitą, jų nuomone, geresnį poną. Šitai ponams labai nepatiko. Jie todėl parei-

lavo tuolaikinio Lietuvos kunigaikščio Kazimiero, kad jis uždraustų valstiečiams keltis iš vieno dvaro į kitą. Kunigaikštis didikų reikalavimą išpildė. Tuo būdu valstiečiai buvo amžinai prisietai prie vieno dvarponio ir tapo jo nuosavybe. To dar neužteko. Kunigaikštis Kazimieras leido ponams savo valstiečius už praskaltimus teist. Pirmiau ponų su valstiečiais nesutikimus teisė tam tikri kunigaikščio nuskirti teisėjai; dabar gi valstiečiai jau neturėjo kam pasiskust, nes teisėjais buvo patys skundėjų-ponai. Valstiečiai atsidūrė labai blogioje padėty — tapo ponų baudžiauninkais, visiškais vergais.

Ir sunkus tų baudžiauninkų gyvenimas buvo! Ponai juos spaudė kiek tik norėjo ir vertė dirbt kaip kokius gyvulius. Kartais valstietis net penkias dienas turėjo dirbt ponui, o tik vieną sau.

Tų laikų ponai buvo piktai ir žiaurūs. Savo pavaldinius jie mušdavo ir skausdavo nežmoniška. Supykęs ponas kartais savo pavaldinį kankindavo visokiais budais ir atimdavo iš jo visą turta. Valstiečiai ir jų šeimos dažnai neturėdavo nė duonos kąsnio. Valstiečių maistas buvo labai menkas, o darbas sunkus. Nemažai baudžiauninkai kėsavo ir nuo taip vadinamų akamonių, kurie tiesiog sėdėjo baudžiauninkams ant sprandų ir juos kaip kokius gyvulius mušdavo. Baudžiauninkai buvo nežmoniška baudžiami. Jei pasitaikydavo, kad įpykęs valstietis poną sužeisdamo, tai jam rankas nukirdavo. Atsivaizdinkim, kokius sunkius laikus tuomet mūsų protėviai gyveno!

Padavimas.

Edmondo de Amiči.

Mano Buvusi Mokytoja

Šiandien mokytoja išpildė savo prižadą — atėjo į mus. Kaip tik tuo laiku rengiausi su mamyte nešt skalbinių vienai vargdienei, kuri buvo laikraštų skelbiama.

Ištisus metus mokytoja nebuvo pas mus buvusi. Vis tokia mažytė, žaliu šydu ant baltos skrybėlaitės, skubotai apsitaisiusi, šiaip taip susiūkavusi. Neturi ji laiko daug savimi rupintis. Nuo pernai metų ji, regis, dar labiau išblyškusi ir vis kosti.

— Ką tamsta beveiki, ar sveika? — paklausė ją mano motina. — Tamsta visai nesisaugoji, savo sveikatėlės neganai!

— Vis tiek, — atsakė ji, tebesiypsodama linksmai ir podraug skurdžiai. — Tamsta per daug kalbi, per daug varginiesi su vaikais.

Taip. Pamenu, kai mokiausi jos klaujėje. Ji, budavo, nesėdė nei valandėlės ir be atvangos kalba, kad vaikai visko klausyti turėtų, kad nebūtų be darbo. Buvau įsitikinęs, kad ji tikrai ateis į mus: ji niekad nepamiršta savo mokinių. Visų vardus atsimena; per mėnesinius egzaminus klausinėja direktorių mokinių pažymy; palaukia mokinių prie durų, pažiūri į jų rašinius, kad matytų, kiek tolyn jie pažengę. Ją lanko daugelis buvusiųjų jos mokinių.

Šiandien ir mus atėjo visai pailsusi — buvo vaikščiojusi su savo mokiniais į Pinakoteką. Ketvirtadieniais, kaip ir seniau, ji eina su mokiniais į muzėjų, parodo, paaiškina jiems kiekvieną daiktėlį.

Mokytoja panor dirstelėt į lovą, kurioje matė mane prieš dvejus metus, kada aš sirgau. Joje dabar miega mano brolis. Ji ilgai žiūrėjo, lyg negalėdama žodžio tart. Paskui subruzdavo eit; norėjo aplankyti dar vieno savo mokinio, baltinasi sunaus, sergančio tymais; be to, dar sąsiuvinių turėjo taisyti — darbo visam vakarui ir dar atskirą sąvą sąskaitų pamoką duot krautuvės savininkei.

— Na, Enriko, — tarė ji, išeidama, — dabar tu sunkius sprendi uždavinius, rašai didelius rašinius.

Pabučiavo mane, ir žengdama nuo prieangio, pridėjo:

— Nepamiršk mane, Enriko!

Brangioji mano mokytoja! Niekad, niekad nepamiršiu tavę! Užaugęs atsiminsiu, visada surasiu tave vaikų tarpe! Jei atsitiks man eit porūrią mokyklą, — aš atsiminsiu tavo balsą, man ateis į galvą dvejai metai, su tavim išgyventi, kada aš daug ko išmokau, kada

taip dažnai matydavau tavę sergančią, pailsusią, bet visada darbščią, gerą... Tu mus mylėjai, kaip motina; tu budavai nusimimusi, kai mes kuris per daug siausdavom; tu susirūpindavai del mūsų, kai mus kurį šaukdavo prie inspektorius; tu budavai laiminga, kada mes gerai elgėdavomės. Niekaados tavęs nepamiršiu!...

Vėjas ir Jo Sunys

(Liaudies Pasaka)

Vėjas turėjęs tris sunus. Kartą tėvas su sunimis susitarė išpust vandeni į jūrą. Jūrų dugne jie manė rasią daug žuvių ir lygių pievų. Sustoję vėjai iš visų keturių pusių ir putę vandenį. Vanduo, iškilęs stačiai į padanges, vėl kristadavę atgal į juras. Vėjams taip bepūčiant, einąs pro šalį žmogus. Vienas vėjo sunus ir paklausę tą žmogų, kas tai esą, kad jiems taip nesisėkų darbas. Tas žmogus pažiūrėjęs ir atsakė:

— Iš visų keturių pusių pūsdami nieko nelaimėsite. Eikite visi iš vienos pusės ir kartu pūstelėkite, — tad vanduo uždamas išeis iš jūrų.

Taip vėjai ir padarė. Sustoję visi viename krante, kad pūstelėjo, tai vanduo staugdamas iš jūrų išėjo. Dabar vėjai laksto sau po dugną ir džiaugiasi jo gražumėliu.

Tėvas buvęs arti kranto, nes ten miegojęs jo brolis liginis: galvą jam skaudėjo. Vėjo brolis nebepečias, nes jo galva esanti sukaustyta geležiniaisiais lankais; jei tik pūstelėtų, tai lankai truktų, jo galva subyrėtų, ir jis numirtų.

Taigi tėvas pajury slaugęs savo brolių, o jo vaikai buvę nuėję toli ir vaikščioję jūrų dugne, visokių nuostabių daiktų stebėdamiesi. Jiems beturiant tėvas surikęs: „Vaikai, bėgkit, vanduo grįžta — paskandins!“ Pats tėvas suskubęs pasitraukt vandeniu iš kelio, bet vaikai visi prigėrę, nes pertoli buvę nuėję.

Už tai dabar vėjas neturi vaikų. Jis tik vienas pučia, daužosi ir duksta. O kai įšmaito juroje, tai didelių eibių jis ten pridaro. Matomai, jis vandeniu keršija už jo sunų paskandinimą.

PALAUŽĖ VIRSUNĖLĖ.

(Liaudies Daina)

Pasėjau rutą,
Pasėjau mėta,
Pasėjau lelijelę.
Nedygo ruta,
Nedygo mėta,
Nedygo lelijelę.
O tik išdygo
žalia liepelė
Su aukso viršunėle.
O ir atlėkė
Raiba gegelė
Iš žaliosios girėlės.
Ir įsitupė,
išilingavo
I aukso viršunėle.
A štiš, gegele,
Lėk į girėlę,
Nepalaužk viršunėlės.
O belėkdama,
Besispirdama
Palaužė viršunelę.

SLA. JAUNUOLIŲ DARBUOTĖ

CHICAGO (BURNSIDE) ILL.
Iš SLA. 348 Kp. Veikimo.

Papraustas mėnesinis SLA. 348 kp. susirinkimas įvyko lapkričio 11 d. Kaip paprastai, pirmininkas atidarė susirinkimą. Visa kuopos valdyba dalyvauja susirinkime.

Perškaityta ir priimti praicito susirinkimo nutarimai. Pirmininkas perskaitė 11 naujų aplikantų, kurie prisirašė prie mūsų kuopos. Dešimts naujų narių yra čionai augę. Visi priimti.

Kuopoje daugiausiai darbuojasi pirmininkas ir finansų sekr. Naujų narių gavime jiems prigelbsti kiti nariai.

Mūsų kuopoje randasi virš 30 gražių jaunų vaikinių ir gražių merginų, ir visi yra čionai augę ir gerai lietuviškai kalba. Šita kuopa susitvėrus dar tik keletas mėnesių atgal, bet narių randasi virš 50; net iš kitų kuopų nariai keliai į mūsų kuopą.

Spalių 26 d. turėjome surengę Halloween Party, kur jaunimas gražiai žaidė ir linksminosi. Seniems nariams taip gi buvo malonu pažiūrėti ir pasimokinti iš jaunuųjų apsiėjimo.

Kuopos valdyba yra iš čionai augusių jaunimo, bet visi gana gerai lietuviškai kalba. Pirm. W. Church, vice-pirm. J. Bayelis, nut. sekr. M. Villimaitė, finansų sekr. ir idz. K. Bauža, izdo globėjai L. Bayelis ir A. Baltušis. Visi jauni ir energijos pilni. Galima tikėtis, kad jie šią kuopą išaugins didžiausia Chicagoje.

Turiu pranešt, kad priešmetinis susirinkimas bus 9 d. gruodžio, 1929 m., paprastojė vietoje. (Tuleys Park Svet.). Turėsime kuopos valdybą perrinkt 1930 m. ir visi savo mėnesines mokesčius užsimokėt už šiuos metus, kad neliktume, skolingi del kitų metų.

Malonėkite visi senai ir nauji nariai į minimą susirinkimą pribūt.

B. Barnickis,
SLA. 348 Kp. Korespondentas.

Bolševikų Naguose

V E R T I K A S

Girdėjau, kad Amerikoje esą nemaža tokių lietuvių, kurie apsiakinę bolševikų propagandomis apie „rojų“, vis neliauja svajot apie tą tariamąjį kableliuose „bolševikų rojų“ vis bolševikuoja ir ilgisi to „rojaus“, tarsi kokios dangaus karalystės. Svajot apie šį ar tą, ką nors išvaizdint, žinoma, lengva, bet pabuvus tų „rojaus“ atstovų naguose, tai visos nuomonės pasikeistų. Kad geriau suprast to „bolševikų rojaus“ malonumus, paklausykime ką papasakojo inžinierius Rikertas pabuvęs tulą laiką bolševikų naguose. Jis vargais negalais iš bolševikijos išsprudęs ir pasiekęs Rygą, „Šiandien“ („Segodnia“) korespondentui štai ką papasakojo:

Aš esu inžinierius Paulius Rikertas — Vokietijos pilietis. 1925 m. gavau iš bolševikų valdžios pakvietimą, kaip specialistas, vykt į Rusiją. Ir, žinoma, nuvykau. Gavau darbo. Darbauvau šen-ten, pagaliau apsisistojau žemajame Naugorode, kame darbauvas viename dideliame fabrike, kuris buvo augstesnės sovietų valdžios žinioje. Dabar, matote, atsiduriu Rygoje. Esu liginis, su neužgijusiomis žaizdomis. Nieko netekau ir nieko neturiu. Tik džiaugiūsi, kad bent gyvybė liko.

Daug iškentėjęs nuo bolševikų savivaliojimo, 1928 m. spalį mėnesį pasirįžau apleist bolševikiją ir vykt į Vokietiją arba Latviją, iš kurios kilusi mano žmona. Priežastis mano grįžimo buvo ta, kad gyvenimo ir darbo sąlygos vis darėsi sunkesnės ir sunkesnės. O alga išmokama su dideliu vargu vis sunkiau ir sunkiau — užsitęsavo net po keletą mėnesių.

Grįžimui iš Rusijos buvo reikalingos visokios formalybės bei vizos. Tam reikalui aš nuvykau į Maskvą, kame apsilankiau vokietijų ir latvių atstovybėse. Gavęs reikalingas žinias bei kelionei patarimus, aš grįžau į Žem. Naugorodą, kur sugrįžęs į savo butą radau duris atdaras ir jame bolševikų GPU (politinės policijos) agentus bedarantių krata. Aišku, nereik nė sakyti, kad buvo viskas sunkinta, visi dokumentai ir popierpalaičiai paimti; taip gi paimta mano sutaupti 800 rublių. Paskui man paaiškino, kad aš esąs sumistas ir mane nugabeno į kalėjimą. Palaikę kalėjime apie savaitę laiko, pradėjo tardymą. Man paklausus, kuo mane kaltina, bolševikų agentai vengė atsakyti. Kai mano žmona paklausė, kodel mane suėmė, bolševikai atsakė tik pasityčiojimais.

Toliaus mane nugabeno į Maskvą, kur aš buvau Subenkos kalėjime uždarytas. Čia vėl tęsėsi nepabaigiami tardymai, be to mane apkaltė geležiniais kandalais ir nugabeno į slaptingą GPU kamara. Čekistai prievarta reikalavo, kad aš pasirašyčiau išanksto surašytą protokolą. Aš, žinoma, nuo tokios „malonės“ atsisakiau. Jie suriko:

— Ar tamsta pasirašysi protokolą ar ne!? — ir jų rankose sužibėjo revolveris, kurio lūta man tapo atremta tiesiai į krutinę. Aš vėl atsisakiau pasirašyti pakištą man popierį.

— Atgal!... Į korcerį keturioms dienoms! — piktų balsu suriko bolševikai ir mane įstumė į tamsią kamara tuomet, kai man buvo reikalinga gydymojo pagelba.

Iš viso mane dvylika sykių tardė ir dvylika sykių statė tuos pačius klausimus, pakišdami anksčiau surašytą protokolą:

— Pasirašysi protokolą ar ne!?

Aš netekau visai jėgų, išalkau, nes man beveik nedavė valgyti. Aš teiravausi ir klausinėjau bolševikų čekistų, kuom jie mane kaltina ir už ką mane kankina? Juk aš ne jų pilietis ir nieko blogo jiems nepadariau.

Galų gale čekistai atvėrė savo „slapybę“. Pasirodė, kad neturėdami ką daugiau man į klausimus atsakyti, pranešė, kad mane kaltina už šnipavimą Vokietijos, Latvijos ir Lietuvos naudai. Intarimais aš užsitraukęs už tai, kad keletą kartų atsilankiau tų šalių atstovybėse. Jie visai nenorėjo tikėt, kad aš ten lankiausi su vizų reikalais.

Man esant pas bolševikus kalėjime, jie visokiais budais iš manęs tyčiojosi. Kai mano žmona manęs ieškojo ir teiravosi pas bolševikus, kur aš esu, jie atsakinėjo jai, kad aš „jau gatavas“, reiškia — sušaudytas ir patarė manim visai nesirūpinti, nes ir ji busianti sumita. Galų gale del viso ko ir ją paėmė ir keletą dienų palaikė kalėjime visai atskirai nuo manęs.

Mane kalėjime laikė tarpais bendrose, tarpais atskirose, pavienėse kameroose. Taip tęsėsi ligi liepos mėnesio 1929 metų. Paskui perkėlė iš Butirsko kalėjimo į Lubenkos — „smertininkų“ kamara. Vis sakydavu, kad mane sušaudysią. Galima numanyti, kiek siaubiškos baimės teko perygtvnt, kas valandą ir minutę belaukiant, kaip durys atsidadys ir pasakys „ei-nam“... į aną pasaulį. Bet... po keturių dienų tokio kankinimo, mane pervedė vėl į Butirkos kalėjimą.

Toliau man pasakojo, kad mane išgabensią į Solovkus, ir galų gale mane išvežė į Petrapilį ir uždarė kalėjime...

Drebančiu, perygtvntas baisenybes prisi-

mindamas, balsu Rikertas pasakojo savo kančias toliau, kaip jį kankino, gasdino, pusiau budu marino, tik vien už tai, kad jam bolševikija nepatiko ir rupinosi iš jos išsprukt.

Rugsėjo 12 dieną 1929 m. bolševikai Riker-tą Petrapily pervežė į Petrapilio GPU, kur liepė apsirėdyti ir eit paskui čekistą. Čia jis pamanė, kad jau prisartino paskutinę valanda, kad veda jį sušaudyti... Užkliuvo jo rubai už laiptų turėklo ir jis sugriudamas pasikėbino ore. Tada aplepęs paimtas ir nugabentės į priplauką ir atiduotas vokiečių laivo kapitonui.

Visi daiktai, rubai ir pinigai liko čekistų rankose. Savo žmoną Riker-tas rado susirūpinusią bolševikų išgintą jau Rygoje.

Taip tai biauariai ir nesąžiningai rojaus kerėjai bolševikai pasielgė su ne bolševiku, iš jų šalies bėgančiu žmogumi.

MANO NUOTAIKA.

Vakarais, kada saulutė
Nusileidžia už kalnų...
Ir kada dangų žvaigždutės
Šviečia, mirga pamažu —
Aš svajuju...

Anksti rytą, kada paukščiai
Gieda himnus saulei, Dievui... —
Kada debesys baltučiai
Bučkius siunčia greitai vėjui —
Aš dainuoju...

Kada saulė spindi, šviečia,
Kada kančios, bėdės tyli,
Kada svajos dangų liečia,
Kada laimė juokias, vyli —
Aš myliu...

Kada vėjas užia, šniokščia —
Kada vargšai sudejuoja,
Kada žmonės pikto trokšta,
Kada paukščiai nedainuoja —
Aš liudžiu...

Liuda Adamavičiūtė.

GYVENIMO MIRKSNIAI.

Nesena po kiemą smiltimis žaidžiau
Linksmi krykštaudams
Su draugais, vasaros
Vabzdžiūs vaikiau. —

Dabar po gilius gyvenimo rufus
Svajų blaškau, —
Ieškau tiesos kel'o
Per tankumynus skausmų...

Nesena ištrukus iš pirmosios
Meilės tinklų, šypojos
Man liepos ir krutinė
Alsavo jau laisva, lengvai.

Bet štai, vėl tinklai po
Kojom kiti, ir vėl aš pasijuntu —
Svetimam glėby...

Alfas.

KAIME NAKTIS.

Talankt, talankt, talankt —
Iškale dalgi rotjojai:
Dzig-dzag, dzig-dzag —
Nujojo per kaimą artojai.

Mėnuo kaip tas barabonas
Sudavė ir šunys: — a-u!
Nuoj o debesys ulonai
Ir šunys vis a-u, a-u!

Giria juoda, geltonas mėnuo
Paežerėj beržai šakas šukavo.
Bernas pamanė, kad skalbėjos
Tara-lia, lia-lia — ir uždainavo.

Petras Cvirka.

DAINA IS MEILĖS.

Aš nežinau, o mylima mergyte,
Ar daug galiu tau pasakyt,
Bet tavo žodžiai tikrą dangų
Man žemėj gali padaryt.

Sakyčiau tau, jei žodžių reikty,
Jei netikėtumei akims,
Kad žemėj žmogui džiaugtis leista,
Kad ji šventovė jo viltims.

Nors nežnau, kiek kartų širdžiai
Ant aukuro liepsnoti reiks,
Bet jėgos dirbdamos draugingai
Vainiką pergalės suteiks.

Tegu man likimas vis buna
Dar nepažįstamai žiaurus,
Bet žodis „viltimai sakyts“
Tarp jo juodų vargų nežus...

Jokubas Dagys.

S. L. A. REIKALAI

SLA APSKRIČIŲ DARBUOTĖ

ATSISAUKIMAS Į SLA. KETVIRTO APSKRIČIO (CONN. VALSTIJOJ) KUOPŲ ORGANIZATORIUS.

Gerb. Kp. Valdybos ir Nariai! Šiuo kviečiu jus gerbiamieji stot į mūsų brangios organizacijos darbuotojų eiles, idant mes Ketvirtą Apskričių išaugintume į didžiausią organizaciją. Mes turime prie Ketvinto Apskričio prirašyt mažiausiai vieną 1,000 naujų narių. Lai šitas šeštasis Apskričio konkursas bus gausingiausias mūsų Apskričio istorijoje!

Brangūs Ketvinto Apskričio darbuotojai, malonėkit tuojau užsiregistruoti pas Apskričio sekretorių J. F. Makovečą (98 Pleasant St., Thompsonville, Conn.) ir imties šio taip svarbaus darbo. Jei kuopų organizatoriai delei kokios nors priežasties šiame darbe negalėtų darbuotis, tai į šį svarbų darbą kviečiu tų kuopų sekretorius bei eilinius narius.

Gerbiamieji, imkit dalyvumą SLA. Ketvinto Apskričio šeštame konkurse! Užsiregistruokite šiandien. Padirbėkit mūsų organizacijos labui. Bedirbdami SLA. ir lietuvių visuomenės labui, pelnysit ir jus pats: prirašinėdami naujus narius, galėsite laimėti Apskričio skiriamas dovanas ir gausite už kiekvieno nario prirašymą atlygint.

Išregistruokite šiandien, nes jau mažai laiko (tik 8 mėnesiai), beliko. Neatidėliokit šio svarbaus reikalo rytdienai. Apskričio darbas reikalingas šiandien. Imkitės jo!

Ketvintas Apskričių skiriamas kamas dovanas: už prirašymą 50 narių duos \$20.00 dovanų, už prirašymą 35 narių — \$15.00, už prirašymą 25 narių — \$10.00. Taip gi Apskričių moka po vieną dolerį už kiekvieną naujai prirašytą suaugusį ar jauną narį. Taip gi Apskričių padengia pusę lėšų, kuriuos mokama gydytojams ir jaunuolių sveikatos peržiūrėjimą.

Dirbdami šiame konkurse organizatoriai gali užsidirbt sau gražaus pelno; pavyzdžiui, jei tulas organizatorius prirašytų 250 naujų narių, tai jis iš Apskričio, kaip dovaną, gautų \$100.00, pridėjus už kiekvieną narį vieną po dolerį — būtų \$350.00. Ar gi tai ne puiki dovana?!

SLA. kuopų organizatoriai, darbuotojai ir eiliniai nariai — nemiegokit! SLA. ir jusų pačių gerovė jįs jau senai laukia. Imkitės svarbaus darbo! Registruokites šiandien Apskričio Centre ir stokit prie rimto darbo dabar!

Jei manote, kad jums vieniems tas svarbus darbas nevykų, malonėkit tai pranešt man, aš pas jus atvyksiu ir padirbėsiu bendrai. Bet tik dirbkite SLA., visų lietuvių savo ir Lietuvos labui!

Visokiais reikalais malonėkit kreipties sekamu adresu: B. Vedeikis, 255 Zion St., Hartford, Conn.

B. Vedeikis,
SLA. 4 Apskr. Organizatorius.

PROTOKOLAS
SLA. 1-mo Apskričio 32-ro Suvažiavimo, Buvusio 29 Dine Rugsėjo, 1929 m., Broad ir Pine Sts., Tamaqua, Pa.

Suvažiavimą atidarė Apskričio pirm. Ant. Staniškis apie 10.30 val. ryte, pakviestas mandatų sutvarkymui Al. Kupstą ir V. Varnelį, o gerb. St. Gegužį, mūsų organizacijos prezidentą, prakalbėję suvažiavusius.

Suvažiavimą atidarė Apskričio pirm. Ant. Staniškis apie 10.30 val. ryte, pakviestas mandatų sutvarkymui Al. Kupstą ir V. Varnelį, o gerb. St. Gegužį, mūsų organizacijos prezidentą, prakalbėję suvažiavusius.

Gerb. Gegužis visupirmaisiai kalba pasidainuodamas įspūdiškai apie Lietuvą, pasidžiaugdamas, kad ten nėra taip laisu, kaip nekuriu laikraščiai piešia Nors Lietuva ir yra uko šalis ir priklausau daug nuo deriaus kokį ganita suteikia, bet didelė pažanga visur matosi. Susivienijimo visais reikalais gerb. prezidentas sako, reikia tik pasidžiaugt, nes tai yra didžiausia lietuvių organizacija Amerikoje ir jau siekia virš milijono ir bertainio dol ir į 25,000 narių. Bet, sako, būtų man nusidėjėlymas užlyt apie komunistų pasirūžimą užkariaut Susivienijimą. O kad jie nori tatau padaryt, tai yra faktas ir mes, kuriems rupi lietuvių ir mūsų pačių ateitis, turime apsižiūrēt, kad jiems SLA. neatidavus, nes Apgsčiausios Prieglaudos organizaciją jie jau baigia bankrutyt. Rinkę aukas Rusijos baudioliams, rinkę aukas šiaurinės Lietuvos gelbėjimui (kurių surinko apie 3,000 dol.) ir tie neuėjo toliau kaip iki Erocklyno. O kur visos kitos šunybės vietinės draug, ir k'liuBOSE? Taigi viešai ir aiškiai komunistams turime pasakyt: šalin savo purvinas rankas nuo Susivienijimo milijono dolerių!

Mandatų tvarkymo komisija išduoda raportą: suvažiavime dalyvauja 65 delegatai nuo 11 kuopų, atstovaudami virš 1,300 narių, sekančiai.

13 kp., Minersville, Pa.: J. Staneika, K. Arminas, O. Muraškieiė, V. Smulkštieis ir M. Kancierienė.
23 kp., Shenandoah, Pa.: Juozas Urbonas, J. Barauskas, Pr. Tamulionis, P. Zienienė, A. Zimnickienė, O. Subacienė, T. Karpauskienė, A. Žilinskas, A. Šaukevičius, M. Pakutka, J. Staniškis ir A. Gudzinskas.
39 kp., Gilberton, Pa.: M. Dumbliauskas ir J. Petraška.
54 kp., McAdoo, Pa.: J. Stalgaitis ir A. Mialnikas.
187 kp., Silver Creek, Pa.: St. Kubilius, P. Raudonaitis, A. Jokaitis, St. Bulota ir J. Raulinaitis.
199 kp., Shaft, Pa.: M. Vaišionis.
204 kp., Tamaqua, Pa.: T. Dukičienė, J. Gudišauskas, J. Sanevičius, T. Vilkaitis, P. Vasiliauskas, J. Stalgaitis ir A. Stankevičienė.
211 kp., Mahanoy City, Pa.: J. Vizbaras, Pr. Služas, J. Nevulis, A. Ramanauskas, J. Aleksynas, St. Gegužis, A. Kupstas, V. Alesunas, A. Stasaitis, K. Lapinskas, F. Lukošiuinienė, A. Gegužienė, J. Petrušauskienė, M. Ciškienė, M. Pasiukevičienė ir A. Reklaitis.
241 kp., Kulpmont, Pa.: J. Tauris, J. Malinauskas, St. Aleksa, A. Bagdonas ir V. Varnelis.
283 kp., Coaldale, Pa.: J. Laijonas, A. Žioba, J. Vailunaitis ir A. Saliešius.
303 kp., Shenandoah, Pa.: O. Petuškieiė, T. Stanulienė, S. Stanulis, P. Noreika, T. Noreikienė ir J. Kairukštieis.
Apskr. valdybos 7 nariai: A. Staniškis, pirm.; A. Šukevičius, vice-pirm.; V. V. Vaišnoras, rašt.; J. F. Staniškis, išdin.; A. Vasiliauskas ir A. Žilinskas, išdo globėjai ir A. K. Klimas organizatorius.
Diduma balsų išrenkamas A. Staniškis šio suvažiavimo vedėju ir jo patiekta dienotvarkė priimta tuojaus.
Apskr. sekretorius V. Vaišnoras skaito praeito suvažiavimo protokola, kuris vienbalsiai priimtas kaip užrašytas.

Raportai.
Apskr. pirm. A. Staniškis sako, kad įvairiais Apskr. reikalais turėjė 4 susirinkimus, kurie buvę ir su kuopų valdybomis. Taip gr' viską darėme kas

tik galima buvo del labo SLA. ir ypač dabar, rengiant maršrutą del Centro Organizatoriaus A. Žuko. Nors šiame reikale buvo tulas nesupratimas, bet maršrutas įvyksta. Raportas priimtas didžioma balsų.
Vice-pirm. A. Šukevičius sako, kad nieko neturjės, nes viskas reiktų pakartot ką ir pirm. sakē.
Raštinkinšas V. V. Vaišnoras sutinka su pirm. ir sako, kad neturjės ką daug sakyt, nes tula laik nebuvęs namie, tik paskaito pridutą raportą-atskaitą išvažiavimo, kuriį Apskritis rengē Lakewood Parke 30 d. birželio, š. m. Atskaita yra tokia:

Įėjios.
Už valgius ir gerimus liko ----- \$86.30
Už parduotus zerkolelius 74.75 (Zerkolėliū dar likē 170, vėrtēs ----- \$11.90)

Viso įėjo ----- \$172.95

Išėjios.
Garsinimai ----- \$24.00
Veidrodėliū dirbimas ----- 47.00
Valgiai ir rukymas ----- 20.35
Alus ir sodē ----- 21.95
Vežimas daiktų ir darbininkų ----- 10.00
Muzikantai ----- 20.00
Nuosimtis už pardavimą zerkolėliū ----- 7.50
Dovana už daugiausiai pard. zerkolėliū ----- 5.00

Viso ----- \$155.80
Išėjū pasidarē ----- \$172.95
Išėjū ----- 155.80

Liko pelno \$17.15

Iš informacijų blankų reikia pažymēt štai kas: iš išsiųstų 30 blankų atsakymai gauta tik iš 5 sekamų kuopų: 13 Minersville, 54 McAdoo, 199 Shaft ir 241 Kulpmont, kurios turi suaugusių narių 307 ir jaunuolių 33, turto turinčios \$759.89. Minerville ir Kulpmont kps. mažēja ir Kulpmont kuopos jau nei negalima padidint. Minersville galima įsteigt lietuvių mokyklā, nes jaunuolių kuopa tenai yra ir Shaft galima suorganizuot jaunuolių kuopā. Reikia pažymēt, kad McAdoo kp. turinti 59 suaugusius narius ir 19 jaunuolių. Tai gražus pasireiškimas! Ką gi kitos kuopos veikia? Balandžio ir gegužės mėnesiais turēta keli susirinkimai. Atsisaukus šiaurinės Lietuvos gelbėjimo komitetui, nutarta atsiklaust kuopų kiek iš Apskr. išdo aukot ir prašyta aukų iš kuopų. Diduma kuopų patažē aukot \$25.00 ir kuopos aukojo sekančiai: 23 kp., Shenandoah — \$10.00, 187 kp., Silver Creek — \$10.00, 204 kp., Tamaqua — \$10.00 ir 303 kp., Sherandoah — \$5.00; viso kuopos suaukojo \$35.00, o Apskr. \$25.00, tad ir pasiūsta SLA. Centrai \$60.00 persuntimui į Lietuvā. O Apskr. išdo imbar randasi viso grynų pinigų \$320.73, o zerkolėliū likē 170, vertēs \$11.90, tad SLA. 1 Apskričio turtas yra \$332.63. Raportas priimtas su įsakymu, kad atskaitos būtų daug aiškiaus vedamos.

Išdininkas J. F. Staniškis sutinka su raportais ir sako, kad išdas taip yra kaip raštinkinšas raportavo ir kad Apskr. yra \$320.73. Raportas priimtas.

Išdo globėjai sako, kad skaitlinēs tinka, tik kad ne sistematiai vedamos knygos. Raportas priimtas.

Organizatorius A. K. Klimas sako, kad negalējēs nieko veikt iš priežasties blogų laikų, darbū. Raportas priimtas.

Nauji Sumanymai.
Inešta, kad Apskričio išvažiavimo vieta būtų pakeista iš Lakewood ir sudaryta komitetas iš A. K. Klimo ir St. Gegužė, kad gauti prie SLA. 5-to Apskričio kuopų bus galima. Joje pranešimu Hillside, N. J., kuopa prisidēs prie 5-to Apskričio.

Valdybos raportai priimti vienbalsiai.
Įvairių Komisijų Raportai.
Pikniko komisijos narys išdavē sekamą raportą: piknikas įvyko 18 d. rugpiučio, 1929 m., Progress Hall, Linden, N. J. Nuo pikniko pelno liko \$2.01.

Neužbaigti Reikalai.
Neužbaigtuose reikaluose plačiai kalbēta apie paskaitų maršrutā. Nutarta, kad visos kuopos, priklausancios prie 5-to Apskričio, rengtų paskaitas sveikatous klausimu. Prelegentų kviest Dr. J. Jonikā.

Kuopų Inešimai.
70 kuopa, Cliffsides, N. J., inešē, kad būtų išnešta protesto rezoliucija prieš Kinijos puolimā ant Sovietų Rusijos. Po apkalbėjimo, inešimas atmestas.

Nauji Sumanymai.
Inešta ir paremta, kad SLA. 5-to Apskričio suvažiavimas išneštų protesto rezoliucijā prieš neteisingai nutestius septynis Gastonijos streikiarū vadus. Po trumpų diskusijū, inešimas priimtas vienbalsiai. Išrinkta komisija pagamint rezoliucijā — J. Kentrus, J. Sabeckas ir K. Dževeckas.
Rezoliucija pagaminta, perskaityta ir nutarta pasiūst į spaudā.
Sekamam suvažiavimui vieta paskirta Cliffsides, N. J.

Įplaukos.
Nuo seniaus pas išdininku buvo ----- \$19.63
Pikniko pelnas ----- 2.01

Viso įplaukų ----- \$21.64

Išlaidos.
V. Kasparavičiaus kelionēs lēsos ----- \$1.40
Už svetainē del suvažiavimo ----- 2.00

Viso išlaidų ----- \$3.40

Viso įplaukų ----- \$21.64
Viso išlaidų ----- 3.40

Pas išd. V. K. Šerelį, yra \$18.24
Suvažiavimas užsidarē 3:30 val. popiet.
SLA. 5-to Apskričio pirm. P. Šakatauskas, SLA. 5-to Apskričio sekr. A. Skairius.

PROTOKOLAS
SLA. 5-to Apskričio 28 Suvažiavimo, Įvykusio Spalių 27 d., 1929, Paterson, N. J.

Suvažiavimą atidarē Apskr. pirm. P. Sakatauskas 11:30 val. ryte. Mandatų peržiūrėjimo komisijon paskyrē šiuos dalyvius: J. Kentrų ir J. Treinį. Mandatų komisija raportavo, kad delegatų suvažiavime dalyvauja 11, kurie atstovauja 4 kuopas: 3 kuopa, Elizabeth, N. J.: S. Baltutis ir B. Makutėnienė.
70 kuopa, Cliffsides, N. J.: V. Katinas ir K. Dževeckas.
101 kuopa, Paterson, N. J.: V. Jusaitis, J. Navickas, P. Malinauskas, J. Treinys ir M. Ragauskas.
285 kuopa, Linden, N. J.: J. Sabeckas ir K. Meškauskas.
Trys kuopos, priklausancios prie SLA. 5-to Apskričio: 245 kp., Newark, N. J., 138 kp., Perth Amboy, N. J. ir 346 kp., Bayonne, N. J. atstovų į šį suvažiavimą neatsiuntē.
Suvažiavimo tvarkos vedēju išrinktas P. Sakatauskas.
Skaitytas praeito suvažiavimo protokolas ir priimtas kaip skaitytas.

Valdybos raportai priimti vienbalsiai.

Įvairių Komisijų Raportai.
Pikniko komisijos narys išdavē sekamą raportą: piknikas įvyko 18 d. rugpiučio, 1929 m., Progress Hall, Linden, N. J. Nuo pikniko pelno liko \$2.01.

Neužbaigti Reikalai.
Neužbaigtuose reikaluose plačiai kalbēta apie paskaitų maršrutā. Nutarta, kad visos kuopos, priklausancios prie 5-to Apskričio, rengtų paskaitas sveikatous klausimu. Prelegentų kviest Dr. J. Jonikā.

Kuopų Inešimai.
70 kuopa, Cliffsides, N. J., inešē, kad būtų išnešta protesto rezoliucija prieš Kinijos puolimā ant Sovietų Rusijos. Po apkalbėjimo, inešimas atmestas.

Nauji Sumanymai.
Inešta ir paremta, kad SLA. 5-to Apskričio suvažiavimas išneštų protesto rezoliucijā prieš neteisingai nutestius septynis Gastonijos streikiarū vadus. Po trumpų diskusijū, inešimas priimtas vienbalsiai. Išrinkta komisija pagamint rezoliucijā — J. Kentrus, J. Sabeckas ir K. Dževeckas.
Rezoliucija pagaminta, perskaityta ir nutarta pasiūst į spaudā.
Sekamam suvažiavimui vieta paskirta Cliffsides, N. J.

Įplaukos.
Nuo seniaus pas išdininku buvo ----- \$19.63
Pikniko pelnas ----- 2.01

Viso įplaukų ----- \$21.64

Išlaidos.
V. Kasparavičiaus kelionēs lēsos ----- \$1.40
Už svetainē del suvažiavimo ----- 2.00

Viso išlaidų ----- \$3.40

Viso įplaukų ----- \$21.64
Viso išlaidų ----- 3.40

Pas išd. V. K. Šerelį, yra \$18.24
Suvažiavimas užsidarē 3:30 val. popiet.
SLA. 5-to Apskričio pirm. P. Šakatauskas, SLA. 5-to Apskričio sekr. A. Skairius.

PROTOKOLAS
SLA. 6-to Apskričio, Chicagos ir Apylinkēs Kuopų Suvažiavimo, Įvykusio 1929 m., 13 d. Spaliū, Mildos Teatro Salėje.

1. Suvažiavimą atidarē Apskričio pirm. P. Stungis, 2 val. popiet. Dienotvarkis priimtas kaip skaitytas.
2. Spaudos komisijon išrinkta pp. Šmotelis, Grišius ir Grybas.
3. Vienbalsiai priimta į Apskričių SLA. 301 kuopa iš Cicero, Ill.
4. Apskričio sekr., Semaška, skaitē iš praeito suvažiavimo protokola, kuris priimtas be pataisų.
5. Apskričio sekretorius iššaukē visus delegatus-tes.

Raportai.
6. Apskričio pirm. p. Stungis išdavē raštiškā keturiū mėnesių veikimo raportā. Savo raporte plačiai pažymėjo Apskričio išvažiavimo įvykusio rugpiučio 11 d., pridavē dalį \$70.01 už parduotus kuopų serijas ir \$5.00 pažadētā aukā į Sporto Fondā. Raportas vienbalsiai priimtas.

Kiti Apskričio valdybos nariai išdavē raportā žodžiū, pažymēdami vasarinē darbuotē ir paseskes įvairiū užmanymū. Bendras valdybos raportas priimtas vienbalsiai.
7. Už pramogų komisijon raportā išdavē jos pirmininkas p. J. Vaišvila. Raštiškas raportas smulkmeniškai išdēsto apie įvairias įplaukas ir išlaidas, nuo išvažiavimo rugpiučio 11 d., 1929 m., Beverly Hills. Raportas paviršutiniāi skamba šiaip:

Valdybos raportai priimti vienbalsiai.

Įvairių Komisijų Raportai.
Pikniko komisijos narys išdavē sekamą raportą: piknikas įvyko 18 d. rugpiučio, 1929 m., Progress Hall, Linden, N. J. Nuo pikniko pelno liko \$2.01.

Valdybos raportai priimti vienbalsiai.

Įvairių Komisijų Raportai.
Pikniko komisijos narys išdavē sekamą raportą: piknikas įvyko 18 d. rugpiučio, 1929 m., Progress Hall, Linden, N. J. Nuo pikniko pelno liko \$2.01.

Neužbaigti Reikalai.
Neužbaigtuose reikaluose plačiai kalbēta apie paskaitų maršrutā. Nutarta, kad visos kuopos, priklausancios prie 5-to Apskričio, rengtų paskaitas sveikatous klausimu. Prelegentų kviest Dr. J. Jonikā.

Kuopų Inešimai.
70 kuopa, Cliffsides, N. J., inešē, kad būtų išnešta protesto rezoliucija prieš Kinijos puolimā ant Sovietų Rusijos. Po apkalbėjimo, inešimas atmestas.

Nauji Sumanymai.
Inešta ir paremta, kad SLA. 5-to Apskričio suvažiavimas išneštų protesto rezoliucijā prieš neteisingai nutestius septynis Gastonijos streikiarū vadus. Po trumpų diskusijū, inešimas priimtas vienbalsiai. Išrinkta komisija pagamint rezoliucijā — J. Kentrus, J. Sabeckas ir K. Dževeckas.
Rezoliucija pagaminta, perskaityta ir nutarta pasiūst į spaudā.
Sekamam suvažiavimui vieta paskirta Cliffsides, N. J.

Įplaukos.
Nuo seniaus pas išdininku buvo ----- \$19.63
Pikniko pelnas ----- 2.01

Viso įplaukų ----- \$21.64

Išlaidos.
V. Kasparavičiaus kelionēs lēsos ----- \$1.40
Už svetainē del suvažiavimo ----- 2.00

Viso išlaidų ----- \$3.40

Viso įplaukų ----- \$21.64
Viso išlaidų ----- 3.40

Pas išd. V. K. Šerelį, yra \$18.24
Suvažiavimas užsidarē 3:30 val. popiet.
SLA. 5-to Apskričio pirm. P. Šakatauskas, SLA. 5-to Apskričio sekr. A. Skairius.

PROTOKOLAS
SLA. 6-to Apskričio, Chicagos ir Apylinkēs Kuopų Suvažiavimo, Įvykusio 1929 m., 13 d. Spaliū, Mildos Teatro Salėje.

1. Suvažiavimą atidarē Apskričio pirm. P. Stungis, 2 val. popiet. Dienotvarkis priimtas kaip skaitytas.
2. Spaudos komisijon išrinkta pp. Šmotelis, Grišius ir Grybas.
3. Vienbalsiai priimta į Apskričių SLA. 301 kuopa iš Cicero, Ill.
4. Apskričio sekr., Semaška, skaitē iš praeito suvažiavimo protokola, kuris priimtas be pataisų.
5. Apskričio sekretorius iššaukē visus delegatus-tes.

Raportai.
6. Apskričio pirm. p. Stungis išdavē raštiškā keturiū mėnesių veikimo raportā. Savo raporte plačiai pažymėjo Apskričio išvažiavimo įvykusio rugpiučio 11 d., pridavē dalį \$70.01 už parduotus kuopų serijas ir \$5.00 pažadētā aukā į Sporto Fondā. Raportas vienbalsiai priimtas.

Kiti Apskričio valdybos nariai išdavē raportā žodžiū, pažymēdami vasarinē darbuotē ir paseskes įvairiū užmanymū. Bendras valdybos raportas priimtas vienbalsiai.
7. Už pramogų komisijon raportā išdavē jos pirmininkas p. J. Vaišvila. Raštiškas raportas smulkmeniškai išdēsto apie įvairias įplaukas ir išlaidas, nuo išvažiavimo rugpiučio 11 d., 1929 m., Beverly Hills. Raportas paviršutiniāi skamba šiaip:

Valdybos raportai priimti vienbalsiai.

Įvairių Komisijų Raportai.
Pikniko komisijos narys išdavē sekamą raportą: piknikas įvyko 18 d. rugpiučio, 1929 m., Progress Hall, Linden, N. J. Nuo pikniko pelno liko \$2.01.

SLA. Centro Organizatoriaus Darbuotēs Maršrutas

Žemiau skelbiamas SLA. Centro Organizatoriaus darbuotēs maršrutas parodo kuriomis dienomis kuriose kolonijose p. A. Zukas lankysis. Visų žemiau išvardintų kolonijū veikėjai yra prašomi pagelbėti kuo tik galima SLA. Centro Organizatoriaus darbuotei, taiggi privalo reikalauti jo pagelbos ir jo darbuotei išanksto dirvā prirengti. Kur galima prašomi veikėjai surengti viešas prakalbas Susivienijimo agitacijai, kur prakalbū negalima surengti, ten sušaukti SLA. veikėjų ir visų darbščiųjų nariū pastitarimo susirinkimus. Butų labai naudinga, jei kiekvienos kolonijos veikėjai pasistengtų sušaukti jaunimo susirinkimus, kuriuose p. Zukas galētų anglų kalba pakalbėti, jei būtų reikalo, o jei ne, tai lietuviškai su jaunimu pasikalbėjus, pasitarus būtų galima jaunimo-kuopos arba jaunimo skyrjai prie gyvuojančių kuopų sutverti. Maršrutas yra sekamas:

Grud. 7 ir 8 dd., 38, 76, 83, 249, 322 ir 355 kps., Brooklyn, N. Y.
Grud. 9 d., 225 kp., Bronx, N. Y.
Grud. 10 d., 250 kp., Maspeth, N. Y.
Grud. 11 d., 234 kp., Great Neck, N. Y.
Grud. 13 d., 333 kp., East Setauket, N. Y.
Grud. 15 d., 309 kp., E. White Plains, N. Y.
Grud. 18 d., 261 kp., Greenport, N. Y.
Grud. 19 d., 332 kp., Richmond Hill, N. Y.
Grud. 21 ir 22 dd., 64 kp., Baltimore, Md.
Grud. 27 d., 248 kp., South Norwalk, Conn.
Grud. 29 d., 168 kp., Stamford, Conn.
Grud. 30 ir 31 dd., 51 kp., Bridgeport, Conn.
Sausio 1 ir 2 dd., 142 kp., New Haven, Conn.
Sausio 4 d., 66 kp., Ansonia, Conn.
Sausio 5 ir 6 dd., 11 kp., Waterbury, Conn.

Įplaukos.
Nuo išvažiavimo pelnas \$108.60
Kuopose parduota serijū už ----- 162.37

Viso įplaukų ----- \$270.97

Išlaidos.
Už dovanas-prizus ----- \$51.93
Už išvažiavimo įvairias išlaidas, tamg skaitiluije ir Grand Rapids 60 kp. jauktas ----- 125.40

Viso labo išlaidų ----- \$177.33

Palyginimas.
Įplaukų ----- \$270.97
Išlaidų ----- 177.33

Gryno pelno ----- \$93.64

Raportas priimtas visų delegatų aploidimtais.

8. Sporto komisijos raporto nebuvo, nes šios komisijos pirm. p. Pečiukaitis-Royce sergēs.
9. Skaitytas atsisaukimo laiškās SLA. 284 kuopos iš Gary, Ind. del sergančios jū kuopos nario. Laiškas priimtas ir atidėtas prie neužbaigtų reikalų.
10. Pragomų komisijos pirmininkas p. Vaišvila pranešē, jog 6 Apskričio beisbolēs jauktų pagerbimui yra rengiamas bankietas spaliū 26 d., kuriame bus išdalintos geriausiai pasi- pūjęmūsiams jauktui ir geriausiems trims lošėjams dovanos. Pranešimas rimtai išklaustas.
11. Kalbama pasiulytas sumanymas, kad prašyt P. T., idant ji pavesyt 6 Apskričiai sudaryt SLA. Seimo rengimo komisijā. Daug diskutuota, pagaliaus didžioma balsų nutarta prašyt P. T., idant ji pavesyt Seimo rengimā 6 Apskričio, sudarytai už parduotas kuopų serijas ir \$5.00 pažadētā aukā į Sporto Fondā. Raportas vienbalsiai priimtas.

Įplaukos.
Nuo išvažiavimo pelnas \$108.60
Kuopose parduota serijū už ----- 162.37

Viso įplaukų ----- \$270.97

Išlaidos.
Už dovanas-prizus ----- \$51.93
Už išvažiavimo įvairias išlaidas, tamg skaitiluije ir Grand Rapids 60 kp. jauktas ----- 125.40

Viso labo išlaidų ----- \$177.33

Palyginimas.
Įplaukų ----- \$270.97
Išlaidų ----- 177.33

Gryno pelno ----- \$93.64

Raportas priimtas visų delegatų aploidimtais.

8. Sporto komisijos raporto nebuvo, nes šios komisijos pirm. p. Pečiukaitis-Royce sergēs.
9. Skaitytas atsisaukimo laiškās SLA. 284 kuopos iš Gary, Ind. del sergančios jū kuopos nario. Laiškas priimtas ir atidėtas prie neužbaigtų reikalų.
10. Pragomų komisijos pirmininkas p. Vaišvila pranešē, jog 6 Apskričio beisbolēs jauktų pagerbimui yra rengiamas bankietas spaliū 26 d., kuriame bus išdalintos geriausiai pasi- pūjęmūsiams jauktui ir geriausiems trims lošėjams dovanos. Pranešimas rimtai išklaustas.
11. Kalbama pasiulytas sumanymas, kad prašyt P. T., idant ji pavesyt 6 Apskričiai sudaryt SLA. Seimo rengimo komisijā. Daug diskutuota, pagaliaus didžioma balsų nutarta prašyt P. T., idant ji pavesyt Seimo rengimā 6 Apskričio, sudarytai už parduotas kuopų serijas ir \$5.00 pažadētā aukā į Sporto Fondā. Raportas vienbalsiai priimtas.

Kiti Apskričio valdybos nariai išdavē raportā žodžiū, pažymēdami vasarinē darbuotē ir paseskes įvairiū užmanymū. Bendras valdybos raportas priimtas vienbalsiai.
7. Už pramogų komisijon raportā išdavē jos pirmininkas p. J. Vaišvila. Raštiškas raportas smulkmeniškai išdēsto apie įvairias įplaukas ir išlaidas, nuo išvažiavimo rugpiučio 11 d., 1929 m., Beverly Hills. Raportas paviršutiniāi skamba šiaip:

Valdybos raportai priimti vienbalsiai.

Įvairių Komisijų Raportai.
Pikniko komisijos narys išdavē sekamą raportą: piknikas įvyko 18 d. rugpiučio, 1929 m., Progress Hall, Linden, N. J. Nuo pikniko pelno liko \$2.01.

Valdybos raportai priimti vienbalsiai.

Įvairių Komisijų Raportai.
Pikniko komisijos narys išdavē sekamą raportą: piknikas įvyko 18 d. rugpiučio, 1929 m., Progress Hall, Linden, N. J. Nuo pikniko pelno liko \$2.01.

SLA. Kalendorius
APSKRIČIŲ BEI KUOPŲ PARENGIMAI

CHICAGO, ILL., SLA. 2-ro Apskričių stato scenoje juokingā komedijā „Farmazonai“ gruodžio 15 d., M. Meldžio svetainėje, 2244 W. 23-rd St. Pradžia 6:30 val. vakare.

CICERO, ILL., SLA. 194 kp. rengia prelekcijas gruodžio 6 d., Lietuvių Liusybs Svet., 14th ir 49-th Ct. Prelekcijā sveikatous klausimu skaitys Dr. T. Dundulis. Pradžia 8 val. vakare.

CHICAGO, ILL., SLA. 176 kp. rengia prelekcijas gruodžio 12 d., McKinley Park svetainėje. Pradžia 8 val. vakare. Prelekcijā skaitys Dr. T. Dundulis.

CHICAGO, ILL., SLA. 125 kp. prelekcijos bus nedėlio, gruodžio 15, Vaiciūno Svet., 15-ta ir Lake Sts., Melrose Park, Ill. Pradžia 2 val. popietū. Prelekcijā „Kaip užlaikyt sveikatā“ skaitys Dr. T. Dundulis.

SLA. nariū ir bendrai vietinių lietuvių prašome į šiuos mūsų organizacijos parengimus atsilankyti.

apie papildymā Sporto Fondo. Inž. p. Simokaitis inešē, kad Apskričių atsisauktų į kuopas, prasydamas kuopū, idant jos iš savo izdo kiek paskirtų į Sporto Fondā. Trumpai pasvarsius, inešimas vienbalsiai priimtas.

14. P-as Vaišvila inešē, kad skirt pusę pelno iš rugpiučio 11 d. išvažiavimo. Kiek svarsčius, vienbalsiai nutarta skirt pusę pelno iš \$93.64, kas bus \$46.82 į Sporto Fondā.

15. Svarstoma iš dienotvarkēs apie žieminiū sporto veikimā tarpe jaunimo. Delegatai apsvarstē, nutarē remt tokį sportā, jeigu pasirodys reikalas.

16. Svarstoma atidėtasis laiškās 284 kuopos reikale sergančio nario p. V. Šukeno. P-as B. Simokaitis inešē, kad iš Apskričio izdo paskirt \$50.00. Duota pataišymas, kad tarp delega-

ty parinkt aukų, bet didžiama balsų nutarta skirt iš išdo \$5.00

17. Skaičius Dalyvių šiame Suvažiavime.

SLA. 226 kuopos: K. J. Semaška, F. Harmonas, K. Rugis ir Mikolas Rugis (jaunuolis); viso 4. Neatvyko 6.

SLA. 134 moterų kuopos: K. Katkevičienė, J. Baranauskienė, M. Baronienė ir E. Mokinienė; viso 4. Neatvyko 4.

SLA. 208 moterų kuopos: E. Satkauskienė, S. Šuolienė, O. Jonaitienė ir M. Misiavičienė; viso 4. Neatvyko 2.

SLA. 74 kuopos: J. Trijonis ir S. Sidlauskas; viso 2. Neatvyko 2.

SLA. 185 kuopos, Indiana Harbor, Ind.: Ona ir Juozas Valavičiai, P. Kesilis, S. Rakasienė, P. Jutkus, M. Benkienė ir Ieva Žemienė; viso 7. Neatvyko 5.

SLA. 109 kuopos: A. S. Miles, A. Kontrotas ir J. Stungis; viso 3. Neatvyko 4.

SLA. 36 kuopos: J. Šmotelis, M. Vaidyla, B. Simokaitis, S. Valančius, P. Grigaitis, Zalatorius ir Platkauskas; viso 7. Neatvyko 4.

SLA. 260 kuopos: J. Gribas, K. J. Mačiukas ir F. Vitkienė; viso 3. Neatvyko 2.

SLA. 343 kuopos, Indiana Harbor, Ind.: P. S. Rindokas, St. Bartkus, P. Rudis ir A. Pukinskas; viso 4. Neatvyko 1.

SLA. 335 kuopos: S. K. Grišius, K. Kazanauskas ir V. F. Andrulis; viso 3. Neatvyko 2.

SLA. 344 jaunuolių kuopos delegatai (4) neatvyko.

SLA. 122 kuopos: V. Savas, J. Vaišvila, F. Raiva, V. Skimelis, B. Paluilis, J. Jurkus, K. Petrauskas, P. Mikulėnas, A. Juris, L. Geležinis, D. Mikuzis, J. Zubrickas, B. Slabasevičius ir J. Geštautas; viso 14. Neatvyko 5.

SLA. 251 kuopos: J. Žekonis, D. Surkus, K. Vilbasas ir Vincas Ubavičia; viso 4. Neatvyko 1.

SLA. 301 kuopos, iš Cicero, Ill. (naujai prisidėjo): K. Deveikis, J. Dumbras ir A. Tamaševičia; randasi visi 3.

Viso SLA. kuopų 6 Apskrity priklauso 14 su 104 delegatais. Šiame suvažiavime dalyvauja 62, neatvyko 42.

Finansinis Stovis.

18. Pas išdininkę ponį Satkauskienę buvo finansinis stovis šitoks:

Apskrčio izde	\$52.28
Sporto Fonde	36.30

Viso buvo \$88.58

Dabartinis Stovis.

Stungio auka	\$ 5.00
Sporto Fondas	36.30
Pusė paskirto pelno nuo išvažiavimo	46.82

Viso S. Fonde \$88.12

Apskrčio izde	\$52.28
Pelnas nuo išvažiavimo	46.82

Išmokėjimai.

Už svetainę \$5.00

„Tėvynėi“ už atvirutes 7.50

Auka p. V. Šukeniui 5.00

Viso išmokėta \$17.50

Palyginimas.

Apskrčio izde	\$99.10
Išlaidų	17.50

Pasilieka Apskr. izde \$81.60

Bendras Fin. Stovis.

Sporto Fonde	\$88.12
Apskrčio izde	81.60

Bendras turas \$169.72

19. Nominavimas kolonijų sekamam metiniui Apskrčio suvažiavimui, kuris įvyks pabaigoj sausio mėnesio 1930 m.: Westside gavo 17 balsų, Town of Lake gavo 22 balsų, Cicero, Ill. gavo 6 balsus.

Tai pagal didžiūmos balsų, Apskrčio suvažiavimas įvyks Town of Lake kolonijoje.

20. Šešto Apskrčio kuopų delegatų suvažiavimas sekmingai užsibaigė šiais metais. Posaždis uždarytas 5:30 val. popiet.

Jurgis Stungis, Apskr. Pirm., K. J. Semaška, Apskr. Sekr.

IŠ S.L.A. KUOPŲ DARBUOTĖS

SO. BOSTON, MASS.

SLA. 43 Kp. Susirinkimas Bus Gruodžio 13 d.

Šiuo pranešu, kad SLA. 43 kuopos susirinkimas bus pėnyčioj, gruodžio 13 d., Lietuvių Svetainėje, E. St., So. Boston, Mass. Šitas susirinkimas bus labai svarbus: bus renkama kuopos vadība ir nominuojama S. L. A. Pildomoji Taryba. Kiekvienas narys privalo šiame susirinkime dalyvaut, išsivirinti kamą kuopos valdybą ir taip gi nominuoti gerus kandidatus į SLA. Pildomąją Tarybą.

Čia turiu pranešt, kad praėjusiais metais išsivirinti tulą komisarią, kuris dalyvavęs keliuose kuopos susirinkimuose, kažkur dingo; su juo dingo ir kuopos protokoly knyga, kurios dar ir iki šiai dienai nežinome kur randasi. Jeigu knyga kur dinga ar su ja kokia nelaimė nutiko — reikėjo pranešt apie tai kuopai, bet jeigu mūsų tariamais gali pasinaudoti komunistų spauda, tai jau negerai ir kuopai šiuo reikalu turi susirūpinti; turi susidomėt, kad daugiau tokių komisarių į mūsų kuopos valdybą neįjūt.

Gerbiamieji nariai ir narės! Dalyvaukite augščiau minima kuopos susirinkime ir išsivirinkite tinkamą kuopos valdybą, idant daugiau pas mus panašiai neatsitiktų.

Taip gi nariams patariama apsižiūrēt ká nominuojame į S. L. A. Pildomąją Tarybą. Reikia nominuoti tokius kandidatus, kurie saugotų mūsų turtą ir teisingai vestų mūsų didžiulės organizacijos reikalus.

Beje, minimame susirinkime bus svarstoma, kaip pagerinti kuopos reikalus bei suorganizuoti jaunuolių kuopą. Todėl, dar kartą, broliai ir sesutės, dalyvaukite kuopos susirinkime gruodžio 13 d. Jei visi susirinkime dalyvausime, nėra abejonės, kad visus reikalus tinkamai atliksim; man rodos, kad netrukus ir jaunuolių kuopos mūsų mieste galės gyvuoti. Būkite visi šiame svarbiame susirinkime!

M. Kudarauskas, SLA. 43 Kp. Raštininkas.

NIAGARA FALLS, N. Y.

SLA. 270 kp. susirinkimas buvo spalį 3 d. Skaityta prišįstas p. Paltanavičiaus laiškas, kuriame prašoma pagalbos. Kuopa paaukojo penkinę ir nekurie nariai po kiek sumetė. Buvo ir priešų. Kai kurie „susipratę“ nariai aiškino, kad p. Paltanavičius buvęs didelis buržujus, todėl jam nereikia aukot. Labai negerai, kad mūsų kai kurie nariai apie savo organizacijos narius taip mano. Paltanavičius dideliu „buržuju“ niekad nebuvo; jis darbavos lietuvių visuomenei ir jei jam bizny ne pavyko, už tai jo smerkt nereikia.

Pild. Tarybos nominacijos ir kuopos valdybos rinkimai atidėta gruodžio 1 d. susirinkimui. Čia yra ir komunistų. Jie deda visas pastangas ir agituoja už bolševikus. Jiems kai kuriuos narius jau pavyko įtikinti, kad SLA. čarteris gali būti perrašytas ant komunistų varomo (? Red.). Net ir karšti bažnytiniai žmonės jau kiek sumaišyti; jie dabar kalba patys nežinodami ką.

Darbai čia eina gana silpnai. Daug darbininkų atleidžia. Oras tikrai žiemiškas: šalta ir sniegti.

T. P. S.

WILKES BARRE, PA.

Žuko Maršrutas.

Galų gale ir pas mus SLA. Centro organizatorius atsilankė. Prakalbas jam surengė SLA. 35 ir 115 kuopos lapkričio 3. Savo kalboje žukas aiškino iš daugelio kolonijų SLA. stovį. Buvo kas gero pasimokyt iš Centro Organizatoriaus nurodymų kaip tos kuopos sutartinai darbuojasi jaunuolių organizavimo darbuotėje. Rodos ko ir reiktų, jei visi SLA. nariai darbuotysi SLA. labui — galėtume kalnus nuverst.

Pasibaigus kalbai, buvo duodami klausimai iš bolševikų pušės. Klausimus davė K. Miškinis ir jau tokius metašytus ir vis vedančius prie to, kodėl bolševikų neleidžiama įeit į SLA. Pildomą Tarybą. Jie bandė perstatyti, kad Susivienijimas yra iš darbininkų susidedantis, todėl jis turėtų būti pavestas bolševikams kontroliuoti. Kalbėtojas nurodė, kad bolševikai jau turi paskirstę SLA. pinigus leisti „Laisvei“, „Vilnei“ ir tt.

Iš viso nuotikio galima duoti išvadą, kad bolševikams negalima pavest ne tik SLA. turtas, bet jokis turtas, žinant ką bolševikai padarė su \$3,000.00 poveritą pavasarį surinkty Lietuvos baduoliams. Nekietaip būtų ir su SLA. turtu.

Bolševikai buvo atėję į prakalbas ne tam, kad pasimokyt kaip geriausiai darbuotis delei SLA., bet tam, kaip atlikt SLA. griovimo darbą.

IŠ SLA. 35 Kuopos Susirinkimo.

Lapkričio 3 dieną, laike SLA. 35 kuopos susirinkimo buvo daug naudingo nutarta. Nutarta turēt dėžutė dėl SLA. Centro valdybos nominacijos balsavimo. Įvedus dėžučių sistemą daug didesnis skaičius narių galės balsuoti. Dėžutė ir balsavimus prižiūrės pirmininko paskirta komisija. Pereitais rinkimais balsuodavo tikrai apie 100, kuomet kuopoje narių randasi apie 260. Gruodžio 1 d., tikimasi, balsuos didelis narių skaičius.

Buvusis balius 19 spalį davė \$35.51 nuostolį. Šį balių, nėra abejonės (komisiją tokios žinios pasiekė) bolševikai buvo nutarę boikotuoti. Tos žinios gali būti teisingos, nes į balių bolševikuojančio elemento neimė atėjo. Tai vis griovimas šitos organizacijos iš bolševikų pušės.

K. Demikis.

AKRON, OHIO.

IŠ SLA. 354 Kp. Susirinkimo.

SLA. 354 kp. mėnesinis susirinkimas buvo lapkričio 17 d. Inėsta ir svarstyta sekamas klausimas: Kadangi šiandien išvienos šeimos priklauso p. Paltanavičius ir daugiau narius ir gauna tik vieną organo numerį, o reikia mokėt už tris ar daugiau, todėl ar nebūt galima tą mokėjimą panaikinti? Musų nuomone, toks mokėjimas yra nereikalingas.

Butų gerai, kad ir kitos kuopos šį reikalą pavarstytų.

J. Ramoška, SLA. 354 Kp. Sekr.

Red. Pastaba. — Tokio dalyko padaryt negalima. SLA. nariai už organą atskirai nemoka; mokama tik į lėšų fondą, iš kurio padengiama ir organo leidimo lėšos ir organas siuntinėjama veltui visiems, kurie jo pageidauja.

ANSONIA, CONN.

Klaidūs Atitaisymas. Ger. „Tėvynės“ Redakcija: „Tėvynės“ No. 47 korespondencijoj iš Ansonia, Conn. yra išsiskverbus klaida: kur buvo rašyta F. Čaplinskas, turėjo būti Tamošius Čaplinskas. Malonėkit šitą klaidą atitaisyti. Su augšta pagarba, J. Marčiūlonis.

BIZNIERIAI GARSINKITĖS „TEVYNEJE“

CAMELS—

**kodel rūkytojais
ir baigia
rūkyti**

„Aš ir baigių rūkyti Camels“, pradėjusio rūkyti Camels rūkytojo pasakymas, išreiškia milijonų patyrimą, kurie pažino tikrą malonumą rūkyti.

Kai rūkytojas įgauna skonį, kiekvienas ieško geresnių rūkalų, natūrališkai. Nauji rūkytojai gal ir nelabai kritikuoja, bet kartą patyrę tikrą lengvumą ir viršijantį kitus cigarečių kvapus, isitikina, kad Camel cigaretai padaryti geriausiai ir pritaria, kad Camel cigaretai pagaminti tikriems rūkytojams... ir jiems išrinktas geriausias tabakas. Ši rūšis patinka pažįstantiems rūkymo malonumą ir tai — milijonams.

kuomet supranta skirtumą, visi bėga pirkt Camels

© 1929, R. J. Reynolds Tobacco Company, Winston-Salem, N. C.

— Kiekvieno žmogaus yra butina pareiga apsirūpinti savo ir savo šeimos rytojum.

Kuopo Susirinkimai

Omaha, Nebr. SLA. 87 kp. susirinkimas įvyks 15 d. gruodžio, 2 val. po pietų, paprastoj vietoj. Bus rinkimas kuopos valdybos ir nominacijos Pild. Tarybos.

Už neatsilankymą busite baudžiami vienu doleriu.

J. Papekas — koresp. Plymouth, Pa. SLA. 5 kp. susirinkimas įvyks 9 d. gruodžio, 7 val. vakare, Jono Kuniogonio svetainėj, 52 E. Main St. Bus nominacijos Pild. Tarybos. Turime ir kitų reikalų aptarimui.

J. Kunigonis — sek. Chicago, Ill. SLA. 109 kp. susirinkimas įvyks 6 d. gruodžio, paprastoj vietoj ir paprastu laiku. Bus rinkimas kuopos valdybos. Turime ir kitų reikalų aptarimui.

Trenton, N. J. SLA. 302 kp. susirinkimas įvyks 8 d. gruodžio, 6 val. vakare, Lietuvių iš kurio padengiama ir organo leidimo lėšos ir organas siuntinėjama veltui visiems, kurie jo pageidauja.

J. Viskočka — sek. Wilkes Barre, Pa. SLA. 361 jaunuolių kuopos susirinkimas įvyks 8 d. gruodžio, 2 val. po pietų, Poteliųno svetainėj, 53 Bank St. Bus nominacijos Pild. Tarybos.

Elena Užupitė — sek. Worcester, Mass. SLA. 358 kp. susirinkimas įvyks 9 d. gruodžio, 2 val. po pietų, Lietuvių Ukėšų Klubo svetainėje, 12 Vernon St. Bus nominacijos Pild. Tarybos ir rinkimas kuopos valdybos.

J. Sekys, 226 Park St., Hartford, Conn.

New Britain, Conn. SLA. 34 kp. susirinkimas įvyks gruodžio 12 d., 8 val. vakare, Lietuvių svetainėj, 354 Park St. Bus nominacijos Pild. Tarybos ir rinkimas kuopos valdybos 1930 metams.

P. P. Pilipauskas.

Shenandoah, Pa. SLA. 303 kp. susirinkimas įvyks 8 d. gruodžio, 2 val. po pietų, Sweeto salėje, kansas Main ir Lloyd gatvių. Bus nominacijos Pild. Tarybos. Turime ir kitų reikalų aptarimui.

V. V. Vaišnoras — sek.

Easton, Pa. SLA. 231 kp. susirinkimas įvyks 8 d. gruodžio, 9:30 val. ryte, Wanderver Hall, kansas 9-th ir Washington Sts. Bus rinkimas kuopos valdybos. Yra ir kitų reikalų aptarimui.

D. M. Šolomskas — sek.

PRANEŠIMAS

Pranešu savo draugams ir klientams, kad laivakorčių agenturą ir krautuvę perkėliu iš 177 Park St. į 226 Park St., Hartford, Conn., taigi meldžiu visų atsilankyti ir pasinaudoti proga, nes po persikėlimui padariau išpardavimą visų prekių numazinta kaina. Taipgi visų užprašau prieš Kalėdų šventes atsilankyti pas mane ir nusi-pirkty reikalingų daiktų ir dovanų.

Parduodu laivakortes į Lietuvą ir iš Lietuvos, siunčiu pinigų litais ir doleriais į Lietuvą ir kitas šalis; darau dokumentus, įgaliojimus. Reikale atsilankykite, gausite malonų patarnavimą.

J. SEKYS, 226 Park St., Hartford, Conn.

Tel. Empire 7365
Dr. F. MATULAITIS
322 Holbrook Avenue
DETROIT, MICH.

Valandos:
12-3 p. m. ir 6-8 p. m.
Ultravioletinė šviesa. Diathermia

Dabar Miega Gerai Ir Iš Ryto Jaučiasi Puikiai.

Ponas John Walters, Philadelphia, Pa., nori, kad kenčianti žmonės darsižinotų kokias puikias pasekmes jis yra gavęs nuo Nuga-Tone. Jis sako: „Nuga-Tone yra puikius gyduolis. Aš dabar, miegu gerai naktimis ir mano viduriai veikia natūraliai tris syk dienoje, ir aš jaučiuosi puikiai, kuomet rytą atsikeliu iš lovos. Prieš vartojimą Nuga-Tone aš visuomet buvau nuvargęs, o dabar jaučiuosi puikiai.“

Tukstančiai moterų ir vyrų yra silpni, mažakraujiai, vietoj būti sveikais ir stipriais ir turėti stiprius visus savo organus. Jie pasensta prieš laiką — turi prastą apetitą, menką vidurių virškinimą, turi gazų viduriuose, kepenų trubelius, silpnus inkstus, irituojančią puslę, negali naktimis gerai miegoti, atsikelia iš ryto nuvargę. Nuga-Tone puikiai pagalbsti nuo panašių negalėjimų, ir jau pagalbėjo virš milijoniui žmonių ir gražino jiems sveikatą, stiprumą ir jėgą. Pabandykit butelį šiandien. Jūs galite gauti jį kur gyduolis yra pardavinėjamas. Jei jus vertelga neturi jų stakė, reikalaukit, kad jis užsakytų jį iš olesio vaistinės.

KALENDORIAI

1930 Metams
Siunčiam Katalogą dykai, iš kurio pasirinkite visokių.

Jonas Kerdiejus,
663 Fourth St., Dept. T.
SOUTH BOSTON, MASS.

S K A I T Y K I T E

“NAUJIENAS”

Pirmas ir Didžiausias Dienraštis Amerikoje. Kas užsirašys dabar, gaus Kalendorių 1930 m. ir Vienintelę Amerikos Biznio Rodyklę 100 pusl., didelio formato DYKAL.

Metinė prenumerata Amerikoje \$7.00

Chicagoje ir Lietuvoje 8.00

Siųskite money orderiais arba čekiais, adresuodami:

„N A U J I E N O S“
1739 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

S. L. A. KONSTITUCIJA

Naujas Pataisytas Tekstas

(Tęsa)

Sk. 6. Teisė Prie Ligos Pašalpos. Narys išbuves geram stovy šešis mėnesius nuo savo įstojimo į vieną kurį ligos pašalpos skyrius laipsni, susirgęs, ar sužeistas taip, kad negali užsiimti savo paprastuoju uždaviniu, ir yra priverstas eiti pas diplomuotąjį gydytoją gydytis, turi teisę gauti iš savo laipsnio ligos pašalpos, priklausomai nuo išimčių ir sąlygų žemiau išvardytų.

Sk. 7. Pašalpos Didumas. Pirmo Laipsnio narys turi gauti ligos pašalpos \$1 už šiokią dieną, arba \$6 į savaitę. Antro Laipsnio narys turi gauti ligos pašalpos \$1.50 už šiokią dieną, arba \$9.00 į savaitę. Trečio Laipsnio narys turi gauti ligos pašalpos \$2.00 už šiokią dieną, arba \$12.00 į savaitę. Moters už palagą turi gauti pašalpa to laipsnio, kuriam jos priklauso, tik už 6 šiokius dienas.

Sk. 8. Kaip Ligai Mokama Pašalpa. Kiekvieno laipsnio narys turi teisę prie pilnos pašalpos už 72 šiokius dienas ir prie pusės pašalpos už sekamas 72 šiokius dienas 52 savaitis metuose. Narys, gavęs pašalpą už 144 šiokius dienas, arba už dvidešimt keturias savaites, negali gauti daugiau ligos pašalpos per sekamas 28 savaites nuo dienos pranešto pasveikimo iš jo paskutinės ligos.

Sk. 9. Pusė Pašalpos. Narys gavusis pašalpą už 288 šiokius dienas per dvejus metus pačiu, toliau gali gauti tik pusę paprastos pašalpos ir neilgesniam laikui kaip 72 šiokiom dienom per metus.

Sk. 10. Bent kurio laipsnio narys, gavusis pašalpą už augščiau pasakytą skaičių dienų, negali gauti daugiau kaip pusę pašalpos ir neilgesniam laikui kaip augščiau pasakyta, net jei jis persikėlė iš vieno laipsnio į kitą, ar prisirašytų prie Ligos Pašalpos Skyriaus antrą kartą.

Sk. 11. Persikėlimas į Augštesnį Laipsnį. Bent kurio laipsnio narys gerame stovy, neėmęs pašalpos per du pirmuosius metus ir neturintis jokios užsienėjusios ligos, gali keltis į augštesnį ligos pašalpos laipsnį.

Sk. 12. Narys, persikėlęs į augštesnį laipsnį, turi gauti tojo laipsnio pašalpą, bet ne pirmiau kol išėna šeši mėnesiai nuo persikėlimo dienos, o iki to laiko jis turi gauti žemesniojo laipsnio pašalpą, iš kurio jis persikėlė.

Cavusis leidimas persikelti į žemesnį laipsnį, turi teisę prie to laipsnio pašalpos nuo jo persikėlimo dienos.

Kuomet Pašalpa Neišmokama.

Sk. 13. Kiekvienas narys, kurio liga, pripažinta šiuo įstatymu, tęsiasi ilgesnį negu šešis dienų laiką, turi gauti pilnai už visas šešias dienas (išskiriant sekmdienius) nuo pirmosios savaitės, tačiau pašalpa nebus mokama už sekmdienius, ar už pirmas šešias sirgimo dienas. Narys negali gauti pašalpos už palagą kitaip negu čia augščiau pasakyta.

Sk. 14. Narys negali gauti ligos pašalpos, jei jis užsilikęs su mokesčiais už 3 mėnesius. Tokis narys turi būti skaitomas automatiškai suspenduotas.

Sk. 15. Narys negali gauti jokios pašalpos per 30 dienų nuo dienos užsiimkimo visų savo duoklių ir mokesčių, už kurių nemokėjimą jis buvo suspenduotas.

Sk. 16. Narys negali gauti pašalpos, jei jis įstojimo laikui į Ligos Pašalpos Laipsnį slėpė savo ligą, ar buvo sergančiu tuomet, kada jį priėmė atgal po suspendavimo.

Sk. 17. Narys negali gauti jokios pašalpos, jei svarbiausia jo ligos priežastis yra senatvė, ar jo liešum stovis ir jei šiaip gydytojas atdrandą jį sveiku.

Sk. 18. Narys negali gauti jokios pašalpos už ligą pavainčią iš girtybės, peštynių, ristių, nuo vartojimo opiumo, morfinos, kokaino, ar kitų kenksmingų vaistų, ar nuo lyties ligų, ar sužeidimų padarytų tyčia ir su tišklu.

Sk. 19. Sergantis narys susėtas vartojant svaiginančius gerimus, ar lankant smukles, ar einant į viešus pasilinksimimus, budamas sergančiųjų sąrašą, turi prarasti pašalpą už visą savo sirgimo laiką ir vieno šitos rūšies prasižengimo užtenka atėmimui pašalpos iš nario kaip čia pasakyta.

Sk. 20. Narys negali gauti pašalpos už beprotybę, kol yra laikomas beprotnamyje gydymui.

Sk. 21. Narys, sergantis užsėdinta, peridiniai pasikartojančia organine liga, už kurią jis yra gavęs pašalpą už 144 dienas, negalima niekuomet gauti jokios pašalpos už tą pačią ligą.

Sk. 22. Narės sergančios nuo abortijos, yscių nukritimo, ar įdegitimo, spalpengito, persileidimo, ar ligų kilančių iš palago, ar nęstumo, turi teisę tik prie vienos savaitės pašalpos, išskiriant vienok, jei šios rūšies ligos, reikalauja operacijos ir gulėjimo ligoninėje, jos turi gauti pilną pašalpą tik už gydymosi ir gulėjimo laiką ligoninėje.

Sk. 23. Narys neturi gauti pašalpos ligoje, jei jis yra už Jungtinių Valstijų ir Kanados ribų.

Sergančių Narių Pareigos.

Sk. 24. Susirgęs narys turi tuojau pranešti kuopos finansų sekretoriui apie savo ligą raštu ir taipgi turi pasiųsti jam daktaro palidymą. Tuomet sekretorius suteikia jam atitinkamą blanką, kurią jis turi išpildyti plunksna ir rašala ir sugrąžinti kuopos finansų sekretoriui bėgiu trijų dienų.

Sk. 25. Sergantis narys turi atsiduoti kuopos priežiurai ir turi suteikti visas žinias apie savo ligą lankytojų komisijai ir kuopos viršininkams ir turi laikytis daktaro įsakymų.

Sk. 26. Jei lankytojų komisija, ar kuopos viršininkai, pasitarę su lankančiuoju gydytoju, gydytoju patariami, sako, kad ligonis reikia padėti į ligoninę ir ten gydymui, o sergantis narys tam priešinas, tai jis nustoja savo pašalpos visam savo ligos laikui.

Sk. 27. Narys yra skaitomas sergančiuoju sąraše nuo tos dienos, kada kuopos finansų sekretorius gauna pranešimą raštu apie jo ligą drauge su gydytojo palidymu. Po to, sergančio nario pareiga yra suteikti kuopos finansų sekretoriui gydytojo palidymą kas septynias

dieną, o jei jis to nepadaro, turi būti skaitomas pasveikusiu nuo gydytojo paskutinio liudymo dienos. Narys esantis ligoninėje turi parupinti gydytojo palidymą kas 14 dienų, jei galima.

Sk. 28. Pasveikęs narys turi tuojau pranešti kuopos finansų sekretoriui apie savo pasveikimą; jam to nepadarius, jis neturi teisės prie pašalpos nuo gydytojo paskutinio liudymo dienos.

Sk. 29. Jei narys susirgtų keliaudamas, ar išsikėlęs iš savo kuopos apygardos, jis turi pranešti Vyriausiam Susivienijimo Sekretoriui tokiu jau budu kaip kuopos finansų sekretoriui, ir, jei galima, taipgi pranešti kuopai, kuri randa arčiausia jo laikinai ar pastoviai vietai. Nepadarys to, jis negali gauti pašalpos.

Sk. 30. Kiekvieno Susivienijimo nario yra pareiga tęmty sergančio nario ligą ir elgęsi ir tuojau pranešti sergančio nario kuopai, ar Vyriausiam Susivienijimo Sekretoriui apie jo neprideramą elgęsi, ar nesilaikymą šiuo įstatymu.

Lankytojų Komisija, Jos Teisės ir Pareigos.

Sk. 31. Narys, pašauktas kuopos finansų sekretoriaus aplankyti ligonį, turi tą tuojau parodyti ir turi lankyti jam paskirtą narį nemoriau kaip du kartu savaitėje, sulig sekretoriaus įsakymu, ir nemoriau kaip vieną kartą, jei sergantis narys yra ligoninėje ir ten gydosi, jei ligoninė yra tame pačiame mieste, kur ir kuopa. Jis turi pranešti ant tam tikros blankos apie sergančio nario ligą sekretoriui. Jei jis to nepadaro, turi būti nubastas už kiekvieną prasižengimą nemoriau kaip soc. ir nedaugiau kaip \$2.00. Toji bausmė turi būti užmokesčia kuopai jos sekamame susirinkime drauge su visais kitais mokesčiais.

Sk. 32. Jei narys serga limpama liga ir sulig gydytojo įsakymu lankytojai nėra prileidžiami, tasys lankytojų komisija yra paliausujama nuo lankymo daktaro uždraustuoju laiku. Tas faktas, kad narys serga limpama liga, turi būti gydytojo pažymėtas lankymo blankoje.

Sk. 33. Jei kuopos viršininkai, ar lankytojų komisija, ištyrę, paabejoja nario ligą, tai jų yra pareiga pašaukti kuopos daktarą Susivienijimo lėšomis ligos stovį ištirti. Jei sergantis narys priešinas kuopos daktaro ištyrimui, jis turi prarasti pašalpą visam sirgimo laikui.

Sk. 34. Kuopos viršininkai turi turėti teisę aplankyti sergančių narį by koku laiku ir sergančio nario yra pareiga suteikti jiems visas žinias apie savo ligą.

Sk. 35. Kuopos viršininkai, lankytojų komisija, ar nariai ir sergantieji kuopos nariai atrasti kaltais susitarime apgaulingai gauti ligos pašalpą iš Susivienijimo, ar apgaulingai gaunančių ją, ir nariai rasti kaltais pagelbėjime tokiame apgyvui, ar apgavimam susitarimui, turi būti nubastami nemoriau kaip po dolerį ir nedaugiau kaip po dvidešimt penkis dolerius kiekvienas ir jų bausmės turi būti užmokesčia sekamame susirinkime. Pusė tokių bausmių turi būti sumokėta į Susivienijimo lėšų fondą.

Kuopos Finansų Sekretoriaus Pareigos.

Sk. 36. Finansų sekretorius, gavęs pranešimą apie sergančio nario ligą, turi tuojau paskirti lankytojų komisiją nemoriau kaip iš dviejų narių ir aprupinti juos ir sergantį narį reikalingomis blankomis. Jis turi žiūrėti, kad kiekvienas komisijos narys klausytų įsakymų ir smulkmeningai praneštų kuopai sekamame susirinkime apie sergančio nario ligos stovį.

Sk. 37. Jo pareiga yra tuojau po kuopos susirinkimui pranešti Vyriausiam Susivienijimo Sekretoriui sergančių narių vardus ir pavardes ir pasiųsti visus dokumentus, pranešimus, daktaro liudymus, pasergėjimus ir kitas blankas prideramai išpildytas ir visas kitas žinias, kurias jis gali turėti apie nario ligą, ir taipgi nutarimą sulig nario teisės prie pašalpos.

Sk. 38. Kuopos finansų sekretorius turi greitai ir be atidėlojimo atlikti savo pareigas ir laikytis taisyklių bei įstatymų sergančių narių; už apsilėdimą, ar neįėjimą pareigų kuopa turi tuojau pranešti jį iš tarnybos ir jis turi prarasti savo visą algą. Kuopa turi atsakyti Susivienijimui už visas pašalpas neteisėtai Susivienijimui išmokesčtas per apsilėdimą pareigos, ar tai iš finansų sekretoriaus, ar iš kitų kuopos viršininkų pusės.

Ligos Pašalpos Fondas.

Sk. 39. Ligos Pašalpos Fondas turi išimtinai susidėti iš mokesčių mokamų ligos pašalpos laipsnių narių. Ligos pašalpos turi būti išmokamos tik iš Ligos Pašalpos Fondo.

Nepritekliaus.

Sk. 40. Atsitikus nepritekliui fonde ligos pašalpos išmokesčiai, Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Vyriausioji Pildomoji Taryba turi apdėti proporcingai visus ligos pašalpos narius nepritekliaus padengimui. Tokį apdėjimą mokesčiais ir kiekvieno Ligos Pašalpos Fondo nario mokėtiną proporciją Vyriausis Sekretorius turi paskelbti oficialiame Susivienijimo organe ir tokiu mokesčiais turi būti narių sumokėti kiekvienos kuopos susirinkime po tokio paskelbimo dienos.

Pašalpos Išmokėjimas.

Sk. 41. Kaip tik kuopos finansų sekretorius pristato Vyriausiam Sekretoriui visus reikalingus įrodymus ir dokumentus drauge su kuopos nutarimu ir jei yra aišku, kad narys turi teisę prie pašalpos, Susivienijimo Išdėtininkas išmoka ją čekiu, pasiūsdamas jį kuopos finansų sekretoriui duoti sergančiam nariui, paimanč jį jo kvitą ant paprastai priimtos blankos.

Sk. 42. Jei pasirodytų, kad prisijusieji dokumentai apie ligą nėra pilni, ar kad yra noro gauti pašalpą neteisėtai, tasys Vyriausia Pildomoji Taryba turi įsakyti veldžiajai kuopai gerai tai iširti ir pašalpos išmokėjimas atidėti, ar sustabdyti. Vyriausias Sekretorius turi pranešti ieškoviui apie tą dalyką.

Sk. 43. Sergantis narys gerame stovy, kurio liga yra sunki ir ilgą, turi teisę gauti pašalpą kas mėnesis, jei jam labai reikia, ir šio reikalauja. (Daugiau bus)

Sk. 44. Mirus sergančiam nariui, kurio pašalpa nėra išmokesčia, ji turi būti išmokesčia pašalpgaviui paminėtam jo apsaugos palidijime. Sk. 45. Narys, kuriam Vyriausioji Pildomoji Taryba, ar Vyriausias Sekretorius atsiskak išmokesčia visą ligos pašalpą, ar jos dalį, gali jos ieškoti iš Susivienijimo Seimo sekamame jo suvažiavime ir Seimo nutarimas tą dalyką užbaigia.

Sk. 46. Narys neprivalo duoti skundą ant Susivienijimo Lietuvių Amerikoje ir jokį valdžios, ar trečiųjų teismų ligos pašalpą atgauti, pirma neapeliavęs Vyriausios Pildomos Tarybos nusprendimo į Seimą, o Seimui nepasitenkinusio nario apeliaciją, ar ieškinį atmetus, jis negali užvesti ar palaikyti bylą valdžios, ar trečiųjų teisme anksčiau kaip už šešių mėnesių nuo paskutinės Seimo suvažiavimo dienos.

STRAIPSNIS 14.

Naujos Kuopos.

Sk. 1. Padavus aplikaciją bent dešimčiai asmenų noriočių sudaryti Veldžiają Kuopą, Vyriausias Prezidentas, arba jo teisėtai įgaliojatos atstovas, prima juos į Susivienijimą ir patvirtina jų viršininkus.

Sk. 2. Naujai sutvertos Veldžios Kuopos nariai turi būti skaitomi tik aplikantais ir jų pašalpgaviai neturi teisės prie jokių pašalpų iki Vyriausios Daktaras Kvotėjas ir Vyriausia Pildomoji Taryba nepatvirtina jų aplikacijos, kaip tas nurodyta augščiau, ir visų aplombų bei teisių laikas nustatytas šiais įstatymais turi prasidėti nuo tokio patvirtinimo dienos, išskiriant tai, kas čia kitaip pasakyta.

STRAIPSNIS 15.

Suspendavimas, Priėmimas Atgal, Pasitraukimas, Persikėlimas, ir tt.

Sk. 1. Veldžioji Kuopa, kuri per tris mėnesius neužmoka duoklių, ar kitokių mokesčių, priklausančių Susivienijimui, tampa suspenduota ir visi tos kuopos nariai ir jų pašalpgaviai tuomi nustoją visų Susivienijimo pašalpų.

Sk. 2. Iki sekamo Pildomosios Tarybos susirinkimo Vyriausias Prezidentas savo niožriau gali rašyti leidimu prailginti kuopai laiką, bet nedaugiau kaip trisdešimčia (30) dienų, mokesčių ir kitoms duoklėms užsimokėti į Susivienijimą, o jei tam prailginimo laikui pasibaigę kuopa tebėra atsilikusi su mokesčiais, ji tuomi patim tampa suspenduota.

Sk. 3. Kuopą taipgi gali suspenduoti Vyriausias Prezidentas, ar Vyriausioji Pildomoji Taryba del šiuo priežasčių:

- a) Už nelikimą susirinkimų bent vieną kartą į šešiasdešimt (60) dienų.
- b) Del suteikimo stokos tarp jos narių, kuris kenkia Susivienijimo gerovei ir jo geram vardui.
- c) Del prasižengimo Susivienijimo įstatymų ir del atklaus atsisakymo taikytis prie jų.

Sk. 4. Kuopą suspendavus del vienos kurios augščiau nurodytų priežasčių, Vyriausias Sekretorius praneša apie tai kuriam nors suspenduotos kuopos viršininkui — Prezidentui, Užrašų Sekretoriui, ar Vyriausio Sekretoriui, ar Izdėnininkui.

Sk. 5. Suspenduotąją Veldžiają Kuopą Vyriausioji Pildomoji Taryba gali priimti atgal tik jei priėmus tokią sąlygą, kokias Vyriausioji Taryba gali patatyti.

Narių Suspendavimas.

Sk. 6. Nariui pilnai neušimokėjus savo mėnesinių duoklių už du mėnesius, finansų sekretorius turi per raštą pranešti jam jo paskutinio žinomojo adresu, kiek jis skolingas kuopai už paskutinį bertainį.

Sk. 7. Sekamame kuopos susirinkime po tokio pranešimo finansų sekretorius turi prirengti ir perskaityti sąrašą atsilikusių su mokesčiais narių ir esantiems sąraše neušimokėjus tame susirinkime, jie tuomi patim yra suspenduojami be tolesnio pranešimo.

Sk. 8. Narys, neušimokėjęs savo mėnesinių duoklių už tris mėnesius tampa suspenduotas nuo pašalpos ir visų nario teisių. Neušimokėjęs už šešių mėnesius tampa visiškai ištrauktas iš Susivienijimo.

Sk. 9. Jei užrašų sekretorius veikia kaip finansų sekretorius, jis turi perskaityti atsilikusių su mokesčiais narių sąrašą.

Sk. 10. Jei kuopa teisėtai uždėda ant savo narių specialų mokesčių, jis turi būti mokamas tokiu jau budu, kaip ir paprastai mokesčiai ir jei jie nėra užmokami paskirtu laiku, narys turi būti suspenduotas taip pat, kaip ir neušimokėjęs duoklių, išskiriant atsitikimus paduotus kitur.

Sk. 11. Kuopai suspendavus narį iš kuopos del kokios nors priežasties, jis tuomi yra suspenduotas iš Susivienijimo ir tas suspendavimas atima iš jo visas teises, privilegijas ir pašalpas priklausomas jam ir apie tą suspendavimą nėra reikalo pranešti jo pašalpgaviams.

Priėmimas Atgal.

Sk. 12. Vyriausia Pildomoji Taryba ir Vyriausias Daktaras Kvotėjas turi sudaryti komisiją narių priėmimui atgal ir jų nutarimas, visuose suspendavimu ir atgal priėmimo dalykuose turi būti galutinas, jeigu Seimas savo suvažiavime, gavęs nepatenkinto nario tinkamai paduotą apeliaciją, to nutarimo neatmaino.

Sk. 13. Susivienijimo narys, suspenduotas už nemokėjimą mokesčių, duoklių, ar bausmių, norėdamas būti priimtu atgal, turi raštu paduoti prašymą tai Veldžiajai Kuopai, iš kurios jis buvo suspenduotas, ant blankos išduotos Veldžios Kuopos. Veldžiajai Kuopai narį priėmus, ar jo neįpriėmus atgal, kuopos sekretorius turi pasiųsti taij prašymą Vyriausiam Sekretoriui drauge su kuopos nutarimu ir finansų sekretoriaus pareiškimu, kad visi užsilikę mokesčiai, duoklės ir bausmės užmokesčia, vienok tasai prašymas priimti atgal turi būti paduodamas bėgiu trijų mėnesių nuo suspendavimo dienos.

Sk. 14. Nario apsaugos palidijimas, buvęs galioje jo suspendavimo laikui, turi vėl įgyti galią nuo dienos priėmimo jo atgal.

Sk. 15. Narys, suspenduotas už nemokėjimą mokesčių, duoklių, ar bausmių, neturi būti priimtas atgal joku kitu, kaip čia parodytu budu ir suspenduotojo nario užsimokėjimas užviltų mokesčių neturi būti skaitomas priėmimu atgal ir jokis Veldžios Kuopos, ar jos viršininkų priėmimas suspenduotojo nario atgal koku kitu, o ne čia pasakytuju budu, turi būti be vertės. (Daugiau bus)

Prof. A. Voldemarą Palydėjus

Domas Klausitis.

Šis straipsnis rašomas lyg ir priimt užsienių reikalų ministro portfelį.

Velokai, bet čia buta tam tikrų priežasčių, tam tikrai orientacijai, tikriau sakant aiškėsniam susivokimui padaryt. Vadinasi, kad galėtume šitą rimtesnio pasakyt reikėjo ir rimtesnių, konkretėsnų duomenų.

Pirmaisiai, mums parupio čia išaiškint prof. A. Voldemaro dimisijos priežasčių. Mat, mūsų visuomenėje vyrauja dvejobas to dalyko supratimas, buotent: vienur sakoma, kad būvęsi Lietuvos ministeris pirmininkas, užsienių reikalų ministeris ir krašto apsaugos ministeris prof. A. Voldemaras pats atsistatydino, o kitur, žinoma, daug-maž tvirtinama, kad prof. A. Voldemaras buvęs atstatytas, t. y. iš vyriausybės varytė išvartas. Tam dvejobiam supratimui išaiškint mes turime pažymėt, kad prof. A. Voldemaras pats neatsistatydino. Tame laikraštyje be jo jį atstatydino respublikos prezidentas p. A. Smetona.

Tiesa, prof. A. Voldemaras tapo žimai atstatydintas ir vyriausybės krizis įvyko beveik nelauktas, tačiau, žinantims pastarojo meto prof. A. Voldemaro bukė, tas įvykis perdaug nestebina. Oficialiai skelbiama, kad prof. Voldemaras buvęs priverstas atsistatydint del p. Voldemaro ir kitų jo kabineto ministerių nuomonių skirtumo. Taip, tas tiesa! Tik niekam nesakoma koks buvo tu nuomonių skirtumas.

Mes sužinojome tikrą tiesą, ir štai kas pasiskėjo. Po 1926 m. gruodžio 17 dienos perversmo, prof. A. Voldemaras tapęs ministru pirmininku ir užsieniu reikalų ministru, neilgai su savo kolegoms ministriais geruoju tesugyveno. Nesuipratimai tarp prof. A. Voldemaro ir kitų ministerių kilo del to, kad prof. Voldemaras stengėsi pasidaryt absoliučiu Lietuvos valdovu. Jis perdaug kišosi į kitų ministerių darbą, o tas dalykas, ypač, ir erzino kitus ministerius. Pirmisiai, prof. Voldemaras privertė atsistatydinti krašto apsaugos ministrą T. Daukantą ir jo vietą pats paėmė valdyt. Paskiau, iš ministerių kabineto turėjo išeiti teisingumo ministeris p. Šilingas, vėliau susisiekimo ministeris p. Čiurlionis ir galop buvo priėjusi eilė vidaus reikalų ministeriui p. Musteikiui, į kurio vietą buvo pakviestas p. Aravičius. Nors ir su dideliais sunkumais, vis delto, šiaip taip, sekėsi p. Voldemarui iškovot sau stiprią poziciją. Tačiau, tas prof. Voldemaro įsigalėjimas rodė perdaug jau nenormalus dalykas ir delto patys tautininkai p. Voldemaro nebepakentė. Dar 1927 m. tautininkų centro komitetas (šeškomas) pradėjo prieš prof. Voldemarą smarkią akciją varyt — tikriau sakant, nuverst prof. Voldemarą, kaip nebepakenčiamą diktatorių. Tai, žinoma, greit padaryt nepavyko. Tautininkai suskilo į dvi dalis: p. A. Smetonos ir p. Voldemaro šalininkus. Bet p. Smetonos šalininkų buta daug dar gausiau. Delto prof. Voldemaras greit pasijuto izoliuotas. Be to, rimtų nesutikimų buta tarp ministerio pirmininko prof. A. Voldemaro ir respublikos prezidento p. A. Smetonos. Galų gale prof. Voldemaras buvo atstatydintas. Į naują ministerių kabinėtą, kaip žinoma, pakviesti tie patys ministrai, kurie buvo pirma. Tik nauju susisiekimo ministru paskirtas tautininkų šeškomo pirmininkas p. V. Vileičis; jis labai ilgą laiką, atsidėjęs, delto ministerio portfelio kovojo. Į p. Tubelio kabinetą buvo kvieistas ir prof. Voldemaras, bet del susidarusių aplinkybių jis atsiskakė

Lietuvos ministeris pirmininkas žadąs grąžint konstitucinę tvarką Lietuvoje. Tat yra klaidingas dalykas. Juk Lietuvoje, nunai, gyvenama pagal konstituciją, žinoma, ne pagal Lietuvos Steigiamojo Seimo išleistą Valstybės Konstituciją, bet pagal naują, tautininkų vyriausybės — respublikos prezidento p. A. Smetonos išleistą, 1928 m. gegužės mėn. 15 d. konstituciją. Naujoji konstitucija yra kitokia, kaip Steigiamojo Seimo išleistoji konstitucija. Pagal naująją konstituciją ir manoma, kaip tat tautininkams atrodo, geriau sutvarkyt krašto vyriausybės galva. Tat galima pranašaut turint galvoje p. Voldemaro budą ir jo kovos metodus.

Dabar prof. A. Voldemaras laikomas tautininkų opozicijos žmogumi. Jis turėjo iš tautininkų valdžios gana rimtų nesmagumų. Pavyzdžiui, budamas ministru pirmininku, prof. Voldemaras turėjo savo laikraštį, pavadinatą „Tautos Kelias“. Tame laikraštyje be jo kiekio pasigalėjimo buvo pliekiamieji prof. Voldemaro nemėgstamieji ministrai. O kai susisiekimo ministeris p. Čiurlionis iš užsieniu išrinkt krašto atstovybę-seimą, o per seimą ir naują vyriausybę. Taip galvoja kiekvienas parlamentarizmo tvarkos normalus valstybės gyvenimas.

Tiesa ir tautininkų vyriausybė neatsisako nuo seimo. Antai prof. Voldemaras pareiškę, kad seimas turėjęs but išrinktas ateinantį pavasarį. Tik jis tą naujieną tepasakė tuomet, kai nebuvo ministeriu. Dabartinis Lietuvos ministeris pirmininkas p. J. Tubelis, taip yra sakęs, kad vyriausybė turi galvoje be kit ko ir seimo rinkimą. Bet tam reikalui pirma turės but išleistas naujas seimo rinkimų įstatymas. Ir iš tų visų pasakymų, mums rodos, kad seimas dar negreit tebus renkamas, ypač, kad pagal naują konstituciją, gana ilgą laiką galimos apseit ir be seimo. Naujosios konstitucijos priėmimas gali but sprendžiamas tautos referendumu (atsiklausimo) budu dar per dešimtį metų. Tai, norint galima laukt, kol bus išspręstas naujo seimo konstitucijos priėmimas, o tik tuomet rinkt seimą.

Tautininkai žada parapunt seimo rinkinamas naują įstatymą. Aiškūs dalykas, kad tasai įstatymas bus labai apgalvotas. Pagal naują įstatymą, aiškūs dalykas, seimas nebebus renkamas taip, kaip pirma budavo. Ir jei tautininkams valdant kraštą butų išrinktas naujas seimas — pagal naują konstituciją ir pagal naują rinkimų įstatymą, reikia pasakyt, kad tuomet Lietuvos seimas labai būtų panašus į Italijos fašistų parlamentą, arba Ispanijos vadinajamį tautos susirinkimą. Toks seimas vargu bau pataisytų politinį Lietuvos padėjimą.

Šiaip ar taip kalbant, Lietuvos ateities perspektyvos mūsų nedžiugina. Anot prof. Voldemaro, dabar prasidėjęs ilgas valstybės krizis. Čia nemaža jo teisybės pasakyt. Bet iš kitos pusės reikia pasakyt, kad tam ilgam valstybės kriziai pamatą padėjo p. Voldemaras su savo taktininkais. Bet koks bus rastas iš to valstybės krizio išėjimas — mes taip pat nieko tikro nežinome. Vienur kitur kalbama, kad tautininkai padarysi su krikščionimis demokratis sindikatą — galu galie busianti koalicinė tautininkų su krikščionimis demokratis valdžia. Tačiau, šiuo tarpu tiems gandams maža tegalima tikėt, ypač, kad krikščionys demokratis, eidami su tautininkais į koaliciją, butinai išsidėretų seimo rinkimui ir reikalaujėtų sau nemaža lengvatų, kurių

(Tęsa ant 7 pusl. 1 skilty, apačioj)

LIETUVIAI AMERIKOJE

DETROIT, MICH. Trumpos žinutės.

Lapkričio 11 d. buvo militariškas apvaikščiojimas paminėjimui 11 metų sukakusių nuo užbaigimo pasaulinės žmonių skerdynės-karo. Tą pačią dieną buvo ir kita ceremonija, tai atidarymas ir pašventinimas naujo ambasador Tiltono, kuris yra pastatytas skersai Detroito upę. Šis tiltas yra apie dvi angliškas mylias ilgamu ir jo pastatymas Suvienujto Valstijų ir Kanados valdžioms kainavo apie \$20,000,000. Dabar šiuo tiltu sujungiama Detroit, Mich. (Suvienujto Valstijose) ir Windsor (Ontario, Kanadoj). Šioje ceremonijoje dalyvavo daug tūkstančių žmonių. Didelę didžiulį dalyvių sudarė darbininkai. Dabar norintiesiems pėkštiems pereit per šį tiltą iš Detroit, Mich. į Windsor Kanadą kainuoja 5 centai vienam, o viena pusė ir prie tilto stovi stipri valdžios sargyba, kuri saugoja, kad iš Kanados į Suvienujto Valstijas neįveiktų kontrabandos, atėvių ir degtinės.

Lapkričio 17 d. pseudo-komunistai iš ALDDL. 52 kp. ir LDSA. 17 kp. rengė dviejų veiksmų dramą „Suviltas Sirdis“. Lošė Proletaro Meno Sąjungos 4 kuopos nariai, kurie savo užduotis atliko neblogai. Bet veikalo turinys kaipo komunistams revoliucionieriams visai netinkantis. Pirma veiksma atvaizduoja, kad neturtingas fabriko darbininkas turi jauną gražią dukterį ir jo dukteris yra pamylėjus jauną gražų vaikiną-darbininką. Tėvas ir motina tą jauną darbininką atskiria nuo savo dukters ir prievarta privertia apvesti su fabriko savininku, tik todėl, kad tas buržujus tėvai prižiada geresnį darbą ir daugiau algos. Nors jų dukteris buvo priešinga, tačiau turėjo klausytis tėvų ir apvesti su buržujum. Antrame veiksme perstatoma, kaip fabrikininkai girtuokliauja. Tas nieko tokio, nes Detroitas lietuviški pseudo-komunistai ir nemažiau už buržujus girtuokliauja. Bet kad fabrikininkas turi senelį žmogų patarnautoją ir jį visai išjuokia ir fabrikininkas tą senelį užlaiko kaipi iš malonės, o ne iš privalumo, tai jau yra priešinga komunistų principams. O kuomet fabriko darbininkai sustraikavo, reikajaudami 10 kapeikų į dieną daugiau algos, tai fabrikininkas sutiko jų reikalavimą išpildyti tik delto, kad fabriko vyriausias bosas ir fabrikininkas dėdė patarė darbininkų reikalavimą išpildyti. Išrodo, kad šis vaizdas ir gi grynai buržuazinis padaras. Prie pabaigos vaizduoja, kad pirmesnis darbi-

tautininkai nieku būdu nesutiktų jiems teikt. Galop reikia pažymėt, kad ir tautininkams nelengva savuosius idealus įgyvendinti. Mes nežinome, ar pakaks jiems jėgų ligi galui. Čia ir glūdi įvairūs netikėtumai galinčios įvykti krašte rimtos atmainos ir tt.

Darant išvadą iš to viso, kas augščiau pasakyta, mums prisiene konstatuot neaiškų tautininkų padėjimą. Išvirto jų pats didysis stulpas — p. Voldemaras, paio ir jų pačių vieningumas. Prof. Voldemaras nebeplastikai tautininkais, tautininkai atstumė p. Voldemarą. Iš to visa situacija darosi nebeaiški, ypač, kad prieš prof. Voldemaro šalininkus imtasi griežtų represijų.

Apie prof. Voldemaro užsienių politiką, jei sveiki sulauksime, pakalbėsime kada nors kitą kartą.

ninkas vaikas atėmė savo mylimąją merginą nuo fabrikininko tik per dvikovą su kardais, kuomet darbininkas su kardu nudurė fabrikininką. Paskutinis vaizdas todėl atsiduoda senovės francuzų aristokratijos atrugomis, o ne šių dienų civilizacijos.

Vėliau buvo paprastas šokis iki vėlumui nakties. Žmonių buvo neperdaugiausiai. Musų pseudo-komunistų parengimuose yra vienas biurus nepakenčiamas dalykas, nes visoki „petlioriai“ lenda prie kiekvieno žmogaus su visokiais šlamštais ir siulo juos pirkt, o jei pasakai, kad nepirksi, tai to nežtenka; kartais reikia panaudoti ir gana aštrų žodį — tik tuomet atsitraukia šalin.

Siame parengime dalino lapelius, kuriuose išniekinama dabartinė SLA. Pildomąjį Tarybą ir veidmainingai agituojama už pseudo-komunistų kandidatus į SLA. Pildomąjį Tarybą.
SLA. Narys A. B.

SO. BOSTON, MASS.
Kupstis Daro „Stebuklus“.
So. Bostono Kupstis, stambus biznierzis ir „Tarpininko“ leidėjas užsimanė, kad visas pasaulis gyventų taikoj ir jam tas labai sekasi.
Kelios dienos atgal, Kupstis suvedė du graborius, Barasevičių ir Akunevičių ir paaiškino jiems dalyką, kad jų biznis yra vienodas ir nėra reikalo pykt vienas ant kito. Barasevičius supratęs, kad tai yra tikra tiesa, nieko nelaukęs stvėrė džiuku karalių (Akunevičių) už galvos, pabučiavo ir pareiškė, kad taika tarp jų bus iki grabo lentos.

Visi ekspertai pripažįsta, kad So. Bostone įvyko didesni „stebuklai“, negu Maldene.
Dabar Kupstis išsiųsęs dirbta, kad sutaukius „Keleivio“ ir „Darbininko“ redaktorius, tik visa bėda, kad vienas didelis, o kitas labai mažas ir anot paties Kupscio, jeigu Kneižiukui prisiėtu pabučiuot Michelsoną, tai visai nebutų galima.
Prof. Southbostonas.

BRIDGEPORT, CONN.
Dr. Stanislovaitis Paskaita.
Lapkričio 17 d. Dr. Stanislovaitis, iš Waterburio, skaitė paskaitą apie žmogaus sveikatą. Gerb. daktarą paskaitai pakvietė Bridgeporto Lietuvių Viešas Knygynas. Nors tą vakarą oras buvo prastas, bet prelegentas tai tikrai geras.
Daktaras Stanislovaitis yra gimęs Suvienujtoose Valstijose, bet stebėtinai puikiai vartoja lietuvių kalbą.
Pirmininkavo Augustas Sa-piega. Daktaras Stanislovaitis aiškino profesiją skyrius ir apie sveikatą; kaip reikia užsilaikyti. Taip gi prisiminė apie neteisingus daktarus arba šarlatanus, apie patentuotus gyduotes ir stebuklus. Turiu pasakyti, kad Dr. Stanislovaitis nevien puikiai aiškina apie sveikatą, bet ir apie protą.
Tokių prelegentų kaip Dr. Stanislovaitis labai mažai yra.
Koresp.

BOSTON, MASS.
Lowellio Instituto Paskaitos.
Garsiausias Bostono paskaitų arba taip sakant Lowellio Instituto 1929—1930 m. sezona pradėjo spalio 20 d. Pirmuoju lektorium buvo prof. S. E. Morisonas. Jisai davė 8-nių paskaitų kursą „Uždejęjai Massachusetts jankos“ (The Founders of Massachusetts Bay). Prof. Morisono paskaitos buvo tai atmintis 300 metų sukakusių, istoriniai, kultūriniai, literatiniai, protiniai ir filosofiniai mūsų apylankės ruožai. Mat Bostonas arba ir apylankės buvo už-

dėta 1630 m. Už tai Bostonas ir apylankės arba ir visa Massachusetts valstija bei kolonijos busiančiuose 1930 m. turės 300 metų paminėjimą. Morisona paskaitas turėjo 5—6 šimtus klausytojų.

Antroju lektorium buvo ponis Hirstienė (jį užėmė savo susirgusio vyro Dr. Hirsto vietą). Jinai davė 4 paskaitas iš vėliausiųjų laikų indų civilizacijos, kultūrizacijos, reformų ir pažangos link protingumo.
Trečias lektorius pradėjo lekcijas skaityti spalio 19 d. Lektorium yra Harvardo universiteto profesorius Dr. G. A. Reisner, didis egiptologas ir archoologas. Prof. Reisner skaito 8 paskaitų kursą „Istoriniai radiniai Egipte“. Lektorius yra apkalbamo dalyko dideliu žinovu. Mat jisai keli metai atgal vadovavo Bostono Dailės Muzė-jaus ir Harvardo universiteto tyrinėjimo ekspediciją Egipte. Už tai šiose paskaitose jisai ir paveiksluoja savo patyrimus iš tos ekspedcijos.

Prof. Reisnerio paskaitos turi klausytojų apie 800 asmenų (pilna Massachusetts Teknologijos Instituto Huntington Hall). Paskaitos apie indusus turėjo ner, didis egiptologas ir archo-maži klausytojų, o apie senovinius egiptiečius daug.
Gruodžio pradžioje pradės skaityti apie Azijos tautos etniką Oxfordo universiteto (Anglijos) profesorius Turel Stein. Jisai duos 8 paskaitas. Penktuoju lektorium bus Harvardo universiteto, bažnytinės istorijos profesorius Dr. G. La Piana. Jisai duos 8 paskaitas iš krikščionybės istorijos nuo pradžių iki 15-to šimtmečio. Šeštoju lektorium bus Harvardo universiteto prof. Holcombe. Skaitys apie vėliausius Kinijos nuotikius. Septimuoju lektorium bus Harvardo universiteto profesorius Dr. Gardner, kaipo gamtininkas; jis skaitys 8 paskaitas iš biologijos. Aštuntu lektorium bus Harvardo universiteto žymus antropologas prof. Dixon. Jisai skaitys apie išsivystymą įvairių žmogysčių. Devintuoju lektorium bus žymus Amerikos mokslininkas ir Harvardo universiteto geologijos profesorius Dr. K. F. Mother. Jisai kaipo autorius kelių gerų veikalų duos 8 paskaitų kursą „Geologinė žmogystės istorija“ (The Geologic History of Man-kind).

Dabar matoma, kad Lowellio Institutas 1929—1930 m. duoda geras paskaitas, kurias reiktų lankyti ir išsklausyti.
M. Stakėnas.

POLEMIKA IR KRITIKA

DEL LIETUVOS GELEŽINKELIŲ TVARKARAŠČIO.
Rašydamas apie SLA. Ekskursiją „Tėvynės“ 40 num. neiškenčiau nepasišiepęs iš Lietuvos geležinkelių oficialio tvarkaraščio, kuriame net bilietų kainos paduotos visiškai kitokios, negu reikia mokėti bilietų perkant. Į tą mano pašaipą „Lietuvos Aidas“ pažiūrėjo labai rimtai ir net padarė savotiškų išvadų. Antai 247 num. tasai laikraštis rašo:

„...P. Bukšnaitis nusiskundžia, kad Lietuvos geležinkelių tvarkaraštis esąs lyg koks galvosukis. Visu pirma, jam labai nepatiko, kad jame apie patį dalyką rašoma vokiškai ir francuziškai. Jam gal nei į galvą neatėjo, kad per Lietuvą važiuoja daug svetorių, iš kurių negalima reikalaut, kad jie mokėtų lietuviškai. O je juk daugiausia tvarkaraščius ir perka. Toliau p. Bukšnaitis skundžiasi, kad iš jo už bilietų nuo Klaipėdos iki Kauno II klase paėmė 38 lit. 20 ct., o pagal tvarkaraščio knygetį esamą kainoraštį išeina 37 lit. 60 ct. (Ne, dar mažiau: tik

35 lit. 30 ct. P. B.); už miegamo vagono vietą vietoj 19 lit. 10 ct. paėmė 22 litu. Su pirma klase esą dar blogiau — vietoj 62 lit. 60ct. ima net 78 litus.
„Šituo faktuo mes susidomejome ir pasiteiravome del to atitinkamosje istaigose. Ten paaiškėjo, kad perkant bilietus nuo Klaipėdos iki Kauno geležinkelių stoties kasoj išties reikia mokėt net kiek mažiau, kaip išeina pagal lentelę, nes lentelėj esą išskaičiuota kainos tik 10 kilm. tikslumu. Todėl pirmos klasės bilietui išeina 58 litai 70 centų, II klasės — 35 lit. 30 ct.

„Bet p. Bukšnaitis pirkio savo bilietą ne geležinkelių stoties kasoj, kur parduodav. Tik per valandą prieš traukinii išeinant, bet muitinėj, tuoj išlipęs iš laivo, va dinasi, išanksto, specialioj bilietų pardavimo kasoj, kuri už suteikiamą patogumą (ne-reikia stovėt eilėj ir garantuota vieta) ima dar tam tikrą nuosimti. Šita tvarka yra ir Kaune. Todėl ir p. Bukšnaitis užmokejo už bilietą pagal tarifą plus dar % už patogumą. Kija abejonė del pirmos klasės bilieto kainos. Iš 58 litų 78 litai galėjo pasidaryt tik per kokį nors nesusipratimą. O nesusipratimų est. Pav. Kauno stoties viršininkas pasakoją, kad vie nas amerikietis kasoj įmokejo vietoj 50 dolerių 500 ir taip palikęs. Buvę nemažai vargo, kol pavykę savininką surast...“

„P. Bukšnaitis iš šito dalyko padarė ilgą traktatą apie geležinkelių tvarkos keistumą ir net padarė aliuizijų į tai, kad gal iš amerikiečių tyčia brangiau lupa. Mums atrodo, kad P. Bukšnaitis, ar „Tėvynė“ pasielgtų visai džentelmoniškai, jei šį dalyką atšauktų, paaiškintama, kaip yra iš tiesų.“

Džentelmoniškai elgdamasi taip P. Bukšnaitis, kaip ir „Tėvynė“ mielu noru atšaukia tą, kas nėra tikrėnybe, ar kame yra apsirakta. Vienok reikia pastebėt, kad „Lietuvos Aidas“ padarė ir tokių išvadų, kurioms mano straipsnis jokio pagrindo nedavė. Juk aš niekur nesakiau, kad man labai nepatinka tvarkaraščio vokiškas ir francuziškas tekstas, neigi neminė-jau, kad iš amerikiečių tyčia brangiau lupama už bilietus. Ypač tą „lupimą“ aš griežtai užginėjū, nes pilnai tikin, kad geležinkelių kasose tarnauja teisingi asmenys, kurie laikosi tų kainų, kokias yra nustatėsi valdyba.

Kas link mano bilieto, tai rei kalas ir gi ne visai tokiš, kaip „Lietuvos Aidas“ sako. Tiesa, visis ekskursininkai pirkosi gelž kelio bilietus ne stoty, tik muitinėje, tuoj išlipę iš laivo. Labai mandagus ir meilūs valdininkai pardavė mums bilietus lygiai už juose pažymėtą kainą, jokio nuosimčio nereikalaudami už patarnavimą. Aš ir dabar turiu savo pernykštį bilietą šio klio turinio: „7519. Lietuv. Geležk. Klaipėda-Kaunas, per Mažeikius. II Kl. Suag. 38.20. Vaikui 19.10. Klaipėda-Kaunas. 24, 28 VI 12.“

Tai oficialis geležinkelio bilietas su pažymėta kaina 38 lit. 20 ct. Ant atbulos pusės antspauda „Klaipėdos Miesto Stotis“.

Dabar klausimas: Jei iš Klaipėdos į Kauną kaina 35 lit. 30 ct., tai kodėl atspausti bilietai su kaina 38.20, kurios kainos tvarkaraštį visiškai nenumato? Nejaugi Klaipėdos Miesto Stotis turi atspausdinus specialius bilietus?

Pirmosios klasės bilietą aš pirkau ne muitinėje, ir ne miegamo stoty, tik Kauno stoties kasoje No. 2. Ant atbulos kiekvieno bilieto pusės (aš pirkau

du) kasos panelė parašė mėlynu rašalu 78 lit. ir, rodos, 20 ct. Vadinasi „nesusipratimo“ čia būtų negalėjo. Gi aš niekad nebuvaui tame „nesusipratimo“ stoty, kuomet negalima atskirti 50 nuo 500...
„Lietuvos Aido“ paaiškinimas vis tiek tvarkaraščio misterijų neišsklaido. Jeigu, anot „L. A.“, perkant bilietus geležinkelių stoties kasoj, reikia mokėt net kiek mažiau, negu tvarkaraščio lentelėje, o perkant muitinėj, ar specialėj kasoj reikia mokėt net brangiau, t. y. dar tam tikrą nuosimti už suteikiamą patogumą, tai kur yra tokia kasa, kurioje parduoda bilietai kainomis pažymėtomis oficialiame geležinkelių tvarkarašty? O jei tokios kasos nėra, tai kuriems gi galams toji kainų lentelė tvarkaraštį? Kodėl gi nepažymėt tikrųjų kainų ir nepasakyt, kad perkant specialėse kasose reikia primokėt tiek ir tiek nuosimti už patogumą? Tokiu tvarkaraščiu vaduotųsi taip ekskursininkai, kaip ir bilietų pardavėjai, apsilendkami nesusipratimų ir rašinėjimų laikraščiuose.

P. Bukšnaitis.
STATISTINIŲ ŽINIŲ RINKIMAS.
Gana senai nutilo spauda apie statistinių žinių rinkimą. Todėl nevienas gal mano, kad ištikrųjų šis darbas pasirodė neįvykdomas, kaip kad ne vien pasimai manė pačioje šio darbo pradžioje.
Tai gi galutinai aprupinęs pavestus man parapijos reikalus ir susitvarkęs aplinkybes, kad galėčiau vėl daugiau laiko pašvęst šiam darbu, šiuo vėl naujai kviečiu į darbą visus kas tik prijačia šiam brangiam dalykui. Tiesa, man dabar užimtam įvairiais parapijos reikalais daug yra sunkiau, negu pirmaisiai, bet trumpai ir aiškiai pareiškiu visiems prie šio darbo prisidėjusiems ir prisidedantiems savo griežtai nusistatymą: mielai ir atėity pasvęsiu laiką ir jėgas ir dirbsiu iki galutinio šio darbo užbaigimo, jei tik gerbiamieji visuomenės vadai ir patį visuomenė šį brangų dalyką parems.

Reikia pripažinti, kad žinių rinkimas perligai užsėdžia. Bet kas surinko žinios pasens. Į tai galiau atsakyt: 1. Jei manoma leisti knyga — būtų vien statistinių davinii knyga — ji būtų neįdomi. Bet kas iš pirmiaui paskelbtos knygos turinio susipažino su juo, žino, kad statistika užims tik dalelę ir bus dokumentas tam tikroms išvadoms. 2. Kuomet pavyks darbą atlikt ir turėsime žinios Amerikos kampeliuose visuose rinkėjų tinklų ir stvarkytas žinias — bus nesunku jas papildyti tam tikrame trunkame laikotarpy.

Penkių rajonų valdybose pranešimai jų darbas atlikt išskiriant drij Brooklyn, N. Y., New York, N. Y., Elizabeth, N. J. ir nekurius mažas kolonijas jų ribose. Bendrai apie Rytus galima tart: Rytai atlikti, be-liko surinktas žinias patikrint, perleisť per visuomenės kontrolę, kur rasis reikalingų papildyt. Tas darbas butų gery baigt iki Naujū Metų. Po Naujū Metų eilė Vakarams parodyt savo darbuotumą ir išsimečiusias rojonuose neįneinančias kolonijas sutvarkyt. Darbo sekmingumas ir tikslumas priklausys nuo visuomenės darbuotojų uolumo. Užtat pildytiems gyvenimui aplinkybių ir Knygos „Amerikos Lietuviai“ leidėjū uždėtą man pareigą šiuo už garbę sau skaitau ir vėl pratart: kur atlikt patikrint ir papildyt; kur dar žinios nesurinkta — pradėt ir baigt.

Pirmiau buvo skelbiama spaudoje gautos žinios. Nuo dabar bus skelbiama ir gi kolonijos ir žinios, kurių negaunama. Išanksto tad atsi-prašau už tai, kad teks mums nekar-tą išvardyt kuopas ir kolonijas iš kurių negalima laisškais prisipašyti žinių. Žinoma tas paliks nemalonų dokumentą atėities Amerikos lietuvių gyvenimo tyrinėtojams apie tas kolonijas ir jų veikėjus, bet lietuvių tautos ir visos išeivijos garbė reikalauja statistinių žinių pilnumo. Čia trečdalis mūsų tautos — jis negali žūt be žymės. Mes turime daug gražių darbų, daug nuopelnų del tėvynės, daug gražių istaigų, o visa tas pakrikė, nesurinkta, nesutvarkyta.

Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos žymesnybių žodynui leist komitetas ir gi mūsų brangiems statistinių žinių rinkėjams paveda pagaminimą reikalingos medžiagos į tą žodyną. Kadangi tas darbas — dalis mūsų darbo, tai gi neabejotinai mūsų brangūs bendradarbiai neat-sakys prie to prisidėt.

Kun. S. Draugelis,
Stat. Žinių Rink. Centro Pir-m.,
114 Springarden St.,
Easton, Pa.

Čia talpinu gautus iš L. Katalikų Mokslo Akademijos laiškus:
L. Katalikų Mokslo Akademija, Lietuva, Kaunas, Rotušė Aikštė N. 6.
1929 met. rugs. mėn. 27 d.
Kun. S. Draugeliui,
Amerika.
Augustai Gerb. Kunige:—

Jūsų laišką iš š. m. birž. mėn. 17 d. gavome. Nuosirdžiai dėkojame Tamstai už taip malony sutikimą bendradarbiauti ir pirmininkaut Amerikos lietuvių medžiagos rinkime. Labai gaila, drauge atsiprasome, kad del tam tikrų susidėjusių aplinkybių tik dabar tegalime atsakyt, ir tuo pats darbas vilkinamas.
S. m. rugs. mėn 25 d. L. K. M. Akademijos Lietuvos Žymesnybių Žodynui ruoš komisiija, apsvaščiusi Tamstos pasiulymą, entuziastiškai pritarė ir
1. Maloniausia paveda Tamstos, sudarius komisiiją ar kurio kitu keliu, pagamint žymesnių Amerikos lietuvių darbuotojų vardus, pavardes, antraštas ir pasiųžymėjimo rušį.
2. Išrinkt iš jų paminėjimo vertus asmenis ir
a) iš gyvųjų išgaut autobiografi-jas,
b) mirusius aprašyt iš knygu ar iš kur kitur.
3. Po kiek laiko mums vienu kar-tu ar dalimis prisijust visą medži-ą.
4. Vyriausioji Žodyno Redakcinė komisiija palieka sau teisę savo nuo-žiūrai, medžiagą susiaurti, pertvar-kyt.
Siunčiu Tamstai širdingiausiųs sveikinimus.
Kan. J. Tumas,
Liet. Žym. Žod. Leist. Sekr.

Atsišaukimas į Amerikos Lietuvių Darbuotojus.
Lietuvių Katalikų Mokslo Akade-miija, kaip jau prieš pusantrų metų laikraščiuose buvo paskelbta, ruošia pavaid didok Lietuvos Žymesnybių Žodyną. Garsas nuaidėjo ir nutilo. Vieni po tulo laiko prisuntė Žody-nii medžiagos, o antri, nors nemažiau paminėjimo verti, ne neat-silie-pė. Dabar darbas yra jau daugiau kaip įpusėtas. Gaila, kad apie Ame-rikos lietuvių veikėjus, gyvus ir mi-rusius, labai mažai teturime medži-agos. Todėl dar kartą prašome visu žymesnių lietuvių, o taip pat kita-rtaučii iš Lietuvos emigrantų, pri-sijust kaip savo, taip ir mirusių savo giminių ar pažįstamų trumpas au-tobiografijas ir biografijas, kuriose turi but pažymėta: a) vardas, pa-vardė, b) gimimo data, vieta, c) kur mokslai eita, d) kas padaryta tauti-anim kultūriniam ar religijniam dar-bui darbu, žodžiu, spauda, e) vers-la ir kt.
Medžiaga, sistemingai sutvarkyta, bus panaudota paminėtam žodynui. Adesas korespondencijai: Dr. Tu-mas, Aleksoto g-vė N. 6, Kaunas, Lietuva.
Amerikoje tuo reikalu rūpinasi L. K. M. Akademijos yra įgalotas kun. S. Draugelis.
Lietuvos K. Mokslo Akademijos Pirmininkas —
Pr. A. Dambrauskas-Jakštas.
Lietuvos Žymesnybių Žodynui leist Sekretorius —
Kan. Dr. Juozas Tumas.
P. S. Šio dalyko įvykinimui sin-agma sekantis projektas: visų pakrai-

pų ir partijų numatytiems žymiau-siems vadams bus pasiūsta laiškas prašant surašyt visų, kuriuos tik ži-no, vertų šiame žodyne paminėjimo vardus ir pavardes. Iš tų, kurie malonės suteikt atsakymą, neatidė-liojant bus sudaryta komisiija ir jai patiekta visi prisiūsti sąrašai, iš ku-rių susstatys vieną bendrą. Jis bus pasiūstas L. Ž. Ž. sekretoriatui ir sulig šių užtvirtinimo sureduota medžiaga. Statistiniu Žinių Rinkimo Rajonai malonės ir gi pagamint tam tikslui sąrašą.
S. Ž. R. Centras.

KONSULATO PRANESI-MAS VISUOMENEI.
I. Prie Lietuvos Užsienio Pasų Gavimo.
Lietuvos patvarkymai reikalauja, kad Lietuvos pilieciai sutvarkytų sa-vo pilietybės reikalus užsiregistruo-dami konsultuose ir išsiimdami už-sienio pasus. Pasas, kaip asmens dokumentas, gali buti naudingas kad ir čia Amerikoje gyvenant, bet pasas darosi absolucioje reikalingas, kai yra reikalo už Amerikos sienų pa-važiuoti. Bet pasas negalima gauti be tam tikrų dokumentų pristatymo. Svarbiausias jasiu gauti dokumen-tas yra GIMIMO METRIKAI. To-del įtikinantiajai patariama kiekvie-nam nieko nelaukiant išsirašyti sau metrikus iš Lietuvos, ypač gi tiems kurie ketina ateinančiais metais vyk-ti į Lietuvą ir D. L. K. Vytauto Ju-bilėjuos iškilmes. Jeigu kas pats nežino kaip metrikus išgauti, — te-gu kreipiasi į Lietuvos konsulatus New Yorke ir Chicagoje pareikšda-mas: a) gimimo metus ir jei žino tikslią datą; b) tėvų vardus; c) krie-što vietą ir d) pridedamas vieną do-lerį išeikojimo išlaidoms padengti.

II. Del Pasų Mokranio 1930 Metais.
Jau dabar ir ateinančiais metais, kaip sąryšis su D. L. K. Vytauto 500 metų mirties sukakusių iškil-mis taip ir del tiklesnio šio reikalo sutvarkymo, — mokesnis už užsie-nio pasus yra pasikeitus ta prasme, kad tiems Lietuvos piliečiams, kurie užsiregistravo ir išsime išli-kuosius Lietuvos užsienio pasus į-statyme nustatytū laiku, t. y. iki 1923 metų, tolimesnis tų pasų pakei-mimas bus daromas konsultuose nemo-kamai. Kitiems gi reikės užsi-mokėti sulig senos praktikos, arba nuo abnelnos registracijos užsibaigi-mo arba nuo pasų galojimo išsibaigi-mo dienos.

JAUNAVEDŽIAMS PILNAS ĮRENGIMAS FLATO VELTUI!
Geriausias baldais bus įreng-tas 4 kambary „flatas“ jaunave-džiams, jeigu jie iki 1 balan-džio 1930 m., surinks 5,000 bal-sų „Margutis“ konteste.
Tą dovaną gali išlošti ve-dė ir „singeliai“, bet jaunave-džiams lengviau, nes jie du ge-rai pasidaravę gali lengvai su-rintkti tiek balsų.
Atsižinkite per „Marguti“ tuojau. 3210 S. Halsted St., Chicago, Ill.

KELIONĖ Į LIETUVĄ, FORDAS IR 50 DOL. — VELTUI!
Tą dovaną išloš tas, kuris pirmiausiai surinks 12,500 balsų. Ką tie „balsai“ reiškia, tai atsižinkite per „Marguti“.
„Margutis“ rengia kontestą nuo 1 gruodžio š. m. iki 1 bal. 1930 m. Kurie norite dalyvauti šiame konteste, kreipkitės tuojau į „Marguti“. Dovaną yra daug ir gerų. Skaitykite „Mar-guti“, o ten rasite paskelbtą.
Užsiregistruolite tuojau:
„MARGUTIS“
3210 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Raktas Meraitės Sirdin
LIETUVOJE gaminti iš gerdži-vinių ir saldumynų „Birutės“ saldainiai yra tikras raktas kiekvienos mergaitės širdin.
Dabar „Birutės“ saldainiai gražuose dėžuose gaunami kiekvienoje gerenoje lietuvių krautuveje.
Jeigu ant vietos negal gauti „Birutės“ saldaini, prisipa-k dolerį ir nuo Tamstai pri-siųsime pašta.
Lithuanian Importing Co.
818 E. SIXTH ST. SO. BOSTON, MASS.

VIETINĖS ŽINIOS

SUSIRGO KOMPOZITORIS PETRAUSKAS.

Praneša „Tėvynės“ redakcijai iš Bostono, kad pabaigoje perėitęs savitės sunkiai susirgo Kompozitorius Mikas Petrauskas. Del tos priežasties ne galės įvykti „Gabijos“ choro vaidinimas perėitą sekmadienį, nes umai susirgus „Gabijos“ vedėjui-mokytojui kompozitorui Petruskui, nebuvo galima gauti kitą vedėją į taip trumpą laiką. Todėl ruošiamas operetės „Prie glauda“ suvaidinimas atidėtas tolimesniame laikui.

Pranešama, kad p. Petrauskas susirgęs gana pavojingai ir esąs dabar ligoninėje. Tai be galo liudna žinia, kad Amerikos lietuvių gyvenime muzikos ir dainos pionierius sunkiai susirgo. Prie šios progos reiškiamas gerbiamam kompozitoriui ir S. L. A. nariui p. Petrauskui ir kitiems lietuviams ir lietuvių draugams užuojautos ir linkime kuogreičiausiai pasveikt ir vėl stot prie muzikos ir dainų meno darbuotės.

D. L. K. VYTAUTO JUBILĖJAUS KOMITETO DARBAI.

D. L. K. Vytauto jubilėjaus iškilnoms ruoš laikinasis komitetas laikė savo posėdį lapkričio 26 d., Ap. Panelės Sv. parapijos salėje, Brooklyne. Šio susirinkimo vyriausiu tikslu buvo išrinkti atitinkamas komisijas bent laikinai priuošiamąjį darbą kuoplačiausia plotme vykt. Išrinkta sekamos komisijos:

1. Spaudos komisija — išrinkti trys laikraštininkai: J. Vitaitis, J. Steponaitis ir S. E. Vitaitis.
2. Koncertų komisija — Ks. Strumskis, J. Brundza ir A. Vismantas.
3. Skyrių kurimui ir koordinavimui komisija — A. B. Strimaitis, kun. P. Lekešius ir A. S. Trešokas.
4. Finansų komisija — A. Mikalauskas, J. Šlikas ir J. Kralikauskas.
5. Jaunimo komisija — Al. berta Strimaitytė, J. Antanavičius ir Dr. J. Kralikas.
6. Įskursiniai į Lietuvą rengt komisija — Dr. M. J. Vinikas, A. B. Strimaitis ir J. Šlikas.

Taip pat plačiai aptarta reikalas ir budai agitacijai, kad laikinajo Komiteto šaukiamas visuomeninis suvažiavimas sausio 19 d. būtų kuokskaitlingiausias ir kuopasekmiausias.

Susirinkimui pirmininkavo kompoz. J. Žilevičius.

Reporteris.

GRAŽUS BROOKLYNO JAUNUOLIŲ VAKARĖLIS.

Šeštadienį, lapkričio 30 d. vakare, Sv. Jurgio parapijos salėje, Central Brooklyne, čia gyvuojantis ir veikiantis Dramos Ratelis „Vairas“ suruošė vakarį tikslu palinksmint ir pavaišint šį praklmaus jaunimo būrelį sularančių jaunuolių tėvus ir „Vairo“ rėmėjus ir kartu pažymēt šio Dramos Ratelio vienu metų darbuotė. Reikia pirmiausiai pažymēt, kad Dramos Ratelį „Vairą“ sudaro čia gimis jaunimas — vaikai ir mergaitės; prie šio praklmaus darbo yra prisidėję sekami jaunuoliai.

Juozas Antanavičius, Mikolas Barasnevičius, Pranas Bertulis, Julė Bolovaitė, Juozas Česniulevičius, Juozas Dailys, Ona Geležinytė, Marijona Gričutė, Albina Janukenaitė, Grasilda Jautakytė, Stasė Jautakytė, Bronius Jesmontas, Albina Kučinskaitė, Lelija Kisieliutė, Elena Laudanskaitė, Mindaugis Mikolainis, Juozas Pazareckas, Antanas Raungalas, Pranas Raungalas, Ona Raungalaitė, Antanas Revukas, Stasys Ruginis, Olga Šimaitytė, Valerija Sirutytė, Edvardas Tijonaitis, Selomija Vie-

lytė, Juozas Zaborskis ir Marijona Zajankauskaitė.

Šiame vakarėly suvaidinta dviejų veiksmų komedijėlė „Kas bails“. Vaidinime dalyvavo: Olga Šimaitytė, Pranas Bertulis ir Antanas Revukas. Vaidinimas išėjo vidutiniai, bet vaidybos galėjo šį vaidinimą daug gyviau ir su geresniu prisirengimu suvaidinti. Kad ir paprastą komedijėlę vaidinant patartina jaunuoliams daugiau įsigilinti į pasiimtas roles ir stengtis rėlėse gyvent, nes tik tuomet jos sudaro natūralų ir gyvą vaizdą.

Vakarėlio tikslą paaikškino ir programą vedė gražiai ir taisyklinga lietuvių kalba gabus jaunuolis p. J. Antanavičius. Prieš vaidinimą, pertraukoje ir pabaigoje pakviesta pakalbėt su keliais visuomenės veikėjais: kun. N. Pakalnis, kaip Dramos Ratelio „Vairo“ patarėjas, kuris plačiai nušvietė šio gražaus jaunuolių būrelio darbus ir užsibrėžtus tikslus. „Tėvynės“ redaktorius S. E. Vitaitis, „Garso“ redakcijos narys p. J. Steponaitis ir „Vienybės“ redaktoriaus narys p. D. Klinga. Laikraštininkai pagyrė jaunuolius už gražų kultūrinį lietuvišką darbą, ragino juos dar daugiau veikti ir nurodė jaunuoliams keltis ateitin, kad jie save auklėtų kultūriniai ir visuomeniniai, kad tuo būdu pasiekus gyvenimo augštumų ir pastojus naudingais savo tautai ir šiam kraštui.

Užsibaigus programai jaunuoliai susirinkusius svečius pavaišino skaniais užkandžiais ir po to prasidėjo šokiai ir lietuviškų žaislų žaidimas. Kas tik norėjo visi smagiai ir linksmai žaidė iki vidurnakčio.

Prie šios progos galia tik tiek pažymēt, kad vakarėlis buvo jaukus ir linksmas. Tas parodė, kad jaunuoliai moka gražius pasilinksminimo vakarus suruošti ir visiems yra smaguomo ir malonumo dalyvaut kartu su mūsų šviesaus jaunimo būreliu. Be to, reikia pažymēt, kad Dramos Ratelio „Vairo“ pagarsėjęs Juokų Kvartetas sudainavo kelias daineles ir viena panelė padainavo gražiąją kompoz. A. Vanagačio dainą „Naktis svajonėms papuošta“.

IVAIRUS IR NAUDINGAS VAKARĖLIS.

New Yorko lietuvių pobažnytinėj svetainėj lapkričio 24 d. buvo surengtas gražus įvairumėlių jaunimo vakaras. Programą išpildė jaunos mergaitės pačios per save susimokinusios įvairių meno dalykėlių. Labai pagirtinas dalykas, kad jaunos mergaitės net ir be jokio vado pačios per save mokinasi lietuvių kalba kultūringų dalykų ir savo gabumais muzikoje palinksmina net suaugusius lietuvius.

Programos išpildyme dalyvavo sekamos mergaitės: Barbora Valužytė visą laiką pianu grojo ir akompaniavo kitoms, už ką publika jai dėkojo gausiais aploclmmentais; kitos programo dalyvės — Juzė Valužytė, Loreta Valužytė, Stella Kasparaitė, Rožė Uktervytė, Veronika Tikužauskytė, Veronika Kamstaklytė, Bronė Sertvitaitė, Marė Butis, Aldona Milerytė, Adelė Bulsgytė; taip gi prisidėjo viešnia — Linda Rimedziūtė, kuri yra p. J. Žemaičio mokinė iš Brooklyno, pagrojo keletą solo, už ką publika ji taip pat gausiais aploclmmentais apdovanojo.

Nors tą dieną ir lijo, bet publikos susirinko nemaža, tad manome bus ir pelno nuo šio parėngimo. Mat geros valios lietuviai paremia jaunuolių parengimus ir tuo būdu paremia jaunimo auklėjimo darbą. Visa be-

da, kad mes neturime atitinkamo vadovo mergaičių ir aplamai jaunimo auklėjimui ir mokymui, o čia yra gražios dirvos jaunimas sumokyt didesnių ir puikesnių lietuvių meno dalykų. Mums stinga veikėjų. Visiems atsilankiusiems į šį vakarėlį, tariame širdingą ačiū!

Taip pat per Jaunuolių Mokyklos komisiją surengtoje programoje kalbėjo brooklynietis p. J. J. Strazdas, plačiai paaikškindamas mokyklės palaikymo naudingumą ir prie tos progos pakalbėjo ir paaikškino apie L. D. K. Vytauto jubilėjų, prie kurio rengiasi ir Amerikos lietuviai. Paaikškino šio jubilėjaus svarbą ir tikslą ir priminė, kad šiam darbiui reikalingi pinigai ir bus renkamos aukos. New Yorkiečiai nieko nelaukdami čia pat padarė kolektą ir sumetė 16 dolerių tam darbiui parent. Auکوjo sekamai: P. Gužienė, C. M. Kasparienė, Brukienė, Sertvitienė ir A. Sabeckis po \$2.00; K. M. Kasparas, B. B. Kasparas, Igr. P. Kasparas, L. Valužis, D. Perašauskienė ir Pavalauškis po \$1.00.

Tai atlikta gražus ir pavyzdingas darbas ir auكوjusiems tariame širdingą ačiū! Iki dar nėra susidariusio pastovaus komiteto, tai suaukoti pinigai pasilieka pas mokyklės išdininę L. A. Valužį. Kuomet susidarys pastovus minimam jubilėjų ruoš komitetas, tuomet pinigai bus perduoti komitetui.

- Mokyklos Komisija:
- lg. P. Kasparas — pirm.,
 - L. Valužis — išd.,
 - K. M. Kasparas — sekr.

NAPAMIRSKIT SVARBIŲ PRAKALBŲ.

Dar kartą primename Bronkso lietuviams, kad sekamą sekmadienį, gruozio 8 d., 4 val. po pietų, D. A. Turn Hall, 412-14 E. 158-th St. (tarpe Melrose ir Elton Aves.), Bronkse, New Yorke, įvyks svarbios prakalbos. Kalbės gabūs kalbėtojai: „Vienybės“ manadžeris A. Mikalauskas ir „Tėvynės“ redaktorius S. E. Vitaitis. Todėl visi Bronkso lietuviai ir lietuves neužmirškite šių svarbių prakalbų ir kiekvienas butinai atsilankykite jų pasiklausyti. Įžanga vi-

ELEKTRIKINĖ GĖLIŲ RAGAŽĖLĖ Gražiausia Kalėdinė Dovana

Verta \$15. — Specialė Kaina Tik \$5.95.

Tik-ką gavome iš Europos ka tokio gražaus ir žavėtinio — ka tokio dar niekad nematyto-neręgėto. Tai begaliniai gražią ELEKTRIKINĖ GĖLIŲ RAGAŽĖLĖ. Ji padaryta neišpasakytai artistiskai ir taip gražiai, kad išrodo lyz tik-ka sunkintų gėlių puoštas. Tai yra gražiausias ir naujausias namams papuošalas ir geriausia dovana kiekviename atstikime. Ragažėlė yra to coliu auščio, padaryta iš geriausiu švendriu, gražiai spalvotu ir senoviniu auksu paaukuota. Šioje ragažėlėje talpinasi didelis bukietas gražių rožių ir lelijų, kurios padaryta iš socialės ir niekad nesugendančios medžiagos; jų viršus dalinai aksominis, artistiskas ir turtinis apdirbtas. Kiekviena gėlė turi tikrą amerikonišką Mazda lempute, kuri iš vidurio užšibinama ir gelė padaroma tikros išvaizdės. Tain gi gražiai išrodo ir be šviesos. Sešios pedps elektrikinės vielos, elektrikiniai kamščiai ir reikiamas skaičius lempučių — pinai prirenęta naudoti. Kaina — \$15. Specialė Kalėdų kaina tik \$5.95. Ieizu butumėt nepatenkinti — pinigų gražiname atgal.

GRAND NOVELTY COMPANY,

1723 N. Kedzie Ave. Dept. 836. Chicago, Ill.

EKSTRA GERIAUSIAS KU-KU LAIKRODIS RINKOJE.

Ieigu jus norite nusipirkti gera Ku-Ku Laikrodį, na tai nusipirkite šią laikrodį, o busite pinai užganėdinti. Šitas tikras Ku-Ku Laikrodis importuotas iš Europos, padarytas iš tvirto rėšu-medžio, puikiai išpauštytas, su raudonmedžio pridėkais, uosiniai ir juod-medžio rank padaryti įvairus artistiški išmarginimai, puikus viduriai, baltos šlapio kaulo rodyklės ir numeriai, muša pusvalandžius kukavimu, labai gerai laiko laiką ir gali laikyti visam amžiui. Auščio 17 coliu ir 13 coliu pločio. Niekur jus negausite tokio puikkaus laikrodžio už tokia žema puke. Vertas mažiausiai \$20.00, bet mūsų numazinta kaina yra tik \$12.50, todėl prisigiskite mums tik \$2 kaipo depozitą, o likusius užmokėsite kada laikrodis bus pristatytas į juo namus. Užganėdinimas gvarantuojamas arba pinigai gražinami.

PASTABA: Ieigu jus gausite ku-kū laikrodį kur nors kitur už picesnė kainą, tai atmintkite, kad jis nebus tikras geras kaip kad čionai jums pasuloma. Sigiskite užsakymą dabar kol kaina yra taip žema. Adresas: **PRACTICAL SALES COMPANY,** 1219 North Irving Ave. Dept. 60. Chicago, Ill.

Vienas Rengėjų.

AMERIKOS LIETUVIAI PERKA LIETUVOS PRODUKTUS.

Pranešė mums iš Bostono, kad Lithuanian Importing Company, kuri pradėjo importuoti įvairias prekes iš Lietuvos, per keturis mėnesius pardavė „Birutės“ saldainių 11,231 svarus už kurias sumokėjo Lietuvoje 20,002.50 litų ir palengvių, sau sų dešrų ir rukių tų lašinių pardavė 8,987 svarus už kuriuos sumokėjo „Maisto“ bendrovei 28,437.50 litų.

SVARBUS SLA. 126 KUOPOS SUSIRINKIMAS.

SLA. 126 kuopos priešmetinis susirinkimas įvyks gruozio 6 dieną, 8 valandą vakare, SLA. raštinėje, 307 W. 30-th St., New York City. Kiekvieno nario bei narės yra butina pareigga dalyvaut šiame susirinkime, nes bus nominuojami kandidatai į Pild. Tarybą ir rinkimas kuopos valdybos. Taip gi turime ir kitų svarbių reikalų aptarimui. Neužmirškite užsimokėt mėnesines mokesis, kad neliktumėt suspenduoti, o vėliaus išbraukti iš organizacijos. Ateidami atsiveskit savo draugus, drauges bei pažįstamus priražų prie SLA. 126 kuopos.

Neatsilankiusieji busit baudžiami sulig įstatų patvarkymo bei kuopos nutarimo.

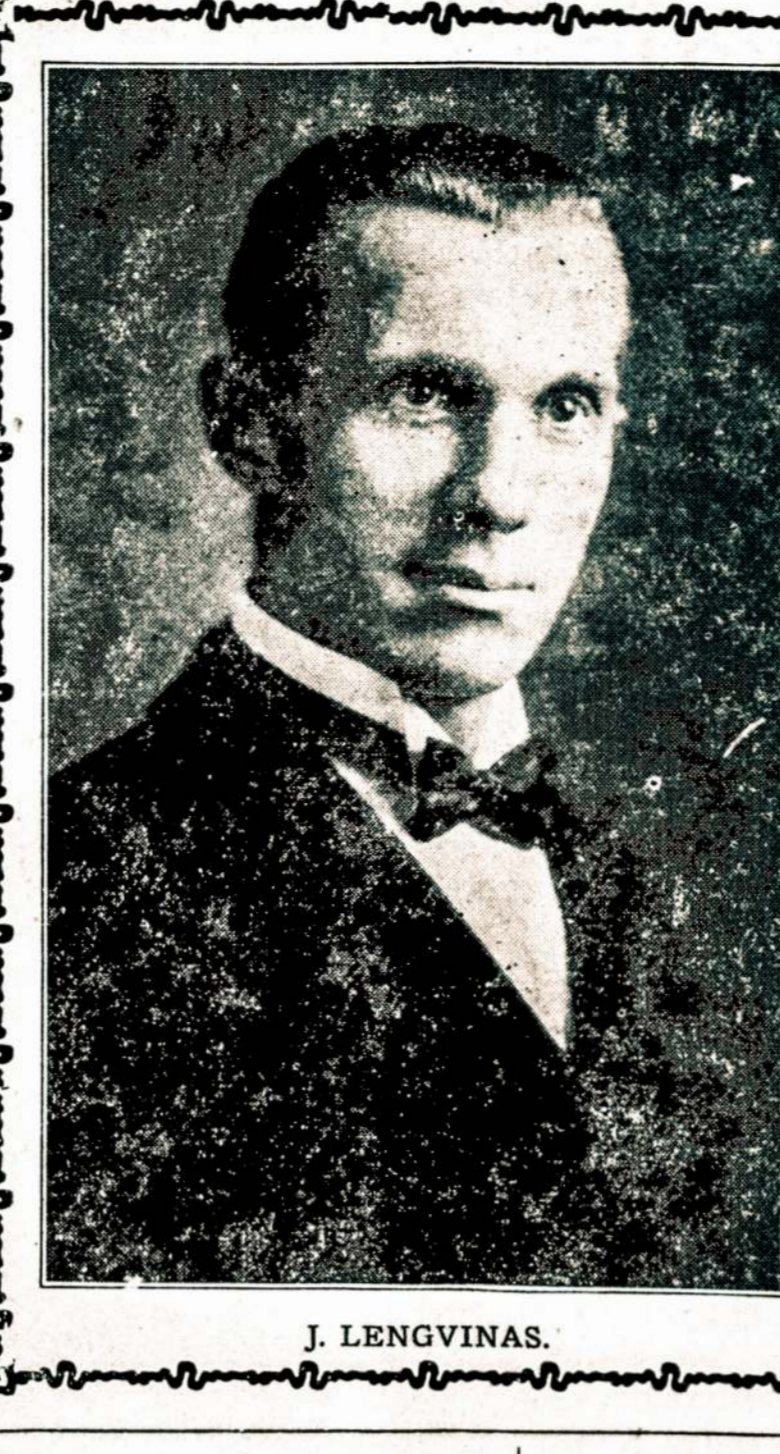
M. Draugeliutė, Sekr.

— Kas juokas daro su rytojūm, tas negali tikėtis gero rytojūaus.

Paieškvojimai

Paieškau Jono Jankaičio, kuris gyvena 139 Stagg St., Brooklyne, N. Y. Dabar jis turbut kur kitur gyvena, nes visi jam siunčiami laiškai ant auščio au pažymėto antrašo sugrįžta. Au sugrįžau iš Lietuvos ir jo motina įdavė jam dovanų parvežt Malonėk atsiskaukt pats ar apie jį žinantieji praneškit sekamu atraşu:

MRS. K. BARGAILA,
3920 E. 29-th St.,
DES MOINES, IOWA.

J. LENGVINAS.

PUIKIAUSIAS DETROITE KONCERTAS!

RENGIA Amerikos Darb. Apšvietos Draugijos 2 Kp. NEDELIOJ, 15 D. GRUODZIO-DEC., 1929, Lietuvių Svetainėje, Prie 25-tos Gatvės ir Vernor Highway. Po koncerto bus amerikoniški ir lietuviški šokiai prie geros orchesteros ir tėsis iki vėlumo. PRADŽIA 5 VALANDĄ VAKARE.

Apert kitų šiame koncerte dalyvauos solistai: N. Satulaitienė, J. Valiukas, O. J. Zigmantienė ir „Atėitės“ Choro mokytojas J. Lengvinas, kuris pirmą sykį pasirodys Detroito lietuviams su savo puikiai išlavintu baso balsu. Jis yra nuo senai žinomas chiechięčiams kaip gabus choro mokytojas ir dainininkas. Vėliaus jis važinėjo po Suvienytas Valstijas su viena opera. Vėliausiu laiku dainavo viename iš didžiausių Detroito Fox teatre. Apart čionai paminėtų solistų, duetių ir smuikinkių, šiame koncerto programme dalyvauos ir „Atėitės“ Choras su skambantioms dainoms po vadovystę naujo mokytojo J. Lengvino ir t. t. Todėl tikimės, kad šis koncertas pinai patenkins atsilankiusią publiką. Taigi užprašom visus atsilankyti ir savo draugus pakviesti. Įžanga perkant iškalno 60c, prie durų 75c. Ant šokių vyrams 50c., moterims 35c.

Kviečia Rengėjai.

100 KNYGŲ RINKINYS

„Birutės“ Kalendorius 1930 m. „Margutis“ Per Visą Metą. Viskas už \$7.50.

Didžiausias lietuvių knygynas „Lietuva“ teikia gigantinę progą visiems Suvienytų Valstijų, Kanados, Centralinės ir Pietų Amerikos lietuviams įsigyti 100 Knygų Rinkinį — kiekviena knyga skirtinga, didelių ir mažų, naujų ir senesnių įvairiausio turinio: apysakų, romanų, dainų, juokų, daktariškų, mokslisų, filozofinių, istorinių ir dar kitočių ir sykiu su šitoms knygoms gausite šiuos priedus dykai: „Birutės“ Kalendorių ir mėnesinį žurnalą „Margutis“, kurį leidžia ir redaguoja žynus humoristas ir kompozitorius Vanagaitis. „Margutis“ užpildytas juokais, dainomis, paveikslais. Tą viską dabar gaunate už \$7.50. Gyvenantiems ne Suveenytos Valstijose — užsieny, kainuoja tikaiti \$8.50. Visų kolonijų lietuviai kviečiami naudoti šia progą skubiai — dar sykiu rašinam visus apšvietos mylėtojus nepraleisti šio mūsų pasiulymo — geriausių lietuviškų knygų, apie \$40.00 vertės taip gi „Margutis“ ir dar „Birutės“ Kalendorių gaunate už \$7.50. Sykiu su šitoms knygoms arba atskirai prisigistme savo knygyno naują katalogą. P pinigų siuskite šiuo adresu: **KNYGYNAS „LIETUVA“,** 3210 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Dr. J. Landžius (SEYMOUR)

51 Providence Street, WORCESTER, MASS.

DR. J. REPŠYS (Repsish)

881 Mass. Ave. (Arti Central Sq.) CAMBRIDGE, MASS. Ofiso valandos: 2-4 ir 7-9 p. m. Nedėliomis: Nuo 10-12 a. m.

Dr. Ed. W. ZUKAUSKAS

1114 Foster Avenue, BROOKLYN, N. Y. Valandos: 1-2 p. m. ir 6-8 p. m. Nedėlioms pagal sutartį. Ultravioletinė šviesa, Diathermia

Tel. ofiso 7806-W, Namų 7806-R DAKTARAS JOHN S. STANESLOW LIETUVIS GYDYTOJAS

Val: 2-4 popiet ir 6-8 vak. Rytiais ir nedėliom pagal sutartį 799 Bank Street (Virš banko) Waterbury, Conn

Reumatizmas Sausgėle

Nesikankykite savęs skausmais, Reumatizmu, Sausgėle Kauų Gėlimu, arba Mėšlungiu — raunėny sukimu, nes skaudėjimai naikina kvno gyvybę ir dažnai ant patalo paguldo. **CAPSCO COMPOUND** mostis lengvai pašalina viršminėtas ligas; mums šiandien daugybė žmonių siunčia padėkavones pasveikė. Kaina 50c, per pašta 55c. ar dvi už \$1.05. Dukart tvirtesnė 75c. Knyga: „SALTINIS SVEIKATOS“ augalais gydytis, kaina 50 centų. **JUSTIN KULIS,** 3299 South Halsted Street, CHICAGO, ILL.

5 Dienos Per Vandenyne
PER CHERBOURG'Ą — 6 DIENOS
PER BREMENĄ
Keliaukite greičiausiu pasauly laivu

BREMEN

Laivas EUROPA dabar budavoiamas ir veikt pradės nuo kovo mėn. 1930 m.
Mažiau Negu 8 Dienos į Lietuvą
Patogus ir tiesus susinėsimas su bile Europos šalimi. Reguliariai išplaukiami kožną savaitę populiariais Lloyd laivais.
Del sugrįžimo liudymų ir kitų informacijų atsklaskit savo vietinio agento arba

NORTH GERMAN LLOYD

57 BROADWAY, NEW YORK

TEATRALIŠKI VEIKALAI.

Tik „AIDO“ Knygynne Galima Gaut Šiuos Teatrališkus Veikalus: „AUDRA GIEDROJE“, juokingiausia komedija, trijuose aktoose. Lengva perstatyti. Kaina 50c. „ROMĖJUS ir JULYTĖ“, 4-rių veiksmų drama. Tai yra gražiausias Shakespeare'o parašytas veiklas, verstas į lietuvių kalbą. Kaina 50c. „BLINDA“, žemaičių razbaininkas ir svieto lygintojas, 4-rių veiksmų ir vieno paveiklslo drama. Iš vardo aišku, kad tai yra žingėdus perstatymas. Kaina 65c. Reikalui esant kreipkitės: „AIDO“ KNYGYNAS, 1713 — 24-th Street, Detroit, Mich.

KELIAUK Į LIETUVĄ PER KLAIPĖDĄ

Laivais
BALTIC AMERIKOS LINIJOS

Žemiausias Kainos Tiesiai į
KLAIPĖDĄ IR ATGAL

Patariam pirkti laivakortes į abi pusi, nes tuomi sučėdysite saų pinigų.

Trečia klase	\$107.00
Trečia klase į ten ir atgal tikait	181.00
Turistine trečia klase, Main Deck	129.50
Turistine trečia klase į ten ir atgal	216.00
Cabin	147.50

„Revenue Tax“ ir Pagalvė „Head Tax“ atskirai.

Per „Vasaros Sezona“ važiuojant į Europą — nuo Birželio 15 iki Liepos 15 — o į Ameriką nuo Rugpjūčio 1 iki Rugšėjo 22, visos kainos padidinamos \$7.50 vienan galan, o \$12.50 į abu galu.

BALTIC AMERICA LINIJOS Laivų populiarumas Lietuvių tarpe priklauso ne vien nuo to, kad jos laivai eina tiesiai į KLAIPĖDĄ, bet nuo to, kad pasazieriams teikiama geras maistas ir patarnavimas.

Sėkanti Laivai Išplauks Iš New Yorko:

„LITUANIA“ — Gruod. 7 | „ESTONIA“ — Gruod. 21

Del visų informacijų kreipkitės į vietos agentą arba

BALTIC AMERICA LINE

8 Bridge Street, New York.